

LUDZAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

PASKAIDROJUMA RAKSTS

REĢIONĀLIE
PROJEKTI

2025

Saturs

Ievads	4
1. Īss novada raksturojums	6
2. Plānošanas un normatīvais ietvars	17
3. Spēkā esošo teritorijas plānojumu, lokālplānojumu un detālplānojumu izvērtējums 19	
3.1. Teritorijas plānojumu īstenošanas izvērtējums.....	19
3.2. Lokālplānojumu īstenošanas izvērtējums	24
3.3. Detālplānojumu īstenošanas izvērtējums	24
4. Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts	28
4.1. Apdzīvojuma struktūra un priekšlikumi	28
4.2. Funkcionālais zonējums.....	32
4.3. Teritorijas ar īpašiem noteikumiem.....	39
4.3.1. TIN1 – Teritorija, kurā ierīko centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas....	39
4.3.2. TIN11 – Teritorija, kurā būvniecību saskaņo ar VSIA "Latvijas Valsts ceļi"	41
4.3.3. TIN12 – Teritorija, kurā aizliegta vēja elektrostaciju, kuru jauda ir 20 kW un vairāk, būvniecība	42
4.3.4. TIN13 – Teritorija, kas paredzēta valsts robežas apsekošanai no gaisa	46
4.3.5. TIN14 – Valsts robežsardzes Aviācijas pārvaldes lidlauka apkārtējā teritorija ar apbūves ierobežojumiem.....	48
4.3.6. TIN3 – Teritorija, kurai izstrādājams detālplānojums.....	48
4.3.7. TIN4 – Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā teritorija	49
4.3.8. TIN5 – Ainaviski vērtīga teritorija	50
4.4. Transporta infrastruktūra	53
4.4.1. Nacionālas un vietējas nozīmes transporta attīstības teritorijas.....	55
4.4.2. Valsts autoceļi, to aizsargjoslu un sarkano līniju platumi.....	55
4.4.3. Pievienojumi valsts ceļu tīklam.....	56
4.4.4. Dzelzceļa infrastruktūra	56
4.4.5. Risinājumi transporta infrastruktūrai pilsētās un ciemos.....	56
4.4.5.1. Ludzas pilsētas transporta infrastruktūras attīstība.....	57
4.4.5.2. Kārsavas pilsētas transporta infrastruktūras attīstība	57
4.4.5.3. Zilupes pilsētas transporta infrastruktūras attīstība.....	58
4.4.5.4. Risinājumi ielu un ceļu piederībai un klasifikācijai ciemos	58
4.5. Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti	61
4.6. Kultūrvēsturiskais mantojums.....	62
4.7. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, to aizsardzība un izmantošana	67
4.8. Ainavas.....	71
4.8.1. Ludzas kultūrvēsturiskā ezeraines ainava.....	75

4.8.2.	Zilupes ielejas ainava	78
4.8.3.	Numernes vaļņa, Kārsavas–Malnavas ainava	80
4.8.4.	Rundēnu–Vecslabadas–Istras ainava.....	82
4.8.5.	Rekomendācijas.....	84
4.8.5.1.	Rekomendācijas teritorijas plānojumam.....	84
4.8.5.2.	Rekomendācijas turpmākai pārvaldībai.....	84
4.9.	Publiskie ūdeņi un atpūtas vietas uz ūdeņiem	84
4.10.	Aizsargjoslas un apgrūtinājumi.....	87
4.11.	Citi objekti un risinājumi	89
5.	Teritorijas plānojuma atbilstība ilgtspējīgas attīstības stratēģijai	92

Ievads

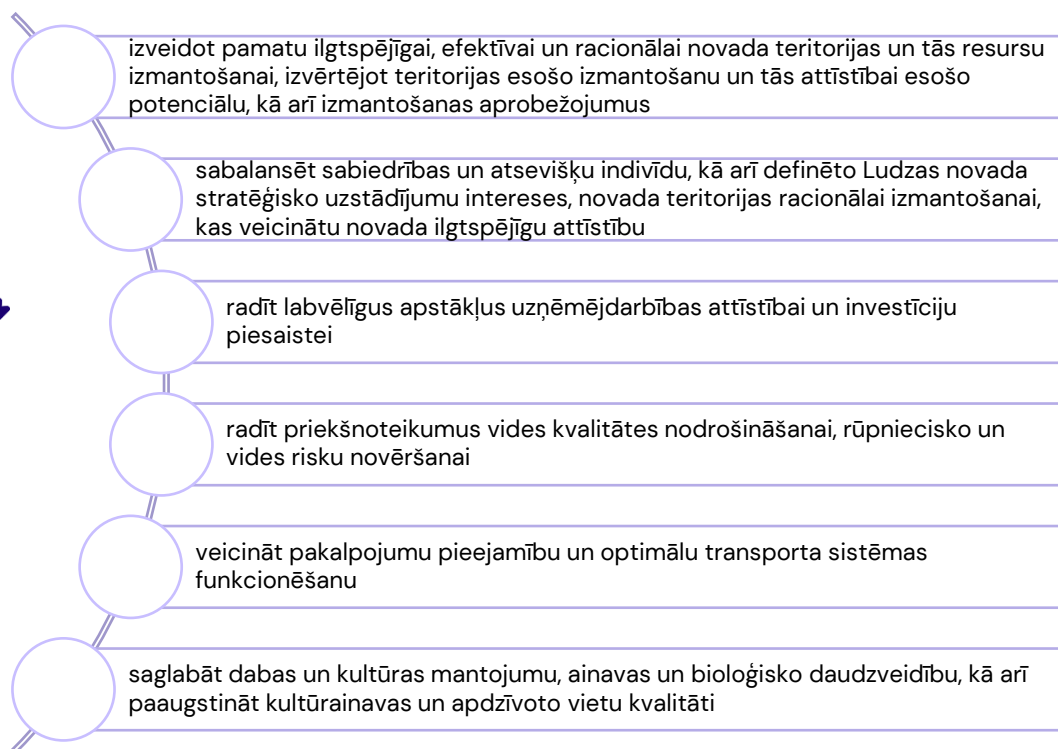
Ludzas novada teritorijas plānojums (turpmāk arī – Teritorijas plānojums) ir vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi un kuru izstrādā administratīvajai teritorijai vai tās daļai.¹

Pašvaldību likuma 4. pantā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas ietver zemes izmantošanas un apbūves noteikšanu saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu.²

Ludzas novada teritorijas plānojuma izstrāde uzsākta ar Ludzas novada pašvaldības domes 2023. gada 30. augusta sēdes lēmumu “Par Ludzas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (protokols Nr. 9, 7. §).

Saskaņā ar apstiprināto darba uzdevumu galvenie Teritorijas plānojuma mērķis ir:

Ludzas novada administratīvā teritorija sastāv no 3 pilsētām – Ludzas, Kārsavas, Zilupes – un 22 pagastiem: Blontu, Briģu, Ciblas, Cirmas, Golīševas, Isnaudas, Istras, Lauderu, Līdumnieku, Malnavas, Mežvidu, Mērdzenes, Nirzas, Ņukšu, Pasiene, Pildas, Pureņu, Pušmucovas, Rundēnu, Salnavas, Zaļesjes un Zvirgzdenes pagasta (izveidots pēc 2021. gada 1. jūlija administratīvi teritoriālās reformas).

Nodrošinot plānošanas pēctecību, Teritorijas plānojumā izvērtēti un ņemti vērā līdz 2021. gada 1. jūlijam pastāvošo pašvaldību ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumenti:

- Ludzas novada teritorijas plānojums 2013. – 2024. gadam (ar 2022. gada grozījumiem);
- Ciblas novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam;
- Kārsavas novada teritorijas plānojums 2012. – 2024. gadam (ar 2020. gada grozījumiem);

¹ Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1.pants. <https://likumi.lv/doc.php?id=238807>

² Pašvaldību likuma 4. pants. <https://likumi.lv/ta/id/336956-pasvaldibu-likums>

- Zilupes novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam.

Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā, apvienojot Ciblas, Kārsavas, Ludzas un Zilupes novadus, ir izmainījušās Ludzas novada teritorijas robežas, radot nepieciešamību izstrādāt jaunu (vienotu) teritorijas plānojumu.

Teritorijas plānojuma teritorija ir Ludzas novada administratīvā teritorija – Ludzas, Kārsavas un Zilupes pilsēta un Blontu, Briģu, Ciblas, Cirmas, Goliševas, Isnaudas, Istras, Lauderu, Līdumnieku, Malnavas, Mežvidu, Mērdzenes, Nirzas, Ņukšu, Pasienes, Pildas, Pureņu, Pušmucovas, Rundēnu, Salnavas, Zaļesjes un Zvirgzdenes pagasts.

Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 23. panta pirmo daļu, vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu izstrādā atbilstoši vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un ievērojot citus nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus.

Teritorijas plānojumā, lai raksturotu pašreizējo situāciju, kā informatīvs materiāls ņemams vērā Ludzas novada attīstības programmas 2021. – 2027. gadam sadaļa Pašreizējās situācijas raksturojums un analīze, kurā aprakstīta novada fiziski ģeogrāfiskā, demogrāfiskā, infrastruktūras, vides aizsardzības, atkritumu apsaimniekošanas, ekonomiskās attīstības u.c. situācija.

Teritorijas plānojuma izstrādes procesā īstenota sadarbība ar Ludzas novada pašvaldības speciālistiem, iestādēm, kapitālsabiedrībām, struktūrvienībām, valsts iestādēm, uzņēmējiem un iedzīvotājiem, organizējot sabiedrības līdzdalības aktivitātes.

Teritorijas plānojums sastāv no vairākām sadaļām:

- Paskaidrojuma raksta, tai skaitā Paskaidrojuma raksta pielikumiem;
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk arī – Apbūves noteikumi);
- Grafiskās daļas (M: 10 000);
- Vispārīga Ludzas novada un detalizēts pilsētu transporta attīstības plāna un Ludzas novada ainavu izvērtējuma (esošā situācija, plānošanas nosacījumi);
- Vides pārskata (izstrādāts stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros);
- Kopsavilkuma par teritorijas plānojuma izstrādes procesu.

Teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja – Ludzas novada pašvaldības Nekustamā īpašuma pārvaldības nodaļas vadītāja Mārīte Romanovska.

Teritorijas plānojuma izstrādātājs – SIA “Reģionālie projekti”, projekta vadītāja, teritorijas plānotāja – Līva Meļķe-Tropiņa, teritorijas plānotājs – Ivo Narbutis, kartogrāfi Jānis Ozols un Anatolijs Boiko un projekta asistentes – Laine Šildere un Sanita Fazilova.

Visus paziņojumus par Ludzas novada teritorijas plānojuma izstrādes gaitu publisko Ludzas novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.ludzasnovads.lv.

Informācija par Ludzas novada teritorijas plānojuma izstrādi pieejama Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā Ģeolatvija – https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_28265.

Dokumenta noformējumā izmantoti Ludzas novada pašvaldības un tās tīmekļa vietnēs publicētie fotoattēli.

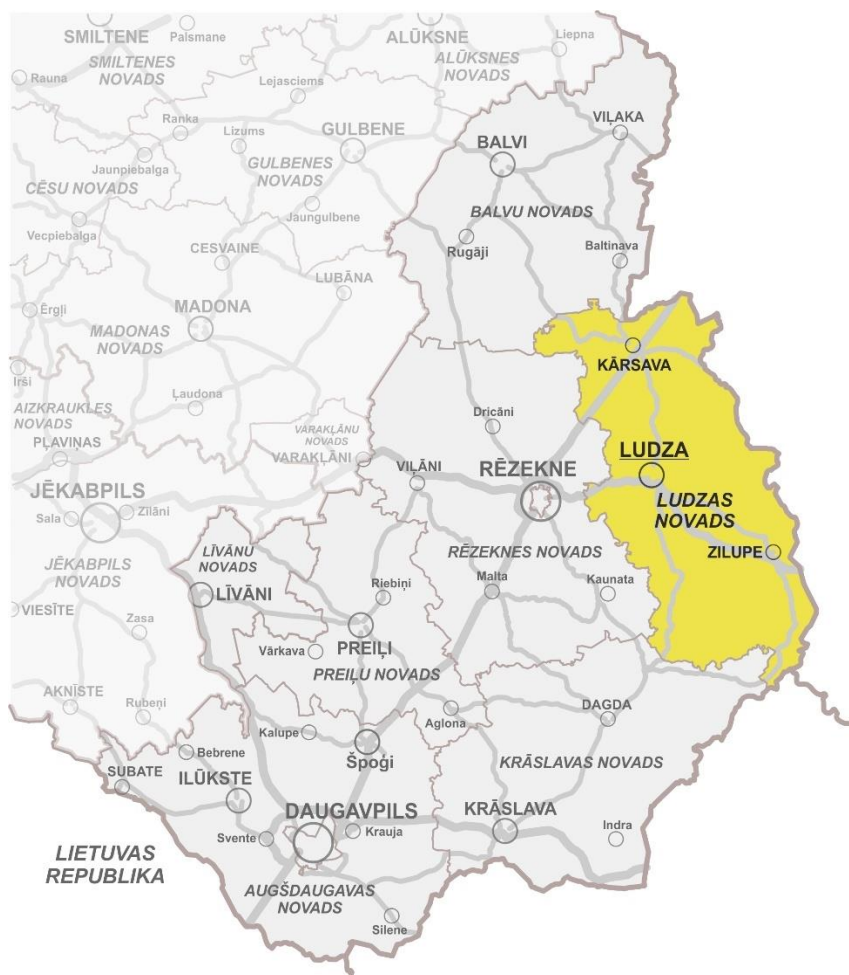
1. Īss novada raksturojums

Teritorijas novietojums un platība		• Ludzas novads atrodas Latvijas austrumos, Latgales plānošanas reģionā (Attēls 1, Attēls 2), Latgales kultūrvēsturiskajā novadā, fiziogēogrāfiski – Austrumlatvijas zemienē, Mudavas zemienē un Latgales augstienē. • Robežojas ar Balvu, Rēzeknes, Krāslavas novadu, kā arī Krieviju un Baltkrieviju. • Novada teritorijas kopējā platība ir 2411,36 km², no tā 2310,21 km² sauszemes platība. (Oficiālās statistikas portāls, DRT011) • Pēc platības lielākie pagasti – Salnavas (166,26 km²), Istras (164,12 km²), Malnavas (163,72 km²) un Līdumnieku (161,10 km²). Pēc platības mazākie pagasti – Pureņu (59,53 km²), Ņukšu (68,61 km²) un Pušmucovas (72,42 km²). (Oficiālās statistikas portāls, DRT011)
Administratīvā un teritoriālā struktūra		• Ludzas novads ir izveidots 2021. gada 1. jūlijā administratīvi teritoriālās reformas rezultātā, apvienojot bijušo Ludzas, Ciblas, Kārsavas un Zilupes novadu pašvaldības. • Ludzas novada administratīvais centrs ir Ludzas pilsēta. • Novadu veido trīs pilsētas – Ludza, Kārsava, Zilupe – un 22 pagasti: Blontu, Briģu, Ciblas, Cirmas, Goliševas, Isnaudas, Istras, Lauderu, Līdumnieku, Malnavas, Mežvidu, Mērdzenes, Nirzas, Ņukšu, Pasienes, Pildas, Pureņu, Pušmucovas, Rundēnu, Salnavas, Zaļesjes un Zvirgzdenes pagasts. (Attēls 3) • Saskaņā ar Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju (līdz 2037. gadam): ○ reģionālas nozīmes attīstības centrs – Ludza,

		○ 2 novada nozīmes attīstības centri – Kārsava un Zilupe, ○ 27 vietējas nozīmes attīstības centri – Auziņi, Blonti, Briģi, Cibla, Felicianova, Golīševa, Istalsna, Kivdolova, Martiši, Malnava, Mežvidi, Mērdzene, Lauderī, Līdumnieki, Lucmuiža, Nirza, Ņukši, Pasiene, Pilda, Pušmucova, Rundēni, Salnava, Tutāni, Vecslabada, Zaļesje, Zvirgzdene. • Ludzas novada teritorija sadalīta 10 pārvaldēs (pilsētas, pagastu apvienības) efektīvai pārvaldei (Attēls 4)
Īpašumu struktūra		• Pēc zemes sadalījuma lietošanas veidos 2024. gadā 49% aizņem meži, 34% aizņem lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 4% purvi, 4% zeme zem ūdeņiem u.c. (Valsts zemes dienests) • 2024. gadā platību maksājumiem Ludzas novadā pieteikti 58,026 tūkst. ha zemes jeb 70% no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. (Lauku atbalsta dienests) • Ludzas novadā 2024. gadā ir 9,5 tūkst. mājsaimniecības ar vidējo lielumu 2,13 personas. (Oficiālās statistikas portāls, MVS011)

ATTĒLS 1. Ludzas novada novietojums Latvijā ³

ATTĒLS 2. Ludzas novada novietojums Latgales plānošanas reģionā ⁴

³ Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2037. gadam. Attēla autors: SIA "Reģionālie projekti", 2021

⁴ Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2037. gadam. Attēla autors: SIA "Reģionālie projekti", 2021

Iedzīvotāji

- 2024. gada sākumā iedzīvotāju skaits novadā – 20 745, tai skaitā Ludzā – 7524, Kārsavā – 1843, Zilupē – 1271 (Oficiālās statistikas portāls, IRDO81).
- 2024. gada sākumā, salīdzinot ar 2014. gadu, iedzīvotāju skaits pašreizējā Ludzas novada teritorijā samazinājies par 19,3%. (Oficiālās statistikas portāls, IRDO81).
- Lielākie ciemi pēc iedzīvotāju skaita 2024. gada sākumā – Malnava (318), Martiši (251), Pilda (228), Tutāni (216), Veclabada (214), Pasiene (213) (Oficiālās statistikas portāls, RIG010).
- 2024. gadā blīvāk apdzīvotie pagasti ir Cirmas (8 cilv./km²), Ciblas (7 cilv./km²), Isnaudas (7 cilv./km²) pagasts. Visretāk apdzīvotie ir Līdumnieku (1 cilv./km²), Istras, Lauderu, Nirzas, Pasienes, Rundēnu, Salnavas pagasts (3 cilv./km²). Kopējais iedzīvotāju blīvums novadā – 9 cilv./km². (Oficiālās statistikas portāls, IRDO62)

Transports un sasniedzamība

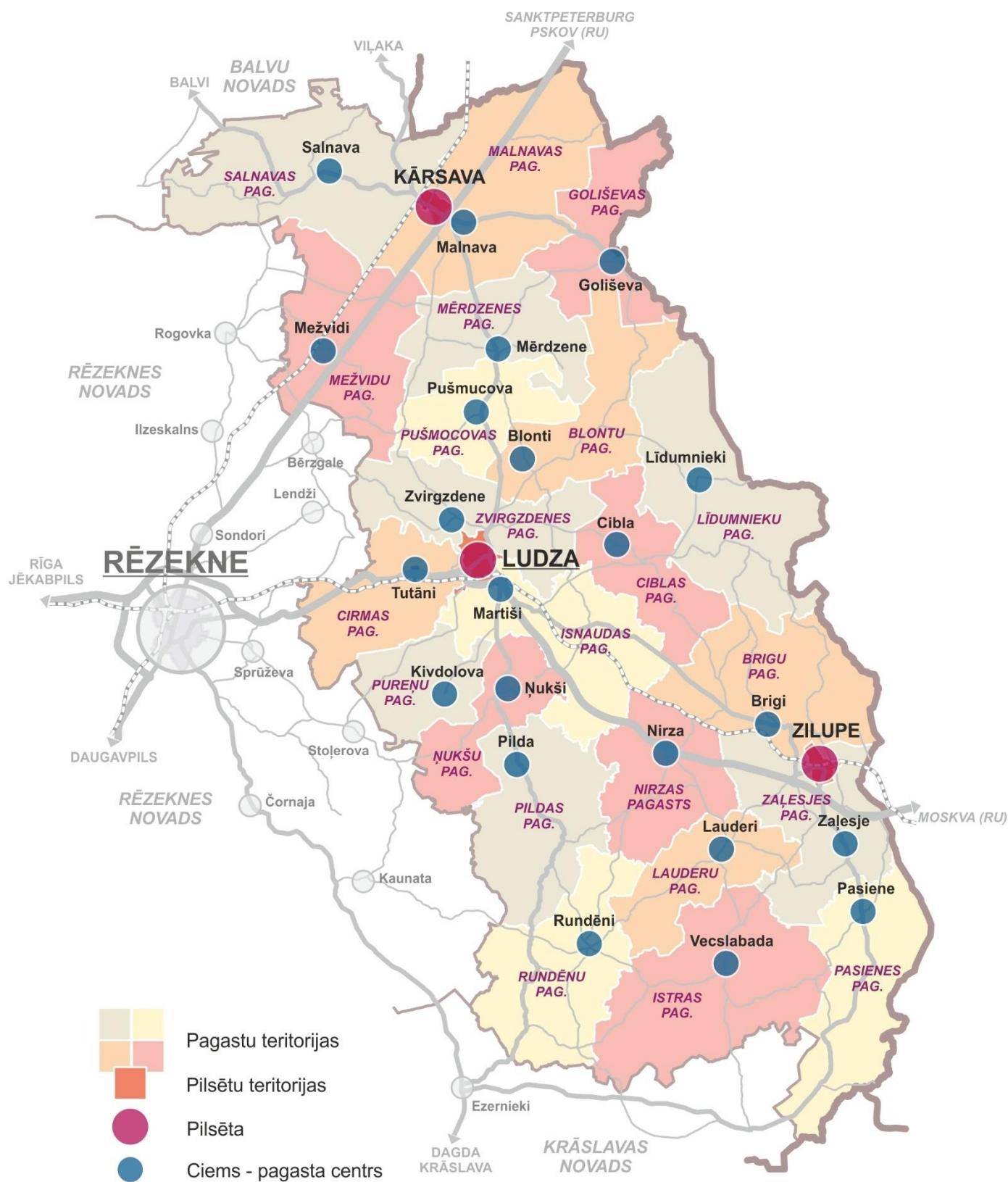
- Novads atrodas Latgales austrumu daļā, netālu no Latvijas–Krievijas robežas, kas nodrošina stratēģisku izvietojumu un labu sasniedzamību uz Rēzekni un Daugavpili.
- Attālums no Ludzas līdz lielākajām pilsētām: Rēzeknei – 26 km, Daugavpilij – 118 km, Jēkabpilij – 126 km, Rīgai – 262 km.
- Novadu šķērso:
 - valsts galvenais autoceļš A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova);
 - valsts galvenais autoceļš A13 Krievijas robeža (Grebņeva) – Lietuvas robeža (Medumi),
 - valsts reģionālie autoceļi: P45 Viļaka – Kārsava, P48 Kārsava – Tilža – Dubļukalns, P49 Kārsava – Ludza – Ezernieki, P50 Kārsava – Krievijas robeža (Aizgārša), P52 Ploski – Zilupe – Šķaune – Ezernieki, P136 Ludza – Brigi – Zilupe.
 - Dzelzceļa līnijas Rēzekne II–Zilupe–valsts robeža un Rēzekne II–Kārsava–valsts robeža.
- 2023. gadā kopējais valsts autoceļu garums ir 791 km, no kuriem 37% ar asfalta un citu bitumizēto segumu. (Oficiālās statistikas portāls, TRSO20)
- Kopējais pašvaldības ielu un ceļu garums sasniedz 1369 km, no kuriem 9% ar asfalta un citu bitumizēto segumu. (Oficiālās statistikas portāls, TRSO20)
- Kopumā 80% no novada autoceļiem, ceļiem un ielām ir ar šķembu un grants segumu.

Ekonomika

- 2023. gadā Ludzas novadā ir 1363 tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi, no tiem 55% jeb 746 ir fiziskas personas – saimnieciskās darbības veicējas, 26% jeb 352 komercsabiedrības u.c. (Oficiālās statistikas portāls, UZS011)
- 2023. gadā Ludzas novadā uz 1000 iedzīvotājiem ir 65 tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi (salīdzinājumam – Latgales reģionā 69, Balvu novadā 89, Krāslavas novadā 73, Rēzeknes novadā 68). (Oficiālās statistikas portāls, UZS041)
- Bezdarba līmenis – 11,2%, augstākais Latgalē (uz 2024. gada 31.12.). Būtiski atzīmēt, ka 54% no visiem ir ilgstoši bezdarbnieki, vienlaikus 31% ir invalīdi. (NVA)
- Ludzas novadā 2023. gadā ir 4183 aizņemtas darba vietas, no kurām 55% sabiedriskajā sektorā un 45% privātajā. (Oficiālās statistikas portāls, DVA021)
- Pēc apgrozījuma 2023. gadā lielākie Ludzas novadā reģistrētie uzņēmumi (virs 3 milj. EUR) ir SIA “Lūsēni” (finiera lokšņu un koka paneļu ražošana), SIA “Ariols” (gatavu ēdienu ražošana), SIA “ERA-M” (zāģēšana, ēvelēšana, impregnēšana), SIA “Ludzas maiznīca” (mazumtirdzniecība), SIA “CPA” (mazumtirdzniecība), SIA “Ludzas medicīnas centrs” (slimnīcu darbība), SIA “Grano E” (jauktā lauksaimniecība), SIA “Ludzas apsaimniekotājs” (ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde), SIA “Salenieku dolomīts” (grants un smilts karjeru izstrāde). (Lursoft)
- 2023. gadā novadā dzīvo 8370 nodarbināto, no kuriem 17% nodarbināti lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā, 16% valsts pārvaldē, 13% tirdzniecībā, 13% izglītībā, 12% apstrādes rūpniecībā, 9% apstrādes rūpniecībā, 7% veselībā

	u.c. (Oficiālās statistikas portāls, EKA071) • Ludzas novadā dzīvojošo nodarbināto lielākā radītā produkcijas vērtība 2022. gadā ir šajās nozarēs – kravu pārvadājumi, zāģēšana, mežizstrāde, tirdzniecība, transporta palīgdarbības, pārtikas produktu ražošana u.c. (Oficiālās statistikas portāls, NPVO11) • Savukārt visvairāk darbavietas Ludzas novadā 2022. gadā bija šajās nozarēs: pakalpojumu sniegšana sabiedrībai (670), vidējā izglītība (529), jauktā lauksaimniecība (512), valsts pārvalde (505), mazumtirdzniecība (442), sociālā aprūpe (363), kravu pārvadājumi (316), uzkopšana (303), pirmsskolas izglītība (247), slimnīcu darbība (203) u.c. (Oficiālās statistikas portāls, NPVO11) • Kopumā Ludzas novadā plašāk attīstāma uzņēmējdarbība un ražošana, jo saskaņā ar ekonomiskās situācijas raksturojumu, lielākais nodarbināto skaits vērojams sabiedriskajā sektorā.
--	--

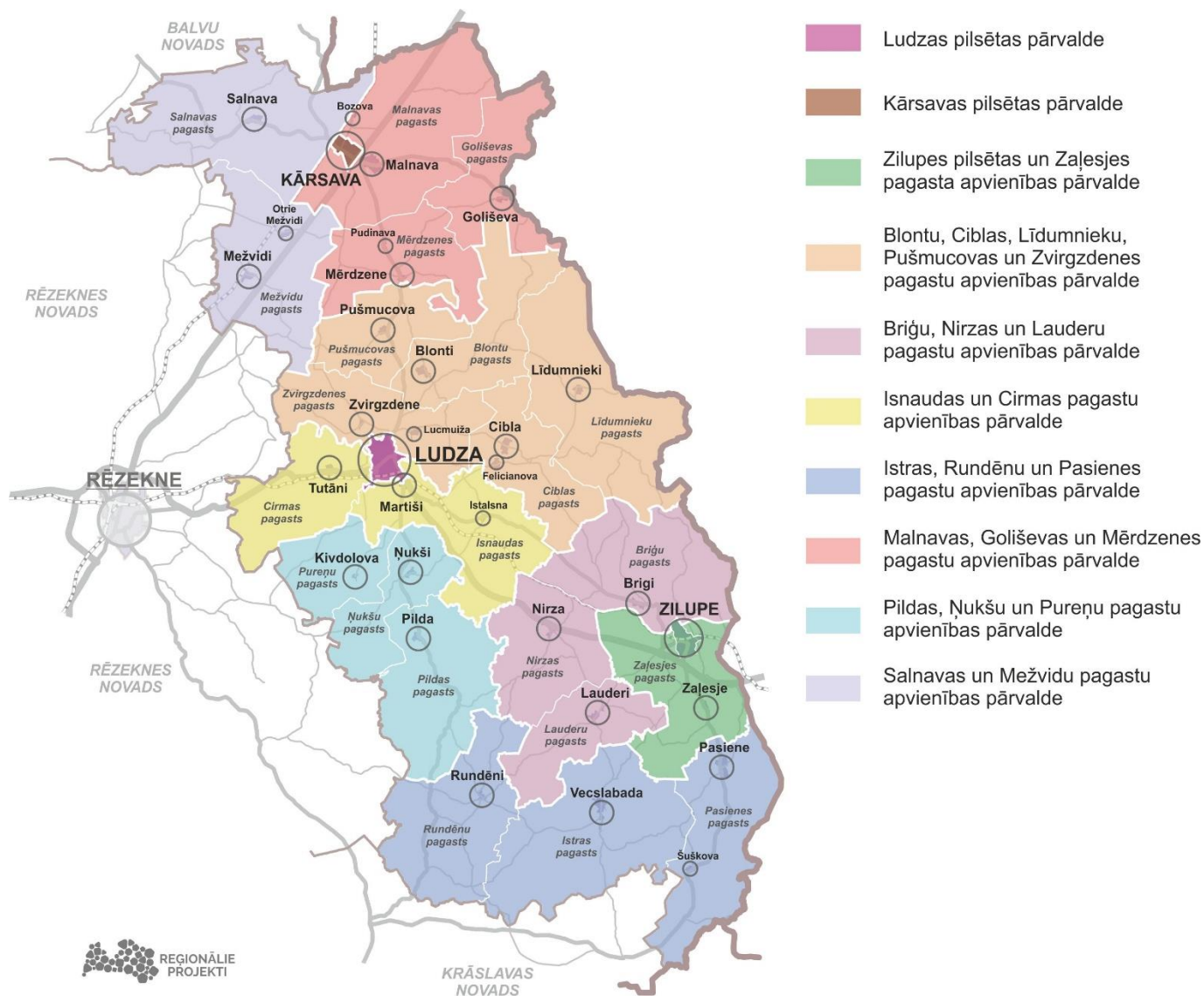
ATTĒLS 3. Ludzas novada administratīvās vienības, pilsētas un ciemi ⁵

⁵Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2037. gadam. Attēla autors: SIA "Reģionālie projekti", 2021

Inženiertīkli un objekti		• 2023. gadā novadā ir 78 ūdens ņemšanas vietas. (Oficiālās statistikas portāls, DRU010) • 2023. gadā novadā ir 47 notekūdeņu novadīšanas vietas. (Oficiālās statistikas portāls, DRU030) • Centralizētā siltumapgāde Ludzas novadā tiek nodrošināta Kārsavā, Ludzā, Zilupē, Malnavas pagasta Malnavā, Rundēnu pagasta Rundēnos, kā arī daļā pagastu centru dzīvojamās kvartālos (Ludzas novada attīstības programma 2021–2027) • Mazākos ciemos un lauku apvidū iedzīvotāji un komersanti izmanto vietējos ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas risinājumus. • Novadu šķērso 330 kV elektrolīnija un 110 kV elektrolīnijas. Dabaszāģes tīklu nav.
Dabas resursi		• Preiļu novadā ir ~140 ezeri, no tiem lielākie ir Cirms (1255,9 ha), Lielais Ludzas ezers (825,5 ha), Nierzas ezers (562,5 ha), Plisūns (464,5 ha), Peiteļa ezers (364,7 ha). • Garākās upes – Zilupe (Sīnupe) (190 km), Iudrupe (Rītupe) (176 km), Ludza (155 km). • Novadā atrodas 25 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – Rāzņas Nacionālais parks, 3 dabas parki, 14 dabas liegumi un 7 dabas pieminekļi. • 12 Natura2000 teritorijas: Rāzņas Nacionālais parks, Greblūkalns, Istras ezers, Istras pauguraine, Mežamatveju kadiķu pļavas, Mežamatveju pļavas, Pildas ezers, Gulbinkas purvs, Kurjanovas ezers, Gulbju un Platpirovas purvs, Klešņiku purvs, Kreiču purvs.⁶ • Kā vērtīgās ainavas izdalītas Ludzas kultūrvēsturiskā ezeraines ainava; Zilupes ielejas ainava; Numernes vaļņa, Kārsavas–Malnavas ainava; Rundēnu–Vecslabadas–Istras ainava.
Kultūrvēsturiskais mantojums		• Ludzas novadā kopumā ir 136 valsts aizsardzībā esoši kultūras pieminekļi – 95 arheoloģijas, 15 arhitektūras, 25 mākslas, 1 pilsētbūvniecības.

⁶ <https://natura2000.eea.europa.eu/>

		• Ludza ir Latvijas vecākā pilsēta, kas piesaista ar Livonijas ordeņa pilsdrupām un vecpilsētas apbūvi. • Īpaša nozīme ir sakrālajam mantojumam – apkopota informācija par ~30 svētvietām (baznīcas, lūgšanu nami u.tml.) un 17 krucifiksiem. • Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu sekmē amatniecība – Ludzas amatnieku centrs, vietējie podnieki, pinēji, audēji u.tml.
Tūrisms un publiskā ārtelpa		• Plašas dabas tūrisma un aktīvās atpūtas iespējas. • Apmeklētākās vietas ir Ludzas viduslaiku pilsdrupas, Ludzas Novadpētniecības muzejs, Zilupes Grebļa kalna teritorija, dabas parks "Numernes valnis", dabas taka "Rundānu Valna dūbes", Kārsavas – Malnavas apkārtnē, Ciblas – Līdumnieku puse u.c. • Pakāpeniski tiek uzlabota publiskā ārtelpa pilsētvidē, kas izmantojama arī veselīga dzīvesveida veicināšanā – pontonu tilts Ludzas mazajā ezerā, krastmala gar Lielo Ludzas ezeru u.tml. • Novadu šķērso starptautisks velomaršruts – EuroVelo11 Latgales posms, reģionālie velomaršruti.

ATTĒLS 4. Ludzas novada pagastu apvienības

2. Plānošanas un normatīvais ietvars

Teritorijas attīstības plānošanas likums⁷ nosaka, ka teritorijas attīstību plāno, izstrādājot savstarpēji saskaņotus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus (turpmāk arī – TAPD):

- nacionālajā līmenī – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un Nacionālo attīstības plānu;
- reģionālajā līmenī – Latgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu;
- vietējā līmenī – vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, attīstības programmu, teritorijas plānojumu, lokālplānojumus un detālplānojumus.

Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija (līdz 2037. gadam)⁸ (turpmāk arī – Ludzas novada IAS) ir hierarhiski augstākais Ludzas novada ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums, mērķi, prioritātes un teritorijas telpiskās attīstības perspektīva.

Vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu izstrādā atbilstoši vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un ievērojot citus nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus. (Attēls 5)

	LATVIJĀ	LATGALĒ	LUDZAS NOVADĀ
ILGTERMIŅĀ	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (Latvija 2030)	Latgales stratēģija 2030	Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija Ludzas novada teritorijas plānojums
VIDĒJĀ TERMIŅĀ	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam, Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam, Nozaru politikas plānošanas dokumenti	Latgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021. – 2027. gadam, Nozaru plānošanas dokumenti	Ludzas novada attīstības programma 2021.–2027. gadam, nozaru plānošanas dokumenti, tematiskie plānojumi
ĪSTERMIŅĀ	Institūciju darbības stratēģijas	Budžeta plānošana	Budžeta plānošana, iestāžu, kapitālsabiedrību rīcības plāni

ATTĒLS 5. Attīstības plānošanas dokumentu hierarhija

Teritorijas plānojumā nosaka funkcionālo zonējumu, publisko infrastruktūru, reglamentē teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, kā arī citus teritorijas izmantošanas nosacījumus un aprobežojumus.

⁷ Spēkā no 01.12.2011., pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=238807>

⁸ Apstiprināta ar Ludzas novada domes 29.12.2021. sēdes lēmumu, pieejama: https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_22743

Teritorijas plānojuma saturs un izstrādes kārtība atbilst Ministru kabineta 14.10.2024. noteikumos Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem"⁹ (turpmāk arī – MK noteikumi Nr.628) ietvertajam.

Saskaņā ar Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumos Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi"¹⁰ (turpmāk arī – MKN Nr.240) noteikto, teritorijas plānojumā nosaka funkcionālās zonas, lai parādītu un nodalītu dažādu teritoriju atšķirīgās funkcijas un pazīmes, kā arī noteiktu atļautos izmantošanas veidus.

⁹ Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumi Nr.628, pieejami: <https://likumi.lv/doc.php?id=269842>

¹⁰ Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumi Nr.240, pieejami: <https://likumi.lv/doc.php?id=256866>

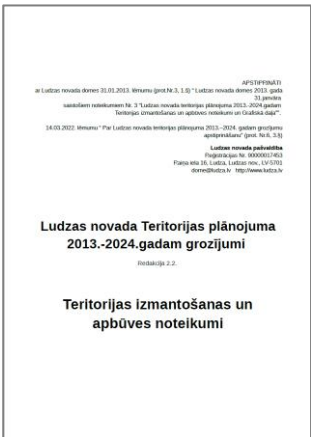
3. Spēkā esošo teritorijas plānojumu, lokālplānojumu un detālplānojumu izvērtējums

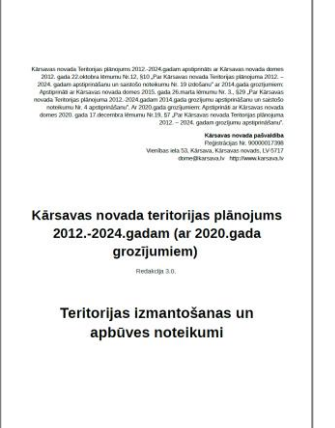
3.1. Teritorijas plānojumu īstenošanas izvērtējums

Pēc 2021. gada 1.jūlija un līdz šī Ludzas novada teritorijas plānojuma spēkā stāšanās brīdim, novadā ir spēkā un piemērojami četri dažādi teritorijas plānojumi, atbilstoši bijušajam Ludzas, Ciblas, Kārsavas un Zilupes novadam:

- Ludzas novada teritorijas plānojums 2013. – 2024. gadam (ar 2022. gada grozījumiem);
- Ciblas novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam;
- Kārsavas novada teritorijas plānojums 2012. – 2024. gadam (ar 2020. gada grozījumiem);
- Zilupes novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam. (Tabula 1)

TABULA 1. Spēkā esošie teritorijas plānojumi

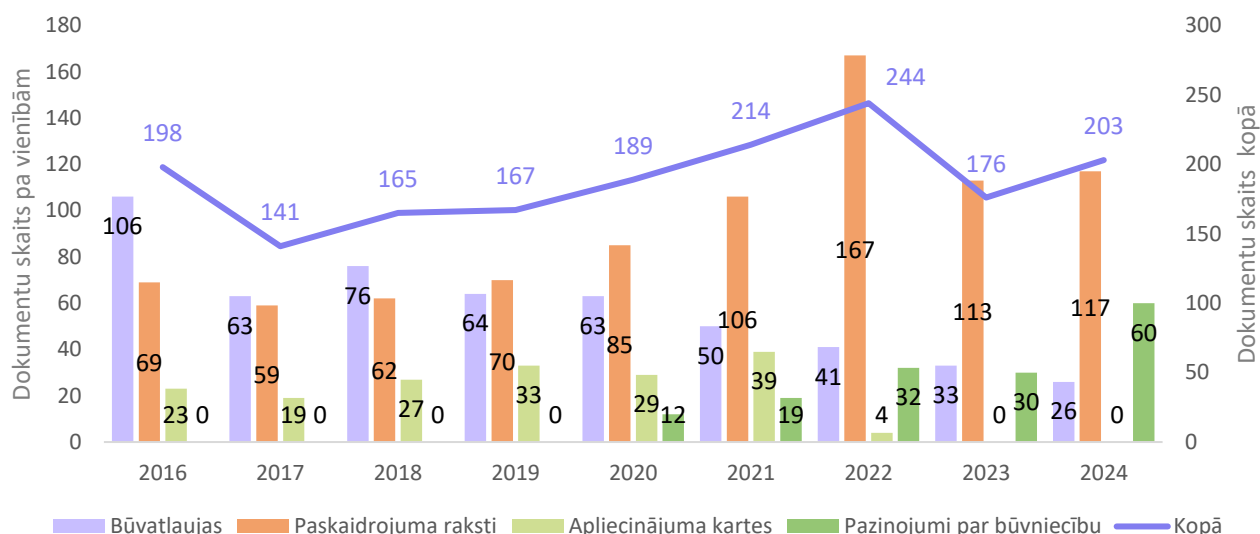
Nosaukums		Lēmumi un saistošie noteikumi
Ludzas novada teritorijas plānojums 2013. – 2024. gadam (ar 2022. gada grozījumiem) Izstrādāts Ludzas novada administratīvajai teritorijai līdz 01.07.2021.		Apstiprināts ar Ludzas novada pašvaldības domes 2022. gada 14. marta lēmumu "Par Ludzas novada teritorijas plānojuma 2013. – 2024. gadam grozījumu apstiprināšanu" (protokols Nr.6, 3.§). Sākotnējais teritorijas plānojums apstiprināts ar Ludzas novada domes 2013. gada 31. janvāra lēmumu. Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_24549
Ciblas novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam		Apstiprināts ar Ciblas novada domes 2012. gada 27. septembra lēmumu „Par Ciblas novada teritorijas plānojuma 2013. – 2025. gadam apstiprināšanu un 2012. gada saistošo noteikumu Nr.4 izdošanu” (protokols Nr.9, 8.§). Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_209

Nosaukums		Lēmumi un saistošie noteikumi
Kārsavas novada teritorijas plānojums 2012. – 2024. gadam (ar 2020. gada grozījumiem)		Apstiprināts ar Kārsavas novada domes 2020. gada 17. decembra lēmumu "Par Kārsavas novada Teritorijas plānojuma 2012. – 2024. gadam grozījumu apstiprināšanu" (protokols Nr.19, 7.§) (stājās spēkā 12.03.2021.) Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_18407 Sākotnējais teritorijas plānojums apstiprināts ar Kārsavas novada domes 2012. gada 22.oktobra lēmumu „Par Kārsavas novada Teritorijas plānojuma 2012. – 2024. gadam apstiprināšanu un saistošo noteikumu Nr. 19 izdošanu” (protokols Nr.12, 10.§) 2014. gada grozījumi apstiprināti ar Kārsavas novada domes 2015. gada 26.marta lēmumu Nr. 3., §29 „Par Kārsavas novada Teritorijas plānojuma 2012. – 2024. gadam 2014. gada grozījumu apstiprināšanu un saistošo noteikumu Nr. 4 apstiprināšanu”.
Zilupes novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam		Apstiprināts ar Zilupes 2013. gada 24. marta lēmumu "Par Zilupes novada teritorijas plānojuma 2013. – 2025. gadam un saistošo noteikumu Nr.5 "Zilupes novada teritorijas plānojuma 2013. – 2025. gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un Grafiskā daļa" apstiprināšanu" (protokols Nr.5, 3.§). Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_102

Turpmāk teritorijas plānojumam netiks noteikts darbības termiņš – saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu teritorijas plānojums ir ilgtermiņa (līdz 25 gadiem) plānošanas dokuments.

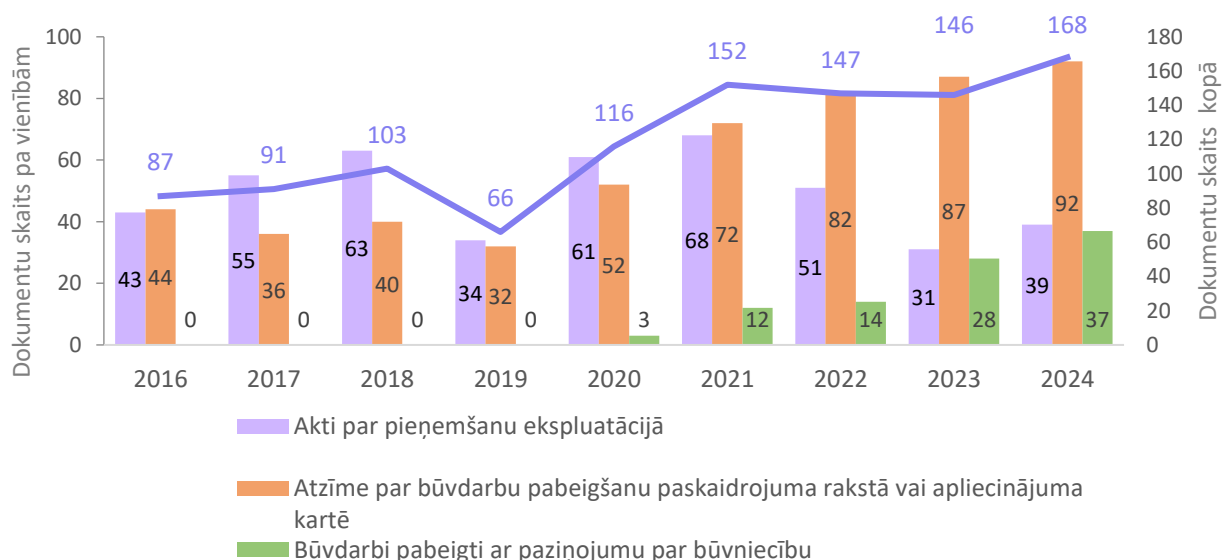
Būvniecības aktivitātes

No 2016. gada līdz 2024. gadam (ieskaitot) Ludzas novadā vidēji reģistrēti 189 dokumenti gadā par būvniecības uzsākšanu. Lielākā aktivitāte novērota 2021. un 2022. gadā. (Attēls 6)

ATTĒLS 6. Reģistrētie būvniecības dokumenti būvdarbu uzsākšanai
Ludzas novada teritorijā 2016. – 2024. gadā ¹¹

No 2016. gada līdz 2024. gadam (ieskaitot) Ludzas novadā gadā vidēji reģistrēti 120 dokumenti par būvniecības pabeigšanu. Kopš 2020. gada vērojams pakāpenisks pieaugums. (Attēls 7)

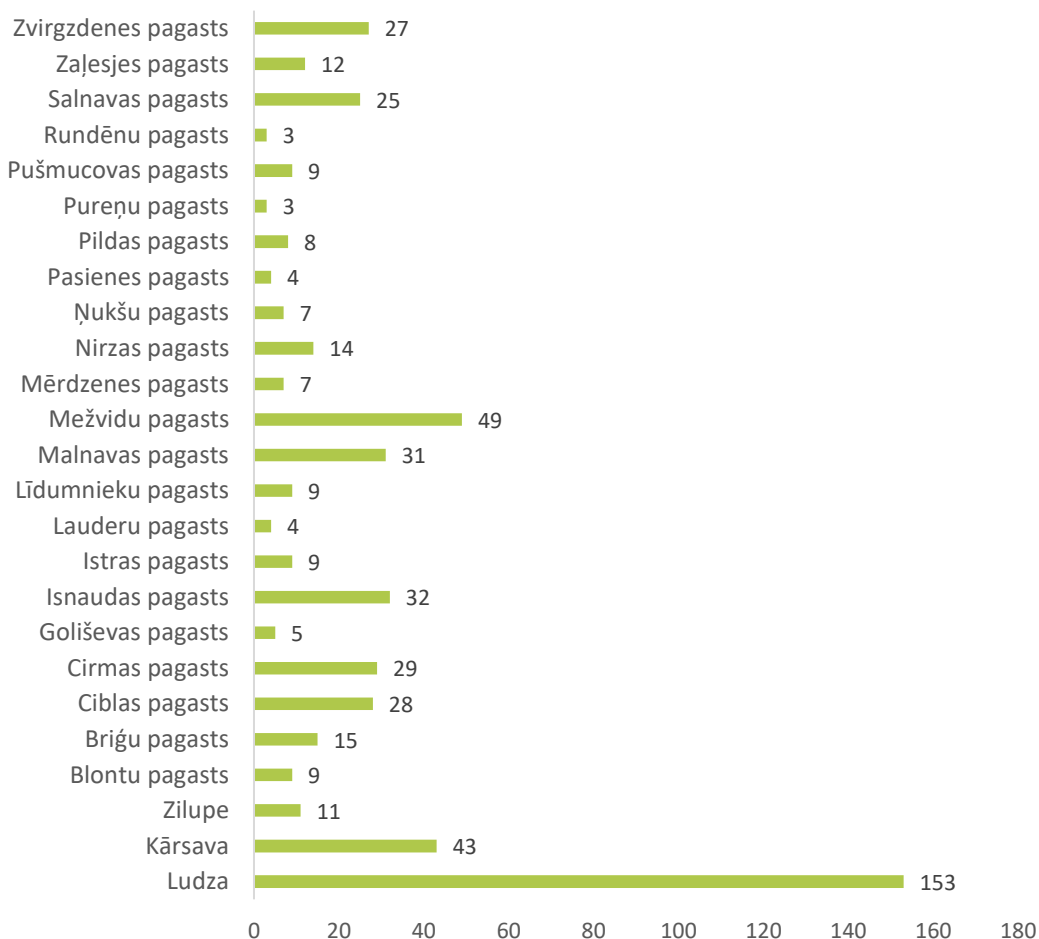

ATTĒLS 7. Reģistrētie būvniecības dokumenti būvdarbu pabeigšanai
Ludzas novada teritorijā 2016. – 2024. gadā ¹²

Izsniegto būvatļauju skaits pa administratīvām teritorijām no 2016. gada līdz 2024. gadam liecina, ka lielākā būvniecības aktivitāte bijusi Ludzā, Mežvidu pagastā un Kārsavā. Viszemākā būvniecības aktivitāte bijusi Pureņu, Rendēnu, Pasienes un Lauderu pagastā. (Attēls 8)

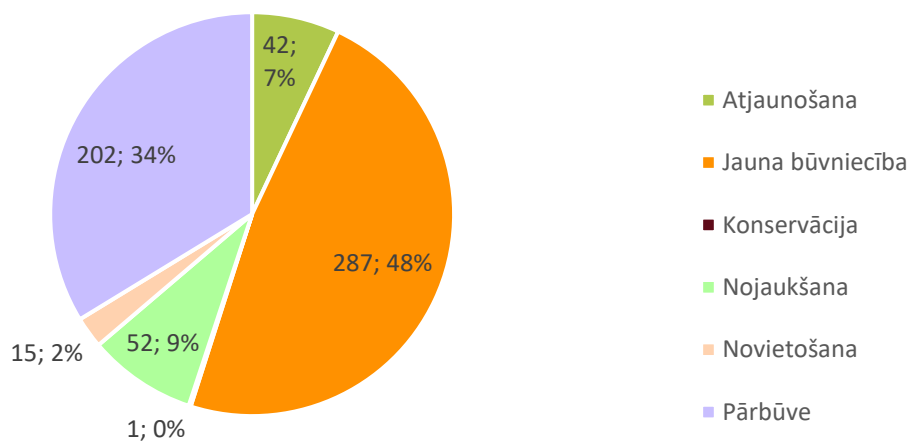
¹¹ Avots: Ludzas novada pašvaldības Būvvalde, Būvniecības informācijas sistēma (BIS)

¹² Avots: Ludzas novada pašvaldības Būvvalde, Būvniecības informācijas sistēma (BIS)

ATTĒLS 8. Izsniegto būvatļauju skaits pa administratīvām teritorijām 2016. – 2024. gadā ¹³

Pēc būvniecības veida gandrīz puse jeb 48% no būvatļaujām saistītas ar jaunu būvniecību, 34% būvatļauju izsniegtas pārbūvei, 9% nojaukšanai, 7% atjaunošanai u.c. (Attēls 9)

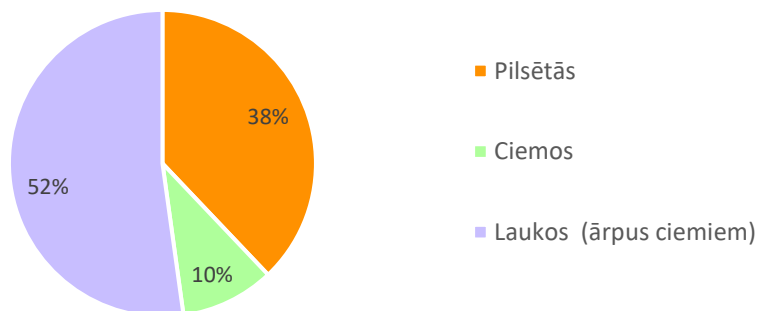

ATTĒLS 9. Izsniegtās būvatļaujas pēc būvniecības veida 2016. – 2024. gadā ¹⁴

¹³ Avots: Ludzas novada pašvaldības Būvvalde, Būvniecības informācijas sistēma (BIS)

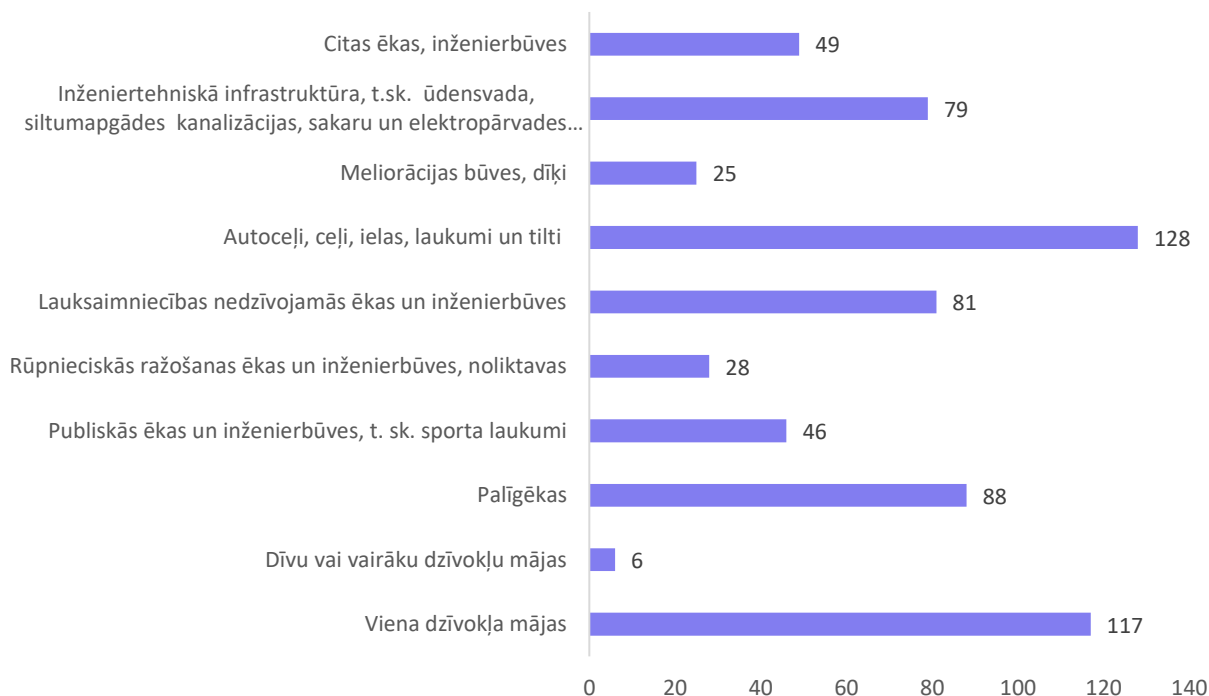
¹⁴ Avots: Ludzas novada pašvaldības Būvvalde, Būvniecības informācijas sistēma (BIS)

Pēc izsniegtajām būvatļaujām pēc pilsētas, ciema un lauku teritorijas redzams, ka lielākā būvniecības aktivitāte ir bijusi ārpus ciemiem – lauku teritorijā, kur no 2016. līdz 2024. gadam izsniegtas 285 būvatļaujas. Aiz tā seko pilsētas – Ludza ar 153 būvatļaujām, Kārsava ar 43 un Zilupe ar 11 būvatļaujām. Ciemu teritorijā izsniegtas 54 būvatļaujas. Ņemot vērā ka ciemu robežas Nekustamo īpašumu valsts kadastra informācijas sistēmas nesakrīt ar spēkā esošo teritorijas plānojumu robežām, nav iespējams precīzi noteikt informāciju par ciemiem un ārpus ciemiem. (Attēls 10)

ATTĒLS 10. Izsniegtās būvatļaujas pēc pilsētas, ciema teritorijas 2016. – 2024. gadā¹⁵

Attiecībā uz ēku un būvju kategorijām, visvairāk – 128 jeb 20% būvatļaujas izsniegtas autoceļu, ceļu, ielu, laukumu un tiltu būvniecībai. 117 jeb 18% būvatļauju izsniegtas viena dzīvokļa mājām jeb dzīvojamām mājā. Līdzvērtīgā apjomā izsniegtas būvatļaujas inženierbūvju, lauksaimniecības ēku un inženierbūvju, palīgēku (piemēram, saimniecības ēkas, šķūņi, garāžas, pirtis, dārza mājas u.c.). būvniecībai. (Attēls 11)

ATTĒLS 11. Izsniegtās būvatļaujas pēc apbūves veida (konsolidēts) 2016. – 2024. gadā¹⁶

¹⁵ Avots: Ludzas novada pašvaldības Būvvalde, Būvniecības informācijas sistēma (BIS)

¹⁶ Avots: Ludzas novada pašvaldības Būvvalde, Būvniecības informācijas sistēma (BIS)

Secināms, ka oficiālās būvniecības aktivitātes pēdējo 9 gadu laikā ir ar mainīgu tendenci. Teritoriāli lielākā aktivitāte notiek Ludzā, Kārsavā un atsevišķos pagastos – Mežvidu, Isnaudas, Malnavas, Cirmas, Ciblas, Zvirgzdenes un Salnavas pagastos. Lielākā daļa izsniegto būvatļauju ir transporta infrastruktūras būvniecībai 52% no izsniegtajām būvatļaujām ir būvniecībai lauku teritorijā (ārpus pilsētām un ciemiem). (Attēls 8, Attēls 9, Attēls 10)

3.2. Lokālpārplānojamu īstenošanas izvērtējums

Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijas izstrādes laikā ir viens izstrādes stadijā esošs lokālpārplānojums, bet spēkā esoši lokālpārplānojumi nav.

Lokālpārplānojuma izstrāde Ciblas novada teritorijas plānojuma grozījumiem Blontu, Ciblas, Līdumnieku un Zvirgzdenes pagastos vēja parka izbūvei

29.02.2024. uzsākta lokālpārplānojuma "Lokālpārplānojuma izstrāde Ciblas novada teritorijas plānojuma grozījumiem Blontu, Ciblas, Līdumnieku un Zvirgzdenes pagastos vēja parka izbūvei" izstrāde.

04.07.2024. Enerģētikas un vides aģentūra (iepriekš – Vides pārraudzības valsts birojs) pieņēmusi lēmumu Nr. 4-02/41/2024 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu."

Būtiski ņemt vērā, ka Lokālpārplānojumu izstrādā atbilstoši 2024. gadā spēkā esošajam Ciblas novada teritorijas plānojumam un aktuālajiem MK noteikumiem Nr.240.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 12. novembra noteikumiem Nr. 711, kas stājas spēkā 2024. gada 15. novembrī, ir veikti grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi".

Šie grozījumi paredz, ka lokālpārplānojuma izstrāde nav nepieciešama, ja:

- vēja elektrostacijas tiek izvietotas teritorijās, kurās funkcionālais zonējums to pieļauj, piemēram, rūpnieciskās apbūves (R), tehniskās apbūves (TA), lauksaimniecības (L) un mežu (M) teritorijās;
- tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums (IVN), kas nosaka konkrētus nosacījumus vēja elektrostaciju izvietojumam.

Priekšlikums rīcībai

Atcelt Ludzas novada domes lēmumu par lokālpārplānojuma izstrādes uzsākšanu, ņemot vērā spēkā esošos normatīvos grozījumus, kas paredz, ka vēja elektrostaciju attīstībai lokālpārplānojuma izstrāde nav nepieciešama, ja tiek piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un funkcionālais zonējums to pieļauj.

3.3. Detālpārplānojumu īstenošanas izvērtējums

Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijas izstrādes laikā ir viens spēkā esošs un viens izstrādes stadijā esošs detālpārplānojums.

Saskaņā ar Vides aizsardzības un viedās attīstības ministrijas izstrādātajām Vadlīnijām¹⁷ noteikts, ka *par detālpārplānojuma īstenošanas uzsākšanas dienu ir uzskatāma diena, kad stājas spēkā*

¹⁷ [Vadlīnijas un kritēriji detālpārplānojumu izvērtēšanai un integrēšanai teritorijas plānojumos](#)

institūcijas, kas pilda būvvaldes funkciju, lēmums par būvniecības ieceres akceptu vai tiesībām uzsākt projektēšanu atbilstoši noteiktajiem detālplānojuma īstenošanas nosacījumiem.

Spēkā esošā detālplānojuma izvērtējums un viedoklis par to risinājumu integrēšanu teritorijas plānojumā ir sagatavots, vadoties pēc Vadlīnijām un MK noteikumu Nr. 628 5.5.apakšnodaļai "Detālplānojumu pārskatīšanas kritēriji un kārtība", ka papildus teritorijas plānošanas procesam spēkā esošo detālplānojumu pārskatīšanu un izvērtēšanu pašvaldība var veikt detālplānojumu īstenošanas uzraudzības ietvaros.

MK noteikumi Nr. 628 noteic, ka izvērtējot spēkā esošos detālplānojumus, ņem vērā, vai:

- ir uzsākta detālplānojuma īstenošana;
- īstenošana notiek saskaņā ar detālplānojumu;
- detālplānojums ir publiski pieejams sistēmā;
- ir ievēroti detālplānojuma īstenošanas nosacījumi, kas ietverti spēkā esošo saistošo noteikumu par teritorijas plānojuma vai lokālplānojuma apstiprināšanu noslēguma jautājumos;
- ir saņemts detālplānojuma izstrādes ierosinātāja vai tā saistību pārņēmēja, vai detālplānojuma teritorijas zemes īpašnieka vai tiesiskā valdītāja iesniegums par detālplānojuma atcelšanu.

Cirmas pagasta īpašuma "Ligzdu parks" detālplānojums¹⁸ – spēkā esošs

Detālplānojums aptver nekustamā īpašuma "Ligzdu parks" (kadastra Nr. 68500020223) zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 68500020223.

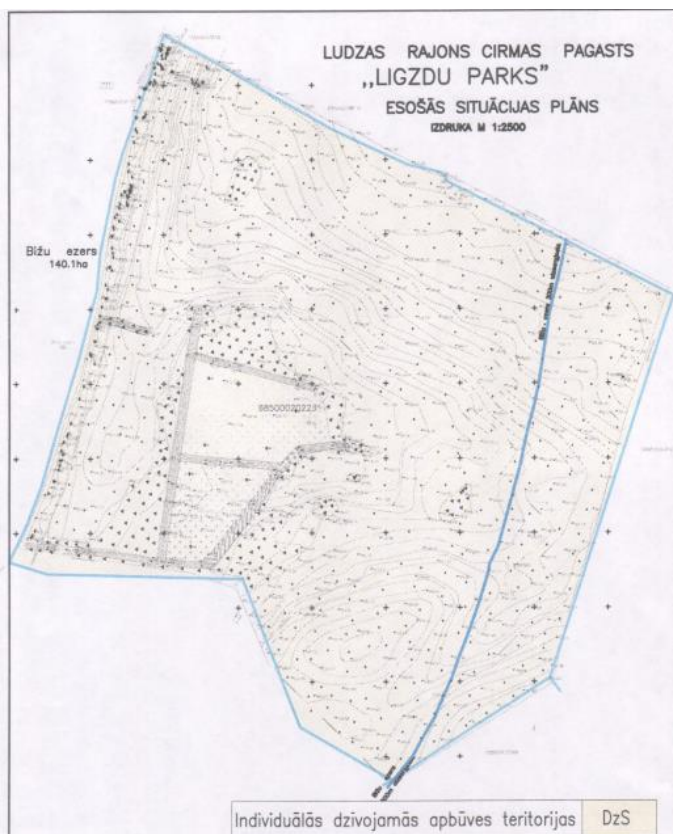
Detālplānojums apstiprināts 30.06.2009. un pārāpstiprināts 19.09.2009.

Detālplānojuma izstrādes mērķis: nodrošināt teritorijas racionālu izmantošanu, kas veicinātu līdzsvarotu attīstību un saglabātu vidi atbilstoši Cirmas pagasta teritorijas plānojumam.

Esošā situācija pirms detālplānojuma izstrādes: individuālās dzīvojamās apbūves teritorijas (DzS). (Attēls 12)

Detālplānojuma risinājumi

Detālplānojumā plānotā teritorijas izmantošana – individuālās dzīvojamās apbūves teritorija (DzS). (Attēls 13)

ATTĒLS 12. Izkopējums no detālplānojuma – esošā situācija

¹⁸ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_17873

Plānots ielu tīkls un zemes gabalu parcelācija (36 zemes gabali), paredzot jaunu apbūvi – 31 zemes gabalā individuālā, divģimeņu dzīvojamo ēku apbūve, 2 zemes gabali zemei zem ceļa, 1 zemes gabals publisko apstādījumu teritorijai Bižu ezera krastā, 3 zemes gabali tehniskai apbūvei.

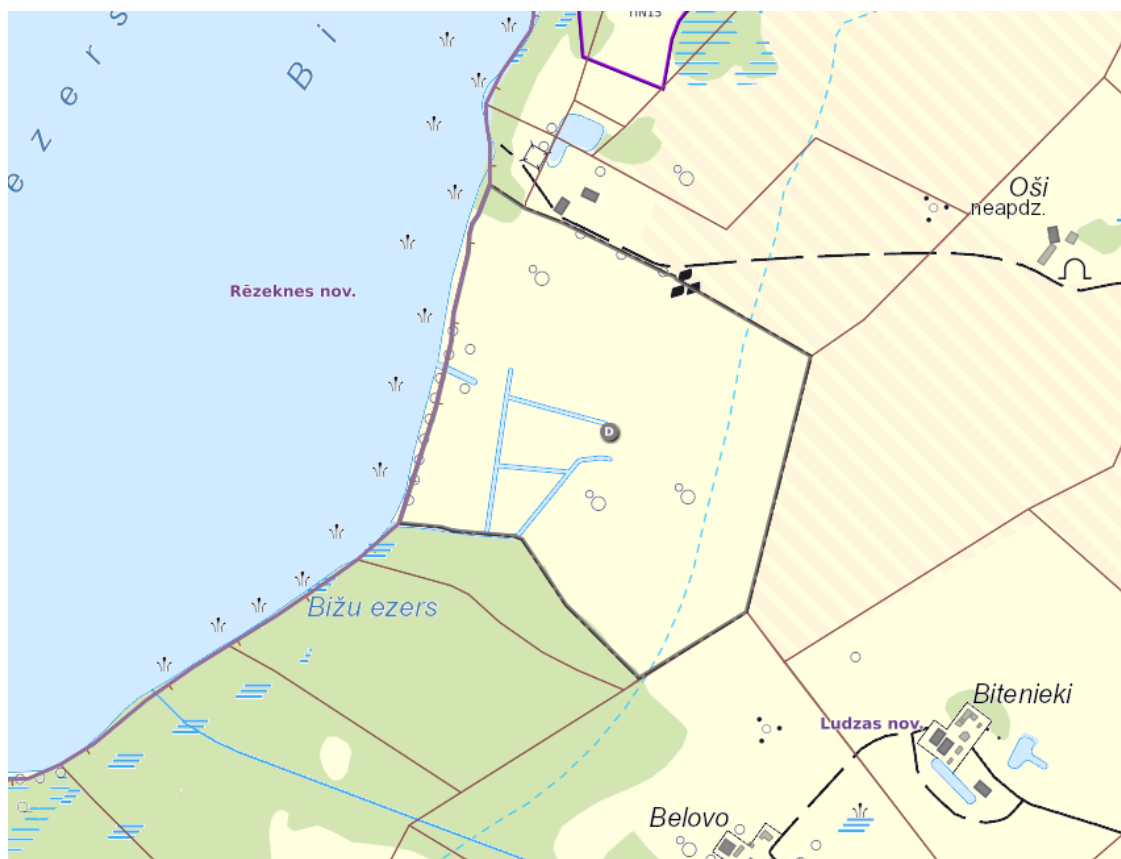
Paredzēts ierīkot centralizētos ūdensapgādes, kanalizācijas tīklus.

Esošā situācija

Ludzas novada Teritorijas plānojuma 2013. – 2024. gadam grozījumos¹⁹ (turpmāk – spēkā esošais teritorijas plānojums) zemes vienībai noteikts funkcionālais zonējums – “Lauksaimniecības teritorija” (L). (Attēls 14)

ATTĒLS 13. Izkopējums no detālplānojuma – plānotais risinājums

ATTĒLS 14. Izkopējums no spēkā esošā teritorijas plānojuma

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 21. punktu, funkcionālā zona “Savrupmāju apbūves teritorija” (DzS) nav nosakāma ārpus apdzīvotām vietām.

¹⁹ [Ludzas novada Teritorijas plānojuma 2013.–2024. gadam grozījumi](#)

Teritoriju skar apgrūtinātās teritorijas – no 100 līdz 1000 hektāru lielas dabiskas ūdenstilpes vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas teritorija lauku apvidos – lielākajā daļā no teritorijas un pierobeža – visā teritorijā.

Lietošanas mērķis – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība (kods 0101), visā platībā.

Vidējais LIZ kvalitātes novērtējums ballēs – 40 balles.

Detālplānojuma izvērtējums

Nr. p. k.	Vērtējamais nosacījums ²⁰	Vērtējums
1.	detālplānojuma īstenošana	nav uzsākta
2.	īstenošana notiek saskaņā ar detālplānojumu	nav vērtējams, īstenošana nav uzsākta, nav noslēgts līgums par detālplānojuma īstenošanu
3.	detālplānojums ir publiski pieejams sistēmā	jā – detālplānojums publicēts Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_17873
4.	ir ievēroti detālplānojuma īstenošanas nosacījumi, kas ietverti spēkā esošo saistošo noteikumu par teritorijas plānojuma vai lokālplānojuma apstiprināšanu noslēguma jautājumos	Ludzas novada pašvaldības domes saistošie noteikumi Nr. 10/2022 neietver noslēguma jautājumus.
5.	ir saņemts detālplānojuma izstrādes ierosinātāja vai tā saistību pārņēmēja, vai detālplānojuma teritorijas zemes īpašnieka vai tiesiskā valdītāja iesniegums par detālplānojuma atcelšanu	nav saņemts

Priekšlikums rīcībai

Ņemot vērā detālplānojuma izvērtējumu, atbilstoši MK noteikumu Nr. 628 131.³ punktam, pašvaldības domei lemt par detālplānojuma atcelšanu.

²⁰ Atbilstoši MK noteikumu Nr. 628 5.5. nodaļai.

4. Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts

4.1. Apdzīvojuma struktūra un priekšlikumi

Apdzīvojuma struktūra ir teritorijas attīstības pamats, kas veidojusies ilgstoši, dažādu faktoru – dabas, demogrāfisko, ekonomisko, politisko, sociālo un kultūras faktoru ietekmē. Apdzīvojumam ir īpaša loma novada telpiskajā struktūrā, kas integrē mājokļus – dzīves vietu, dzīves vidi, darba un pakalpojumu vietas, sociālo vidi.

Ludzas novada IAS noteikti telpiskās struktūras attīstības virzieni, perspektīvā telpiskā struktūra un apdzīvojuma centru līmeņi. Teritorijas plānojums saglabā Ludzas novada IAS risinājumus. Ludzas novada apdzīvojuma struktūru veido reģionālas nozīmes, novada nozīmes un vietējas nozīmes attīstības centri, pārējie ciemi, viensētu grupas un viensētas.

Pilsētām un ciemiem ir teritorijas plānojumā noteiktas robežas.

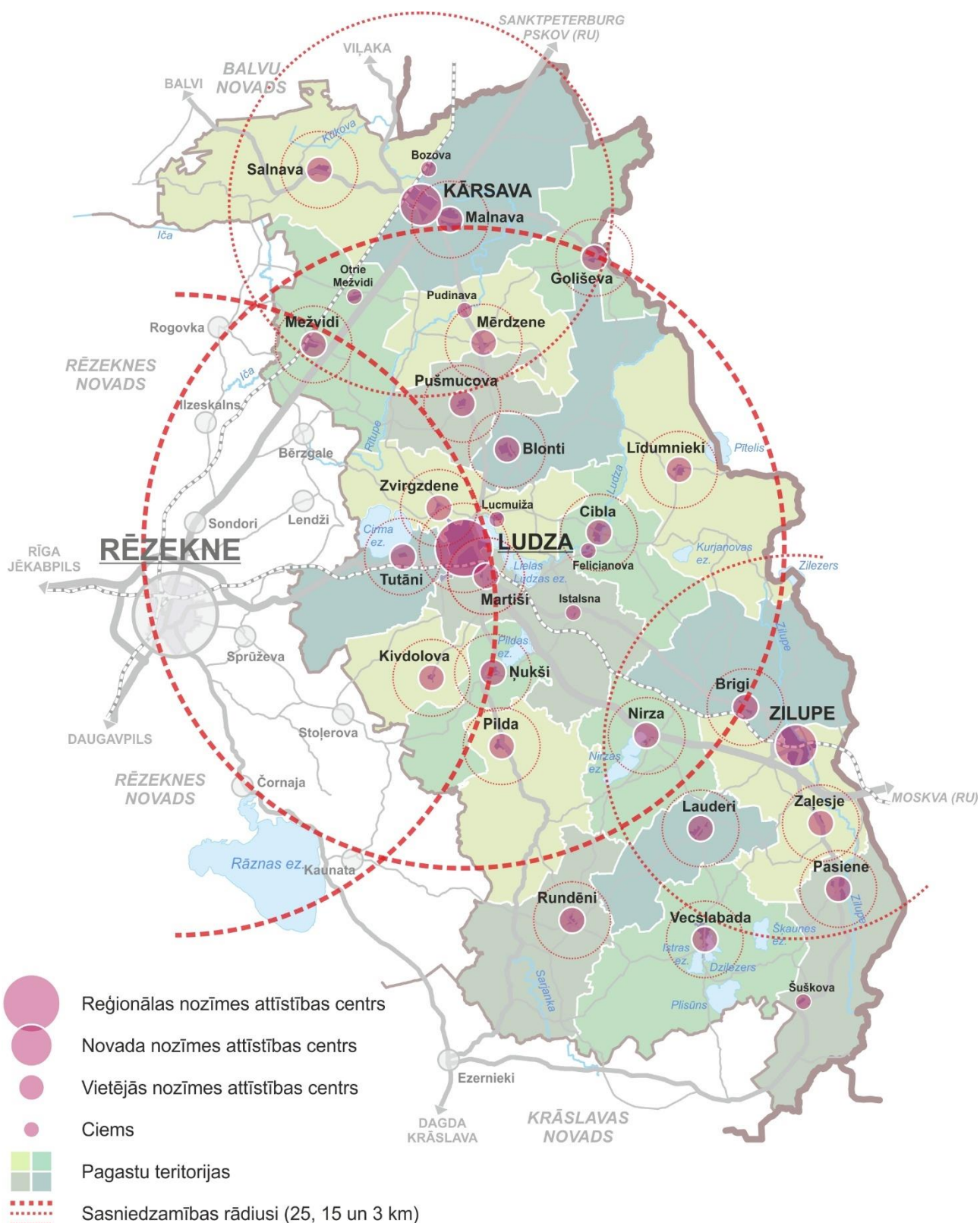
Mazciemiem, viensētu grupām (arī sādžām) un viensētām nav noteikts īpašs statuss attiecībā uz teritorijas atļauto izmantošanu – tiem noteiktas lauksaimniecības, mežu teritorijas (ārpus pilsētām un ciemiem). Šī sējuma 1.PIELIKUMĀ “Teritoriālās vienības un apdzīvotās vietas” tabulā “Citu apdzīvoto vietu saraksts” ietverts Ludzas novada mazciemu saraksts saskaņā ar Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras Vietvārdu datubāzi²¹. Ludzas novada dome piešķirot adreses izvērtē, vai un kurā mazciemā (sādžā) nekustamais īpašums ietilpst, tādā veidā saglabājot adreses. Teritorijas plānojuma risinājumus mazciemi neietekmē, tiem nav noteiktas precīzas robežas.

Ludzas novada IAS noteikts 4 attīstības centru līmeņu iedalījums, katram attīstības centram nosakot pieejamo un plānojamo pakalpojumu apjomu:

- reģionālas nozīmes attīstības centrs (pilsēta) – Ludza;
- novada nozīmes attīstības centrs (pilsēta) – Kārsava un Zīlupe;
- vietējas nozīmes attīstības centrs (ciems) – Auziņi, Blonti, Briģi, Cibla, Goliševa, Kivdolova, Martiši, Malnava, Mežvidi, Mērdzene, Lauderī, Līdumnieki, Nirza, Ņukši, Pasiene, Pilda, Pušmucova, Rundēni, Salnava, Tutāni, Vecslabada, Zaļesje, Zvirgzdene;
- ciems – Bozova, Felicianova, Istalsna, Lucmuiža, Otrie Mežvidi, Pudīnava, Šuškova. (Attēls 15)

Ludzas novadā visblīvāk apdzīvotas ir pilsētas un ciemi, un areāli to tuvumā. Visretāk apdzīvotā ir valsts pierobeža. (Attēls 16)

²¹ Pieejams: <https://vietvardi.lgia.gov.lv/lv/search>

ATTĒLS 15. Ludzas novada apdzīvojuma struktūra un attīstības centri²²

²² Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2037. gadam. Attēla autors: SIA "Reģionālie projekti", 2021

TABULA 2. Ludzas novada pagasti un to centri

Nr. p. k.	Nosaukums	Pagasta centrs	Iedzīvotāju skaits pagastā ²³ (2024)
1.	Blontu pagasts	Blonti	337
2.	Brīgu pagasts	Brigi	429
3.	Ciblas pagasts	Cibla	558
4.	Cirmas pagasts	Tutāni	572
5.	Goliševas pagasts	Goliševa	283
6.	Isnaudas pagasts	Martiši	800
7.	Istras pagasts	Vecslabada	380
8.	Lauderu pagasts	Lauderi	207
9.	Līdumnieku pagasts	Līdumnieki	207
10.	Malnavas pagasts	Malnava	934
11.	Mežvidu pagasts	Mežvidi	687
12.	Mērdzenes pagasts	Mērdzene	520
13.	Nirzas pagasts	Nirza	280
14.	Ņukšu pagasts	Ņukši	360
15.	Pasienes pagasts	Pasienne	413
16.	Pildas pagasts	Pilda	421
17.	Pureņu pagasts	Kivdolova	251
18.	Pušmucovas pagasts	Pušmucova	423
19.	Rundēnu pagasts	Rundēni	324
20.	Salnavas pagasts	Salnava	524
21.	Zaļesjes pagasts	Zaļesje	445
22.	Zvirgzdenes pagasts	Zvirgzdene	534

Teritorijas plānojuma **risinājumi** apdzīvojuma struktūrai (šī sējuma 2.PIELIKUMS. "Pilsētu un ciemu robežu izmaiņas"):

- Ludzas pilsētas robežas izmaiņas – pie pilsētas teritorijas pievienotas 7 zemes vienības pie autoceļa A12 Isnaudas pagastā.
- Kārsavas pilsētas robežas izmaiņas – no pilsētas teritorijas izslēgta dzelzceļa līnija un vairākas lauksaimniecības zemes vienības tās tuvumā;
- 26 ciemu robežās (Blonti, Brīgi, Cibla, Felicianova, Goliševa, Istalna, Martiši, Lauderi, Līdumnieki, Bozova, Malnava, Mežvidi, Otrie Mežvidi, Mērdzene, Pudina, Nirza, Ņukši, Pasienne, Šuškova, Pilda, Pušmucova, Rundēni, Salnava, Zaļesje, Lucmuiža un Zvirgzdene) ir veiktas izmaiņas, pievienojot vai izslēdzot zemes vienības, veikti precizējumi pa zemes vienību robežām u.tml.;
- Kopumā Teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartē ciema teritorijas robežas noteiktas 29 ciemiem – Blonti (Blontu pagasts), Brigi (Brīgu pagasts), Cibla un Felicianova (Ciblas pagasts), Tutāni (Cirmas pagasts), Goliševa (Goliševas pagasts), Istalna un Martiši (Isnaudas pagasts), Vecslabada (Istras pagasts), Lauderi (Lauderu pagasts), Līdumnieki (Līdumnieku pagasts), Bozova un Malnava (Malnavas pagasts), Mežvidi un Otrie Mežvidi (Mežvidu pagasts), Mērdzene un Pudina (Mērdzenes pagasts), Nirza (Nirzas pagasts), Ņukši (Ņukšu pagasts), Pasienne un Šuškova (Pasienes pagasts), Pilda (Pildas pagasts), Kivdolova (Pureņu pagasts), Pušmucova (Pušmucovas pagasts), Rundēni (Rundēnu pagasts), Salnava (Salnavas pagasts), Zaļesje (Zaļesjes pagasts), Lucmuiža un Zvirgzdene (Zvirgzdenes pagasts);

²³ Oficiālās statistikas portāls, RIG010

- Jauni ciemi netiek veidoti un ciemu statuss netiek noņemts nevienam ciemam. (Šī sējuma 2.PIELIKUMS. "Pilsētu un ciemu robežu izmaiņas");

Teritorijas plānojumā noteiktās pilsētas un ciemu teritoriju robežas nosaka juridisku statusu teritorijām, kurās dominē atļautās izmantošanas ar blīvākas apbūves raksturu.

Lai veicinātu lauku apdzīvojuma attīstību pilsētās un ciemos, vairākās teritorijās noteikta Lauksaimniecības teritorija ar apakšindeksu L1. Šī funkcionālā zona ir izveidota, ņemot vērā demogrāfiskās pārmaiņas un pakalpojumu samazināšanos reģionā, kas ietekmē iedzīvotāju skaita un būvniecības aktivitātes līmeni. L1 teritorijās tiek paredzēts atbalstīt lauksaimniecības zemes racionālu un daudzveidīgu izmantošanu, veicinot gan lauksaimniecisko darbību, gan ar to saistītos pakalpojumus. L1 zonējums nodrošina resursus ilgtermiņa attīstībai, atļaujot teritoriju perspektīvā izmantot dzīvojamai apbūvei. Tādējādi tiek radītas iespējas lauku apdzīvojuma attīstībai un ekonomiskās aktivitātes dažādošanai, saglabājot lauku dzīvesveida pamatvērtības un veicinot apdzīvotības saglabāšanu.

Ciemos, kur pakalpojumu nodrošinājums samazinās un būvniecības aktivitāte ir neliela, nav pamatojums noteikt funkcionālo zonējumu – Jauktas centra apbūves teritorija, Savrupmāju apbūves teritorija, Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija.

Detalizēta katras funkcionālās zonas un apakšzonas atļautā izmantošana (galveno izmantošanu, papildizmantošanu) un apbūves parametri – jaunveidojamā zemes vienība minimālā platība, maksimālais apbūves blīvums, maksimālā apbūves intensitāte, minimālā brīvā zaļā teritorija, stāvu skaits un maksimālais atļautais būvju augstums skatāmi Teritorijas plānojuma sējumā "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi".

4.2. Funkcionālais zonējums

Teritorijas plānošanā, nosakot atļauto izmantošanu, ar zonējuma palīdzību tiek parādītas un reizē nodalītas konkrētās teritorijas dažādu vietu atšķirīgās funkcijas, strukturālās un arī vizuālās pazīmes jeb dažādās izmantošanas.

Funkcionālā zonējuma izstrāde ir viens no teritorijas plānošanas galvenajiem mērķiem. Teritorijas izmantošanas veidu (funkcionālo zonu) iedalījums tiek veidots, balstoties uz atšķirīgu izmantošanas veidu galveno grupu noteikšanu, tai pašā laikā katras funkcionālās zonas telpiskās struktūras elementu vienojošās pazīmes ir to funkcija, telpiskais risinājums un novietojums.

Plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu var iedalīt divu veidu teritorijās: pilsētu un ciemu (blīvi apdzīvoto vietu) teritorijās, kur zemes izmantošanas veidi, galvenokārt, ir saistīti ar esošu vai plānotu apbūvi, un teritorijās ārpus pilsētām un ciemiem, kur galvenie zemes izmantošanas veidi ir lauksaimniecības un mežu teritorijas.

Vienotu funkcionālo zonu iedalījumu, kas jāizmanto, izstrādājot teritorijas plānojumus, to grozījumus un lokālplānojumus nosaka 30.04.2013. Ministru kabineta noteikumi Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi".

Funkcionālo zonu (tai skaitā apbūves parametru) izstrādes procesā apkopoti un izvērtēti līdzšinējie teritorijas attīstības izaicinājumi un specifika četru bijušo novadu (Ciblas, Kārsavas, Ludzas, Zilupes) teritorijās un to teritorijas plānojumos.

Ar Teritorijas plānojumu noteiktais funkcionālais zonējums balstīts uz principiem:

zonējuma klasifikācija veidota saskaņā ar MKN Nr.240 noteikto vienoto funkcionālo zonu iedalījumu	nosakot vienotas funkcionālās zonas/apakšzonas, iespēju robežās apvienotas spēkā esošajos teritorijas plānojumos noteiktās zonas ar līdzīgiem izmantošanas un apbūves noteikumiem	ievērojot pēctecības principu, iespēju robežās maksimāli saglabāts spēkā esošais regulējums attiecībā uz teritorijas izmantošanu un apbūvi, nesašaurinot izmantošanas iespējas	funkcionālo zonu un apakšzonu klasifikācija izveidota ar mērķi identificēt galvenās izmantošanas grupas, nosakot pēc iespējas mazāku to skaitu
---	---	--	--

Zemāk apkopots ar Teritorijas plānojumu noteiktā funkcionālā zonējuma risinājuma kopsavilkums Tabula 3. Būtiskākās atšķirības starp noteiktajām apakšzonām redzamas Tabula 4.

TABULA 3. Ar Teritorijas plānojumu noteiktā funkcionālā zonējuma risinājuma kopsavilkums

Indekss	Nosaukums	Apraksts
DzS	Savrupmāju apbūves teritorija	Vispārīgā DzS zona. Noteikta tikai apdzīvotās vietās – visās pilsētās un atsevišķos ciemos, izņemot – Bozova, Otrie Mežvidi, Zvirgzdene, Šuškova, Zaļesje.
DzS1	Savrupmāju apbūves teritorija ar vasarnīcu un dārza māju apbūvi	Noteikta tikai apdzīvotās vietās – Ludzas pilsētas Runtortas un Makašānu apkaimēm, kur minimālā jaunveidojamās zemes vienības platība ir 600 m ² .
DzM	Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	Vispārīgā DzM zona. Noteikta tikai apdzīvotās vietās – visās pilsētās un atsevišķos ciemos, izņemot – Bozova un Zvirgzdene. Apbūve nepārsniedz 3 stāvus.
DzD	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	Vispārīgā DzD zona. Noteikta tikai apdzīvotās vietās – Ludzā un Malnavā. Apbūve līdz 5 stāviem.
JC	Jauktas centra apbūves teritorija	Vispārīgā JC zona. Noteikta tikai apdzīvotās vietās – Kārsavas un Zilupes pilsētu centru teritorijā, Ludzas pilsētas daļā – Jurizdika (daļa no kad. Nr. 68010050302).
JC1	Jauktas centra apbūves teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību (JC1) ir funkcionālā zona, kas noteikta pilsētībūvniecības pieminējamā "Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs" un piegulošajā teritorijā.	Noteikta tikai reģiona nozīmes pilsētībūvniecības pieminējamā Nr. 7411 "Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs" teritorijā un piegulošajā teritorijā kvartāla robežās.
P	Publiskās apbūves teritorija	Vispārīgā P zona. Noteikta apdzīvotās vietās – visās pilsētās un atsevišķos ciemos (izņemot – Bozova, Otrie Mežvidi, Pudīnava, Lucmuiža, Kivdolova, Šuškova, Zaļesje) un arī ārpus apdzīvotām vietām.
P1	Publiskās apbūves teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību (P1) arhitektūras pieminējamā un citu	Noteikta 14 teritorijām ar kultūrvēsturisku vērtību – arhitektūras pieminējamā (pa pieminējamā vai kadastra teritoriju) teritorijā Kārsavas un Ludzas pilsētās, kā arī

Indekss	Nosaukums	Apraksts
	nozīmīgu objektu (nav valsts kultūras pieminekļi) teritorijā.	atsevišķos ciemos – Ciblā, Istalsnā, Vecslabadā, Lauderis, Malnavā, Raipolē, Pasienē, Brodaižā, Pušmucovā, Salnavā: 1) Malnavas Rožukroņa Dievmātes katoļu baznīca un Vecā Malnavas Rožukroņa Dievmātes katoļu baznīca (aizs. Nr. 6460; Kārsava, Baznīcas iela 1); 2) Ludzas katoļu baznīca un Tadeuša kapela (aizs. Nr. 6462; Ludza, Baznīcas iela 54); 3) Ludzas Lielā sinagoga (aizs. Nr. 8948; Ludza, 1. maija iela 30); 4) Pasts (aizs. Nr. 8695; Ludza, Latgales iela 110); 5) Eversmuižas katoļu baznīca (aizs. Nr. 6459, Ciblas pagasts, Cibla, "Eversmuižas baznīca"); 6) Istalsnas katoļu baznīca (aizs. Nr. 3971; Isnaudas pagasts, Istalsna, "Istalsna"); 7) Vecslabadas Baznīcas kalns – pilskalns (aizs. Nr. 1535; Istras pagasts, Vecslabada, "Kunga Apskaidrošanās baznīca"); 8) Launderu Sv. Nikolaja pareizticīgo baznīca (aizs. Nr. 6461; Launderu pagasts, Launderi, "Pareizticīgo baznīca"); 9) Malnavas muižas klēts (aizs. Nr. 9160; Malnavas pagasts, Malnava, Kļavu iela 17); 10) Raipoles Svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīca (aizs. Nr. 4002; Nirzas pagasts, Raipole, "Raipoles baznīca"); 11) Pasienes Svētā Dominika Romas katoļu baznīca (aizs. Nr. 6465; Pasienes pagasts, Pasiene, "Klosternieki"); 12) Brodaižu Kunga Jēzus apskaidrošanas Romas katoļu baznīca (aizs. Nr. 6466; Pildas Padas, Brodaiža, "Pareizticīgo baznīca"); 13) Pušmucovas katoļu baznīca ar žogu un vārtiem (aizs. Nr. 9158; Pušmucovas pagasts, Pušmucova, "Pušmucovas baznīca"); 14) Salnavas katoļu kapela (aizs. Nr. 8763; Salnavas pagasts, Salnava, "Salnavas Romas katoļu draudze"). 17 citu nozīmīgu objektu (nav valsts kultūras pieminekļi) teritorijā Ludzas un Zilupes pilsētās, kā arī atsevišķos ciemos – Pudīnavā, Ciblā, Felicianovā, Goliševā, Vecslabadā, Pasienē, Rundēnos, Zaļesjē, Ņukšos, Brigos: 1) Ludzas vecticībnieku baznīca (Ludza, Skolas iela 44); 2) Pudīnavas Vissvētās Dievmātes Patvēruma pareizticīgo baznīca (Mērdzenes pagasts, Pudīnava, Saules iela 6); 3) Ludzas Vissvētās Dievmātes Aizmigšanas pareizticīgo baznīca (Ludza, Latgales iela 121); 4) Kapliča (Ludza, A. Jurdža iela 11); 5) Ludzas novadpētniecības muzejs (Ludza, J. Soikāna iela 2, atrodas Ludzas pilsētbūvniecības pieminekļa teritorijā);

Indekss	Nosaukums	Apraksts
		6) Zilupes katoļu baznīca (Zilupe, Skolas iela 12); 7) Zilupes Kristus Krusta Pacelšanas pareizticīgo baznīca (Zilupe, Brīvības iela 10); 8) Eversmuiža (Ciblas pagasts, Cibla, Muižas iela 9); 9) Felicianovas muiža (Ciblas pagasts, Felicianova, "Muižnieki"); 10) Goliševas Sv. Trijādības pareizticīgo baznīca (Goliševas pagasts, Goliševa, Robežas iela 1); 11) Istras katoļu baznīca (Istras pagasts, Vecslabada, "Morasdārzi"); 12) Vecslabadas Kristus Augšāmcelšanās pareizticīgo baznīca (Istras pagasts, Vecslabada, Baznīcas iela 2); 13) Pasienes muiža (Pasienes pagasts, Pasiene, "Muiža"); 14) Rundēnu Svētā Krusta paaugstināšanas Romas katoļu baznīca (Rundēnu pagasts, Rundēni, "Katoļu baznīca"); 15) Zaļesjes muiža (Zaļesjes pagasts, Zaļesje, "Muižnieki"); 16) Pildas katoļu baznīca (Ņukšu pagasts, Ņukši, "Liepnieki"); 17) Brigu katoļu baznīca (Brigu pagasts, Brigi, "Romas katoļu draudze").
R	Rūpnieciskās apbūves teritorija ar smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūvi	Vispārīgā R zona. Noteikta apdzīvotās vietās – Ludzā un Tutānos, un arī ārpus apdzīvotām vietām. Atļauta smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve, t. sk. industriālie un tehnoloģiskie parki, militārās rūpniecības un aizsardzības industrijas objekti un uzņēmumi. Atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Noteikta esošai dolomītu atradnei (Salenieki, pases ID 182519; Rītupe, pases ID 182365).
R1	Rūpnieciskās apbūves teritorija	Atļauta vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve, t. sk. industriālie un tehnoloģiskie parki ar nebūtisku ietekmi uz vidi. Noteikta apdzīvotās vietās – visās pilsētās un Felicianovā, un arī ārpus apdzīvotām vietām.
TR	Transporta infrastruktūras teritorija	Vispārīgā TR zona. Noteikta apdzīvotās vietās (visās pilsētās un visos ciemos) un arī ārpus apdzīvotām vietām.
TA	Tehniskās apbūves teritorija	Vispārīgā TA zona. Noteikta apdzīvotās vietās (visās pilsētās un ciemos, izņemot Bozova un Zvirgzdene) un arī ārpus apdzīvotām vietām.
TA1	Tehniskās apbūves teritorija aizsardzības iestāžu darbības nodrošināšanai	Noteikta 16 objektiem/teritorijām – Ludzas un Zilupes pilsētās, kā arī atsevišķos ciemos – Goliševā, Pasiēnē, Bozovā, Petručenkos, Černovā, robežkontroles punkti Malnavas un Zaļesjes pagastā, Aizsardzības ministrijas nekustamie īpašumi:

Indekss	Nosaukums	Apraksts
		1) Ludza, Parka iela 47a un Liepājas iela 2B (kad. Nr. 68010040472 un 68010040654); 2) Ludza, Stroda iela 12 (kad. Nr. 68010040423); 3) Zilupe, Stacijas iela 1 (kad. Nr. 68170030314 un 68170030338); 4) Goliševas pagasts, Goliševa, Aizgāršas iela 2 (kad. Nr. 68540040375); 5) Pasiene pagasts, Pasiene, "Pasiene nodaļa" (kad. Nr. 68840010414); 6) Malnavas pagasts, Bozova, "Postenis" (kad. Nr. 68680030199); 7) Grebņevas robežkontroles punkts, Malnavas pagasts (kad. Nr. 68680020101); 8) Terehovas robežkontroles punkts, Zaļesjes pagasts (kad. Nr. 68960060180); 9) Līdumnieku pagasts, Petručēni (kad. Nr. 68660040273); 10) Zaļesjes pagasts, Černova, "Opoļu nodaļa" (kad. Nr. 68960030150); 11) Helikopteru lidlauka teritorija Isnaudas pagastā (kad. Nr. 68580010191, 68580010152, daļa no 68580010003, daļa no 68580010190, daļa no 68580010031, daļa no 68580010033); 12) zemes vienībām Briģu pagastā (kadastra apz. 68480050011, 68580020625, 68460050076, 68460050159, 68010040423).
DA	Dabas un apstādījumu teritorija	Vispārīgā DA zona. Noteikta apdzīvotās vietās (visās pilsētās un ciemos, izņemot Bozova, Otrie Mežvidi, Mežvidi, Goliševa, Pudina, Blonti, Tutāni, Martiši, Istalsna, Šuškova un Zaļesje) un arī ārpus apdzīvotām vietām.
DA1	Dabas un apstādījumu teritorija kapsētām	Noteikta teritorijām apbedījumu veikšanai, saskaņā ar Paskaidrojuma raksta pielikumu Nr. 11.
DA2	Dabas un apstādījumu teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību	Noteikta lielākoties vēsturiskajiem muižu parkiem (dabas pieminekļi (dendroloģiskie stādījumi)), kultūras pieminekļiem Ludzā, Malnavā, Otrajos Mežvidos, Mērdzenē, Nirzā, Pasienē. Dabas pieminekļi (dendroloģiskie stādījumi): 1) Dabas piemineklis "Ozupienes parks" (kad. Nr. 68480050108) 2) Dabas piemineklis "Gomeļmuižas parks" (kad. Nr. 68500020217 un 68500020187) 3) Dabas piemineklis "Runtortas parks" (kad. Nr. 68010070171, 68010070060 u.c.) 4) Dabas piemineklis "Mežvidu parks" (kad. Nr. 68700040253) Kultūras pieminekļi ciemos, pilsētās: 1) Ludzas viduslaiku pils un Ludzas pilsdrupas (aizs. Nr. 6463, 1544, kad. Nr. 68010050299) 2) Odu kalns – senkapi (aizs. Nr. 1543; kad. Nr. 68010050140)

Indekss	Nosaukums	Apraksts
		3) Mērdzenes Karātavu kalns – soda vieta (aizs. Nr. 1549, kad. Nr. 68720050220) 4) Nirzas senkapi (aizs. Nr. 1561, kad. Nr. 68780050414) Citi: 1) Ludzas pilsētas centra skvēri (kad. Nr. 68010040048, 68010040709, 68010040516, 68010040387); 2) Malnavas muižas parks (kad. Nr. 68680090662) 3) Pasiene muižas parks (kad. Nr. 68840010553, 68840010371 u.c.)
M	Mežu teritorija	Vispārīgā M zona. Minimālā jaunveidojamas zemes vienības platība 2 ha. Noteikta tikai ārpus apdzīvotām vietām. Atļauta bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguve (t.i., izņemot dolomītu).
M1	Mežu teritorija pilsētās un ciemos	Noteikta tikai apdzīvotās vietās – visās pilsētās un ciemos, izņemot Goliševa, Zvirgzdene, Martiši, Brigi, Lauderī, Šuškova un Zaļesje.
L	Lauksaimniecības teritorija	Vispārīgā L zona. Minimālā jaunveidojamas zemes vienības platība 2 ha. Noteikta tikai ārpus apdzīvotām vietām. Atļauta bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguve (t.i., izņemot dolomītu).
L1	Lauksaimniecības teritorija pilsētās un ciemos	Noteikta tikai apdzīvotās vietās – visās pilsētās un ciemos, izņemot Tutāni. Minimālā jaunveidojamas zemes vienības platība 2500 m ² .
L2	Lauksaimniecības teritorija ar vasarnīcu un dārza māju apbūvi	Noteikta tikai ārpus apdzīvotām vietām – Evertovas apkaimei. Minimālā jaunveidojamas zemes vienības platība 1000 m ² .
Ū	Ūdeņu teritorija	Vispārīgā Ū zona. Noteikta apdzīvotās vietās – visās pilsētās un ciemos, izņemot – Bozova, Otrie Mežvidi, Mežvidi, Goliševa, Pušmucova, Zvirgzdene, Tutāni, Istalsna, Brigi, Lauderī, Pasiene, Šuškova, Zaļesje, un arī ārpus apdzīvotām vietām. Atļauta derīgo izrakteņu ieguve.

Atbilstoši pašreiz spēkā esošajiem MKN Nr. 240 ir izstrādāti tikai Ludzas novada Teritorijas plānojuma 2013. – 2024. gadam grozījumi un Kārsavas novada teritorijas plānojums 2012. – 2024. gadam (ar 2020. gada grozījumiem). Zilupes novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam un Ciblas novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam nav izstrādāti atbilstoši MKN Nr.240, kas nozīmē, ka tika veiktas izmaiņas teritorijas izmantošanas veidos / funkcionālo zonu klasifikācijā, lai tās pielāgotu atbilstoši MKN Nr. 240.

TABULA 4. Teritorijas izmantošanas veidi funkcionālās zonās Ludzas novada teritorijas plānojumā

Grupas kods	Teritorijas izmantošanas veida grupa, kods	Kods	Teritorijas izmantošanas veids	DzS	DzS1	DzM	DzD	P	P1	JC	JC1	R	R1	TR	TA	TA1	DA	DA1	DA2	M	M1	L	L1	L2	Ū
11	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana	11001	savrupmāju apbūve	G ¹		G	N/A	N/A	N/A	G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
		11002	vasarnīcu apbūve	G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P	P	N/A
		11003	dārza māju apbūve		P	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P	P	N/A
		11004	viensētu apbūve	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P	G	G	N/A
		11005	rindu māju apbūve	N/A	N/A	G						N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
		11006	daudzdzīvokļu māju apbūve	N/A	N/A	G	G	P		G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
		11007	dzīvojamā apbūve uz ūdens	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P
12	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana	12001	biroju ēku apbūve	N/A	N/A	P	P	G	G	G	G	P	P	P	P	P	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
		12002	tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve	P ²	P	P	P	G	G	G	G	P	P	P	P		P	P	P	P	P	P	P	P	N/A
		12003	tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve	P		P		G	G	G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P		P	P	P	P	P		N/A
		12004	kultūras iestāžu apbūve	N/A	N/A	P		G	G	G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P		P	N/A	N/A	P	P		N/A
		12005	sporta būvju apbūve	N/A	N/A			G		G		P		N/A	N/A	N/A	P			P	P	P	P		N/A
		12006	aizsardzības un drošības iestāžu apbūve	N/A	N/A	N/A	N/A	G				P	P	P	P	P	N/A	N/A	N/A	P		P			N/A
		12007	izglītības un zinātnes iestāžu apbūve	P		P		G		G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P			N/A
		12008	veselības aizsardzības iestāžu apbūve	P		P	P	G		G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P		N/A
		12009	sociālās aprūpes iestāžu apbūve			P		G		G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P		N/A
		12010	dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve	P		P		G		G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P		N/A
		12011	religīsko organizāciju ēku apbūve	N/A	N/A			G	G	G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P		N/A
13	Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana	13001	vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve	N/A	N/A	N/A	N/A	P		P	P	G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P	N/A
		13002	smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
		13003	lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G			N/A
		13004	derīgo izrakteņu ieguve	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P		P		P
		13005	atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G		N/A	G		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P			N/A
14	Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana	14001	inženiertehniskā infrastruktūra	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G	G	G	G		N/A	N/A	N/A	P		P	P		G
		14002	transporta lineārā infrastruktūra	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G	G	G	G		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P		G
		14003	transporta apkalpojošā infrastruktūra	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A		P		G	G	G		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P		G
		14004	noliktavu apbūve	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P		G	G	P	G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P	P		N/A
		14005	lidostu un ostu apbūve	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A					G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A				N/A
		14006	energoapgādes uzņēmumu apbūve	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G		N/A	G		N/A	N/A	N/A	P ⁴		P	P		G
21	Mežsaimnieciska teritorijas izmantošana	21001	mežsaimnieciska izmantošana	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P ³		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G	G	P	P		N/A
		21002	mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G		G	G	G	N/A	N/A	N/A	N/A
22	Lauksaimnieciska teritorijas izmantošana	22001	lauksaimnieciska izmantošana	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P		G	G		N/A
		22002	lauksaimnieciska izmantošana pilsētās un ciemos	P	P	P		N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	P			N/A	N/A		G	P	N/A
23	Ūdenssaimnieciska teritorijas izmantošana	23001	ūdenssaimnieciska izmantošana	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A				P		P	P		G
24	Publiskā vai privātā ārtelpa	24001	labiekārtota ārtelpa	P	P	P	P	G	G	G	G	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G	G	G	G	G	G	G	G	N/A
		24002	ārtelpa bez labiekārtojuma	P		P	P	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G	G	G	G	G	G	G	G	N/A
		24003	ūdens telpas publiskā izmantošana	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	G	G		G

1 – galvenais izmantošanas veids

2 – papildizmantošanas veids

3 – mežsaimnieciska izmantošana kā rekultivācijas veids pēc derīgo izrakteņu ieguves (MKN240)

4 – inženiertehniskā infrastruktūra un energoapgādes uzņēmumu apbūve, kas ietver tikai vēja elektrostaciju un vēja parku izvietojumu (MKN240)

N/A – nav attiecināms. Izmantošanas veids, kas funkcionālā zonā nav atļauts saskaņā ar MKN240

4.3. Teritorijas ar īpašiem noteikumiem

Teritorijas ar īpašiem noteikumiem (turpmāk arī – TIN) noteiktas ar mērķi papildus funkcionālajam zonējumam izdalīt atsevišķas teritorijas ar papildus noteikumiem. Teritorijas klasificētas saskaņā ar MK noteikumiem Nr.240. Šo teritoriju izmantošanu nosaka gan Apbūves noteikumi, gan citi normatīvie akti.

Teritorijas ar īpašiem noteikumiem attēlotas grafiskās daļas kartē:

- 1) Teritorija, kurā ierīko centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas (TIN1);
- 2) Teritorija, kurā būvniecību saskaņo ar VSIA "Latvijas Valsts ceļi" (TIN11);
- 3) Teritorija, kurā aizliegta vēja elektrostaciju, kuru jauda ir 20 kW un vairāk, būvniecība (TIN12);
- 4) Teritorija, kas paredzēta valsts robežas apsekošanai no gaisa (TIN13);
- 5) Valsts robežsardzes Aviācijas pārvaldes lidlauka apkārtējā teritorija ar apbūves ierobežojumiem (TIN14);
- 6) Teritorija, kurai izstrādājams detālplānojums (TIN3);
- 7) Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā teritorija (TIN4);
- 8) Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5).

4.3.1. TIN1 – Teritorija, kurā ierīko centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas

Teritorija noteikta šajās apdzīvotajās vietās saskaņā ar esošo centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas tīklojumu un iekļaujot tuvējās savrupmāju apbūves, mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamās apbūves, publiskās apbūves, jauktas centra apbūves teritorijas un citas apbūves teritorijas pilsētas un ciema robežās:

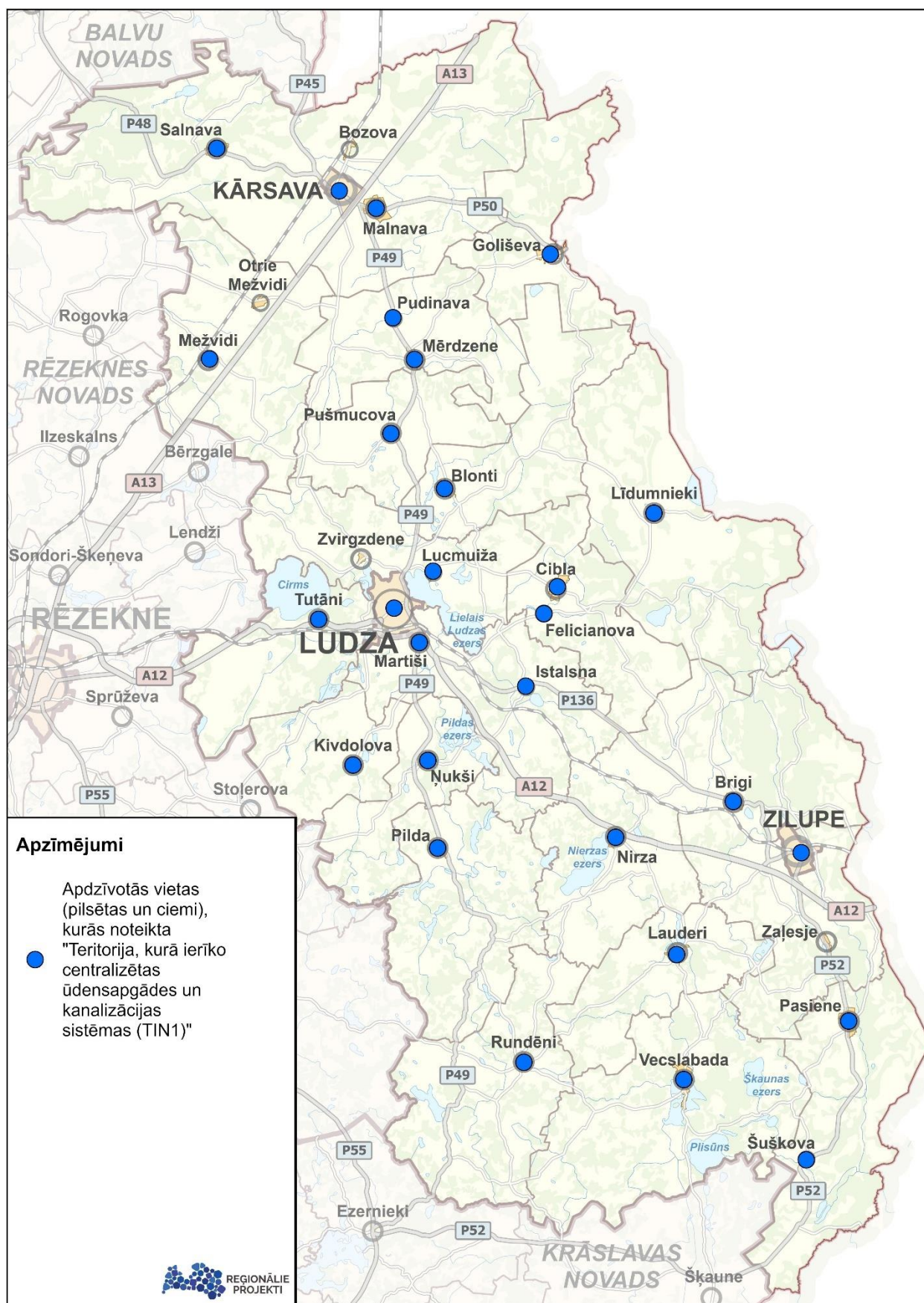
• Kārsava;	• Istalsna;	• Pasiene;
• Ludza (kopā ar Martišiem);	• Kivdolova;	• Pilda;
• Zilupe;	• Lauderī;	• Pudina;
• Blonti;	• Līdumnieki;	• Pušmucova;
• Brigi;	• Lucmuiža;	• Rundēni;
• Cībla;	• Mežvidi;	• Salnava;
• Felcianova;	• Mērdzene;	• Šuškova;
• Golīseva;	• Nirza;	• Tutāni;
	• Ņukši;	• Vecslabada.

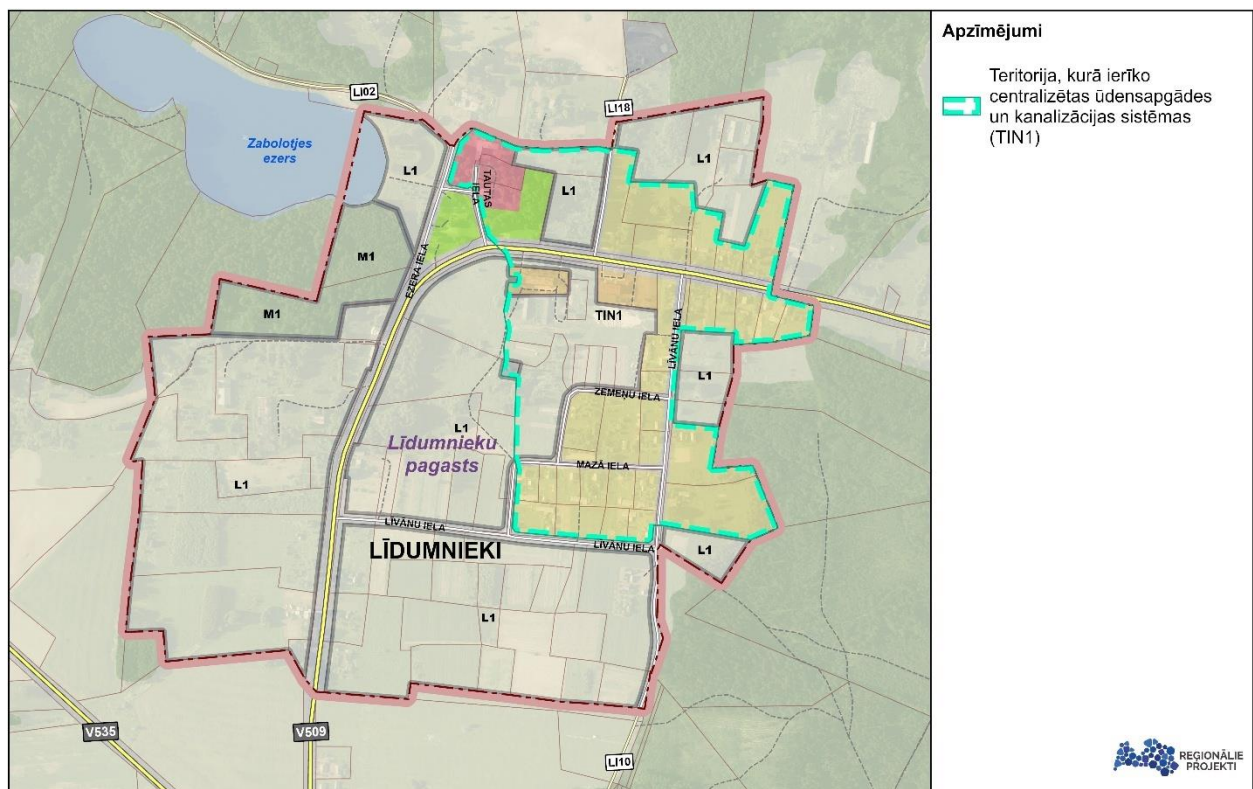
TIN1 teritorijā jaunbūvējamu vai pārbūvējamu dzīvojamo un publisko ēku pieslēdz centralizētas ūdensapgādes sistēmai un centralizētas kanalizācijas sistēmai, ja tā atrodas normatīvajos aktos, kas nosaka vispārīgās prasības vietējās pašvaldības teritorijas plānošanai un apbūvei, noteiktā funkcionālajā zonā (DzS, DzM, DzD, P, JC), kurā paredz obligātu centralizētu ūdensapgādi un kanalizāciju.

Attēls 17 parādītas apdzīvotās vietās, kurās noteikta TIN1 teritorija.

Attēls 18 parādīts Līdumnieku piemērs, kur daļa ciema teritorijas noteikta kā TIN1.

ATTĒLS 17. Teritorijas ar īpašiem noteikumiem – TIN1

ATTĒLS 18. Teritorija ar īpašiem noteikumiem – TIN1 Līdumniekos

4.3.2. TIN11 – Teritorija, kurā būvniecību saskaņo ar VSIA "Latvijas Valsts ceļi"

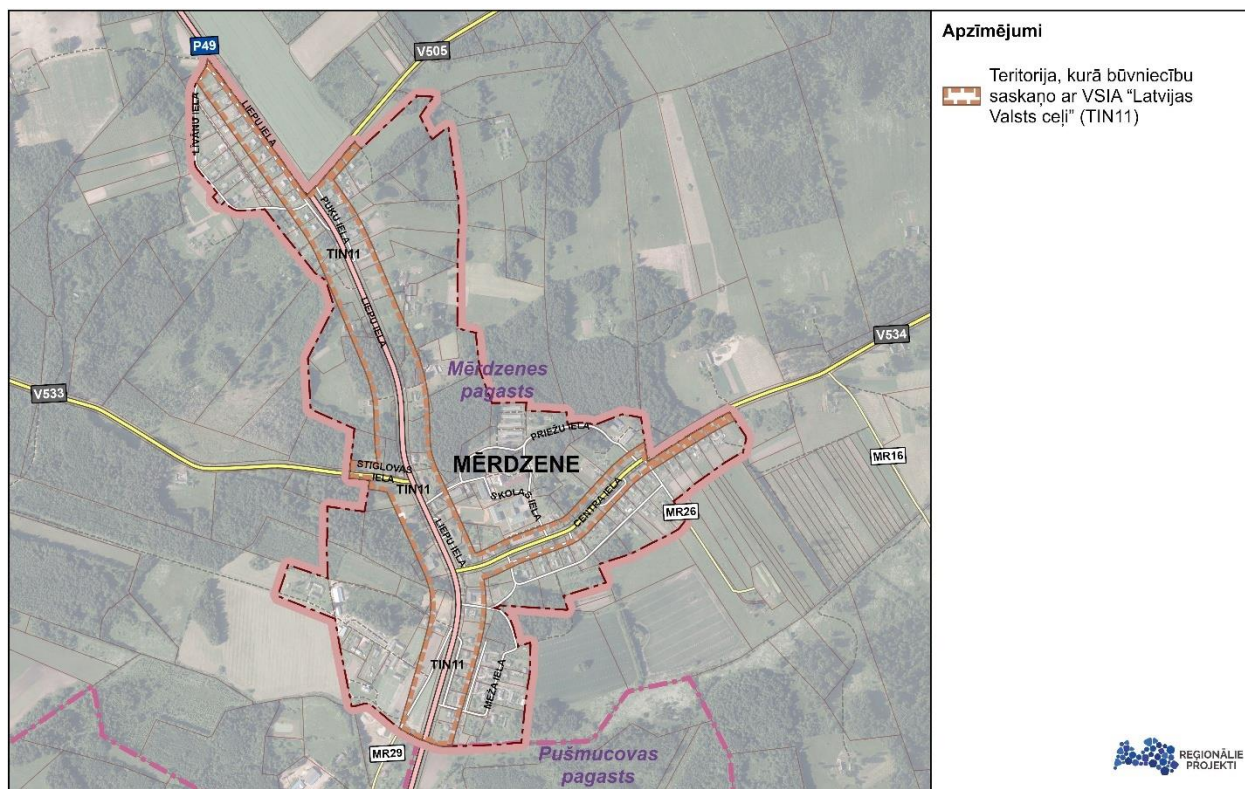
Teritorija noteikta gar valsts autoceļiem pilsētu un ciemu teritorijās. TIN1 apdzīvotā vietā nosaka atbilstoši valsts autoceļa aizsargjoslas platumam lauku teritorijā – galvenajiem autoceļiem 100 m, reģionālajiem autoceļiem 60 m un vietējiem autoceļiem 30 m uz katru pusi. TIN1 noteikta:

- Ludzas pilsētā (autoceļiem A12 un V501);
- Kārsava (autoceļam A13);
- Visos ciemos ap valsts galvenajiem, vietējiem, reģionālajiem autoceļiem.

TIN1 teritorijā visa veida būvniecību saskaņo ar VSIA "Latvijas Valsts ceļi".

Attēls 19 parādīts Mērdzenes piemērs, kur ap valsts reģionālo autoceļu noteikta TIN11 60 m un ap valsts vietējo autoceļu 30 m platumā ciema robežās.

ATTĒLS 19. Teritorija ar īpašiem noteikumiem – TIN11 Mērdzenē

4.3.3. TIN12 – Teritorija, kurā aizliegta vēja elektrostacija, kuru jauda ir 20 kW un vairāk, būvniecība

Teritorijas plānojumā noteikta un grafiskajā daļā attēlotas teritorijas, kurās aizliegta vēja elektrostacija, kuru jauda ir 20 kW un vairāk, būvniecība. Teritorija atbilst 1,6 km zonai ap pilsētas un ciemu teritoriju robežām, kurā aizliegta vēja elektrostacija, kuru jauda ir 20 kW un vairāk, būvniecība.

TIN12 izveides mērķis ir sabalansēt un rast kompromisu starp dažādām ieinteresētām un iesaistītajām pusēm (iedzīvotāji, uzņēmēji, pašvaldība) attiecībā uz vēja elektrostaciju un vēju parku izvietojumu.

Pamatojums šo teritoriju noteikšanai rodams gan normatīvajos aktos, gan pētījumos.

MK noteikumi Nr. 240 163. punkts nosaka, ka VES ar jaudu 20 kW līdz 2 MW attālums līdz dzīvojamām un publiskām ēkām jābūt vismaz 500 m, savukārt VES ar jaudu >2 MW – 800 m.²⁴

MK noteikumu Nr. 240 163. punkts pieļauj VES un vēja parku, neņemot vērā šo objektu augstumu, izvietot ne tikai pilsētas vai ciema teritorijā, bet arī to tiešā tuvumā, kas to potenciāli negatīvajai ietekmei pakļautu plašas blīvi apdzīvotās teritorijas un lielu iedzīvotāju skaitu, kā arī var radīt nekustamā īpašuma vērtības samazināšanos, ja vēja elektrostacijas ir vizuāli redzamas²⁵.

²⁴ Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi", 163. punkts. <https://likumi.lv/ta/id/256866#p163>

²⁵ Vēja parku redzamības ietekme uz īpašuma vērtībām: Telpisko atšķirību analīze – ScienceDirect

Dažādi pētījumi (piem., ASV, Vācija, Dānija) norāda, ka nekustamā īpašuma vērtība tuvumā esošajām VES var samazināties:

- 1 km attālumā nekustamā īpašuma vērtība var samazināties par 10–25%;
- 2 km attālumā vērtības samazinājums kļūst mazāk būtisks, bet joprojām var sasniegt 5–10%.

Kā iemesli šim samazinājumam tiek norādīti ainavas vizuālās izmaiņas, pastāvīgs troksnis (īpaši zemās frekvences troksnis) un psiholoģiskā diskomforta faktors un 1,6 km buferzona palīdzētu samazināt negatīvo ietekmi uz nekustamo īpašumu tirgus vērtību.

Analizējot attīstības stadijā esošo vēja parku ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumus²⁶, secināms, ka 250 m augstu VES mirgošanas efekta no VES rotora lāpstiņu kustības ietekme sniedzas līdz pat 2 km attālumā. VES attālinot, mirgošanas efekta ietekmes intensitāte samazinās.

MK noteikumu Nr. 240 162. punkts nosaka, ka teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā var noteikt teritorijas, kurās vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta.

MK noteikumu Nr. 240 144. punkts nosaka, ka plānojot inženierbūves, kas atbilst vispārīgajos būvnoteikumos noteiktā inženierbūvju iedalījuma III grupai²⁷, teritorijas plānojumā paredz pasākumus šādu objektu ietekmes mazināšanai uz apkārtējām teritorijām un drošības attālumus līdz dzīvojamai un publiskai apbūvei, nosakot tajos teritorijas izmantošanas aprobežojumus.

Analizējot attīstības stadijā Latvijā esošo vēja parku ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumus, secināms, ka 250 m augstu VES mirgošanas efekta no VES rotora lāpstiņu kustības ietekme sniedzas līdz pat 2 km attālumā. VES attālinot, mirgošanas efekta ietekmes intensitāte samazinās.

Izvērtējot Ludzas novada esošo ciemu struktūru un blīvumu, secināms, ka pilsētas un ciemu teritorijās iekļautā platība būtiski atšķiras (ir ievērojami mazāka) no teritorijas ārpus ciemiem (Attēls 20). Pilsētas un ciemu apbūves struktūra ir blīva un kompakta, tajos koncentrējas ievērojams iedzīvotāju skaits (34,5% no visiem novada iedzīvotājiem 2024. gada sākumā²⁸),

Pielietojot datus balstītas telpiskās plānošanas metodes un ĢIS rīkus un modelējot gan 800 m buferjoslu ap dzīvojamo un publisko apbūvi, gan modelējot 1,6 km platu joslu no pilsētas vai ciema robežas, secināms, ka lielākajā daļā gadījumu teritorijas pārklājas un jau šobrīd aizliegta VES, kuru jauda ir 20 kW un vairāk, būvniecība. Tādējādi noteiktais attālums ir samērīgs un atbilstošs, salīdzinot ar VES tuvākās apkārtnes nekustamo īpašumu īpašnieku iespējamo tiesību aizskārumu sava īpašuma turpmākai izmantošanai, kā arī, lai ievērotu un nodrošinātu Teritorijas attīstības plānošanas likuma 3.pantā noteiktos Teritorijas attīstības plānošanas principus, īpaši integrētas pieejas principu un daudzveidības principu, kā arī Attīstības plānošanas sistēmas likumā noteikto interešu saskaņotības principu un atklātības principu.

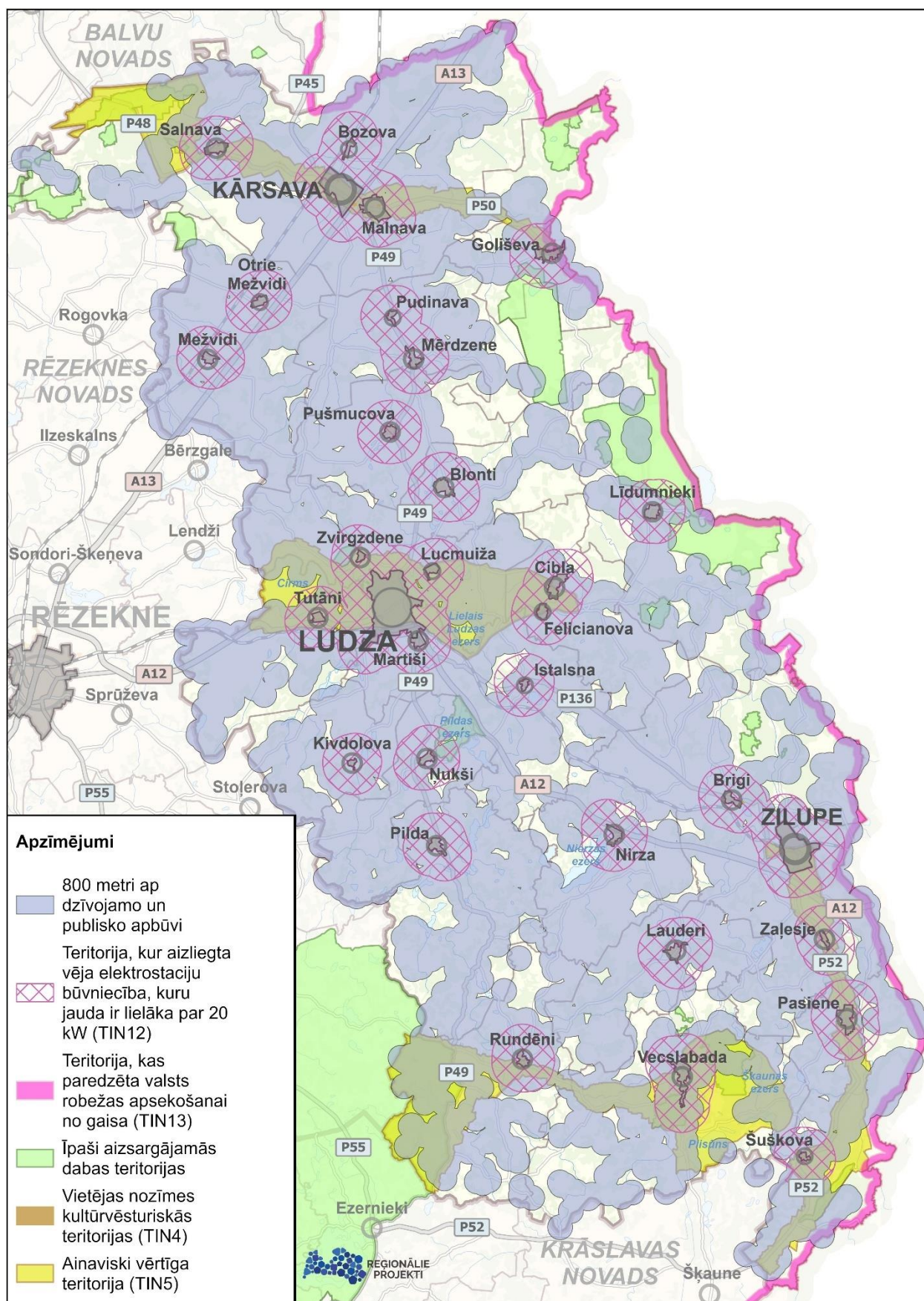
Attēls 20 attēlotas visas teritorijas, kurās aizliegta VES, kuru jauda ir lielāka par 20 kW būvniecība (pilsētas un ciema teritorija, teritorija ar īpašiem noteikumiem "Teritorija, kurā aizliegta vēja elektrostaciju, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, būvniecība" (TIN12), 800 m

²⁶ <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti>

²⁷ vēja elektrostacija ar jaudu virs 20 kW ir III grupas inženierbūve

²⁸ Oficiālās statistikas portāls, RIGOI0

buferzona ap dzīvojamām un publiskām ēkām, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas) un teritorijas, kurās aizliegta VES būvniecība (teritorijā ar īpašiem noteikumiem "Vietējās nozīmes kultūrvēsturiskā teritorija" (TIN4), teritorijā ar īpašiem noteikumiem "Ainaviski vērtīga teritorija" (TIN5) un teritorijā ar īpašiem noteikumiem "Teritorija, kas paredzēta valsts robežas apsekošanai no gaisa" (TIN13).

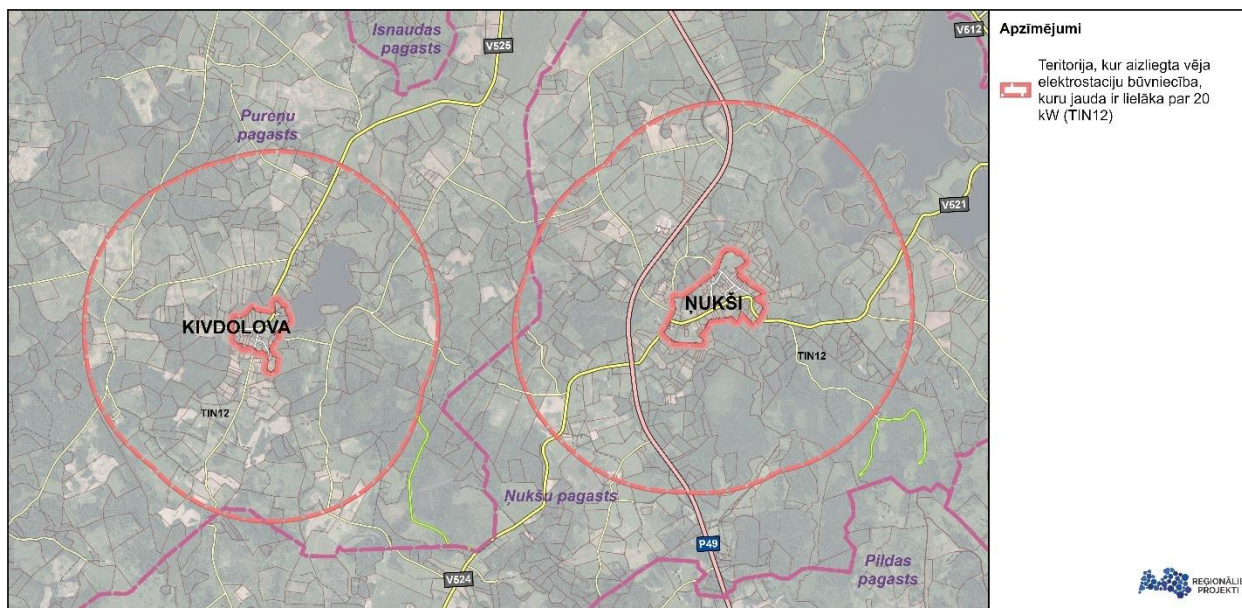
ATTĒLS 20. Teritorijas, kurās nav atļauta vēja elektrostaciju būvniecība

Kopumā redzams, ka lielākajā daļā novada VES izvietojanu būtiski ierobežo esošās dzīvojamās un publiskās ēkas, kā rezultātā TIN12 teritorija atsevišķās vietās nodrošina papildus aizsardzību ap pilsētām un ciemiem.

Attēls 21 parādīts Kivdoloavas un Ņukšu ciema piemērs, ap kuru noteikta teritorija, kurā aizliegta vēja elektrostaciju, kuru jauda ir 20 kW un vairāk, būvniecība (TIN12).

Ņemot vērā minēto pamatojumu, Teritorijas plānojumā kā TIN12 noteikta 1,6 km plata zona ap pilsētu un ciemu robežām, kurā aizliegta VES, kuru jauda ir 20 kW un vairāk, būvniecība.

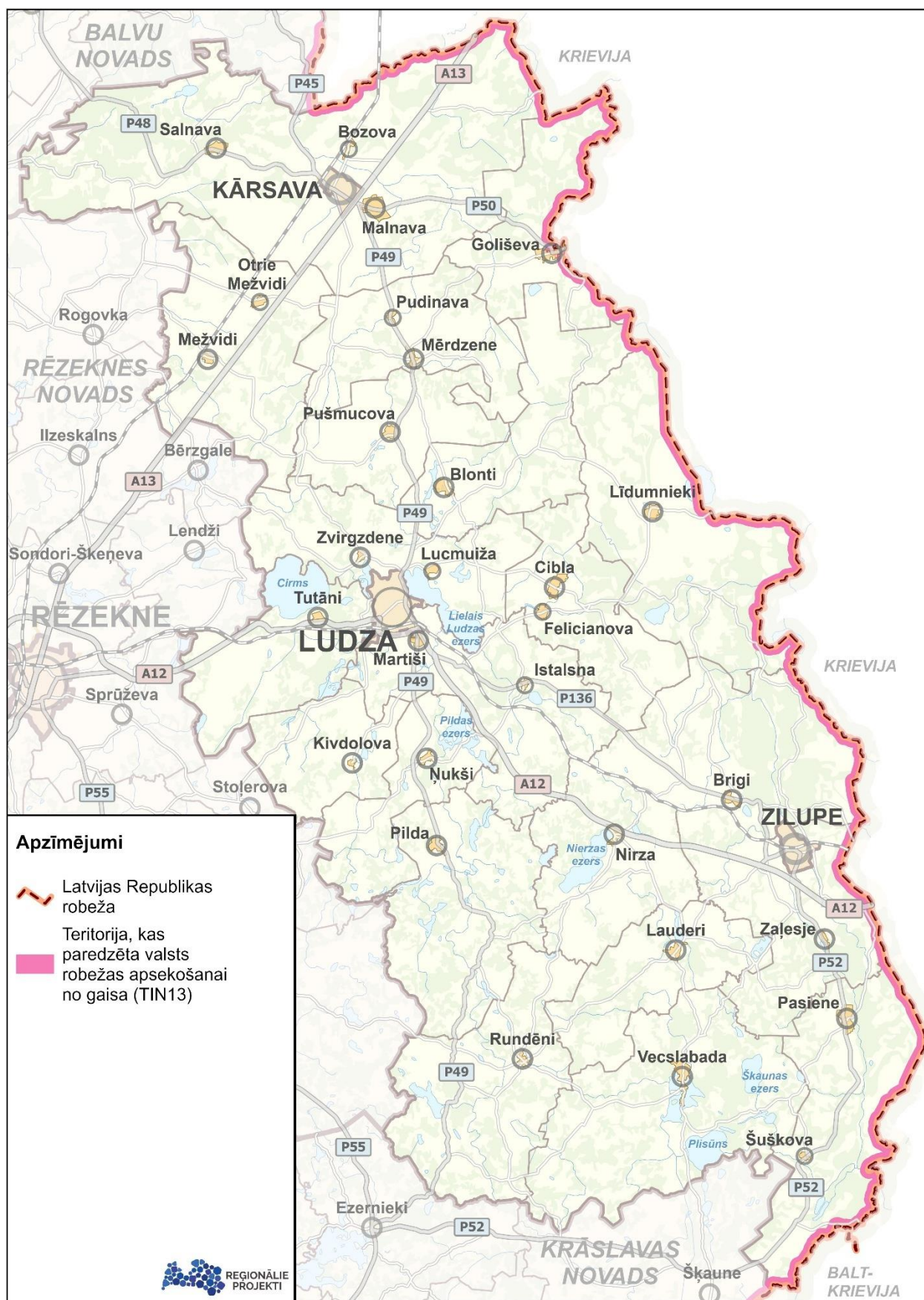
ATTĒLS 21. Teritorija ar īpašiem noteikumiem – TIN12 ap Kivdoloavu un Ņukšiem

4.3.4. TIN13 – Teritorija, kas paredzēta valsts robežas apsekošanai no gaisa

Valsts robežas apsekošanai no gaisa 500 m zonā no valsts robežas līnijas (virzienā uz valsts iekšieni) noteikta teritorija ar īpašiem noteikumiem – TIN13. (Attēls 22)

TIAN ietverts, ka šajā TIN13 teritorijā būves (ēkas un inženierbūves) nedrīkst būt augstākas par 35 m, tai skaitā vēja ģeneratora maksimālais rotora spārnu augstākais punkts.

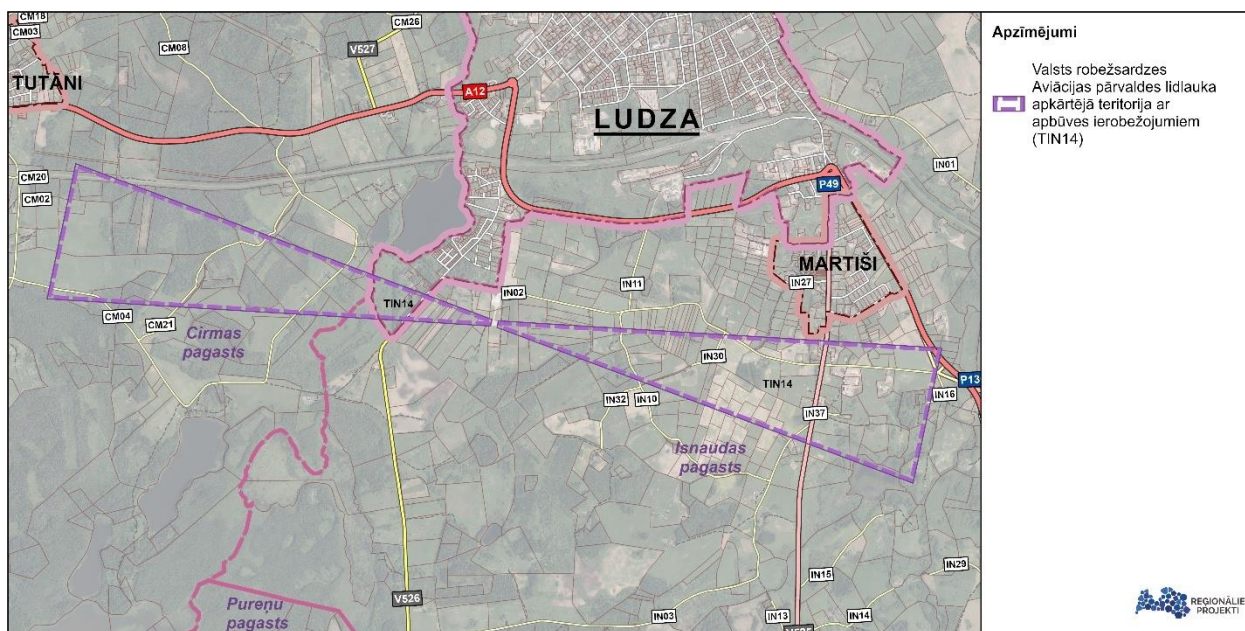
ATTĒLS 22. Teritorija ar īpašiem noteikumiem – TIN13

4.3.5. TIN14 – Valsts robežsardzes Aviācijas pārvaldes lidlauka apkārtējā teritorija ar apbūves ierobežojumiem

Grafiskās daļas kartē parādīts Ludzas ASOP helikopteru lidlauks jeb Valsts robežsardzes Aviācijas pārvaldes lidlauks, ap kuru kā ietekmes zona noteikta teritorija ar ģipšiem noteikumiem – TIN14. (Attēls 23)

Šajā TIN14 teritorijā ievēro ierobežojumus, ko nosaka aviācijas nozari regulējošie normatīvie akti. Pirms plānotās apbūves jāsāņem atbildīgās institūcijas atļauja.

ATTĒLS 23. Teritorija ar ģipšiem noteikumiem – TIN14

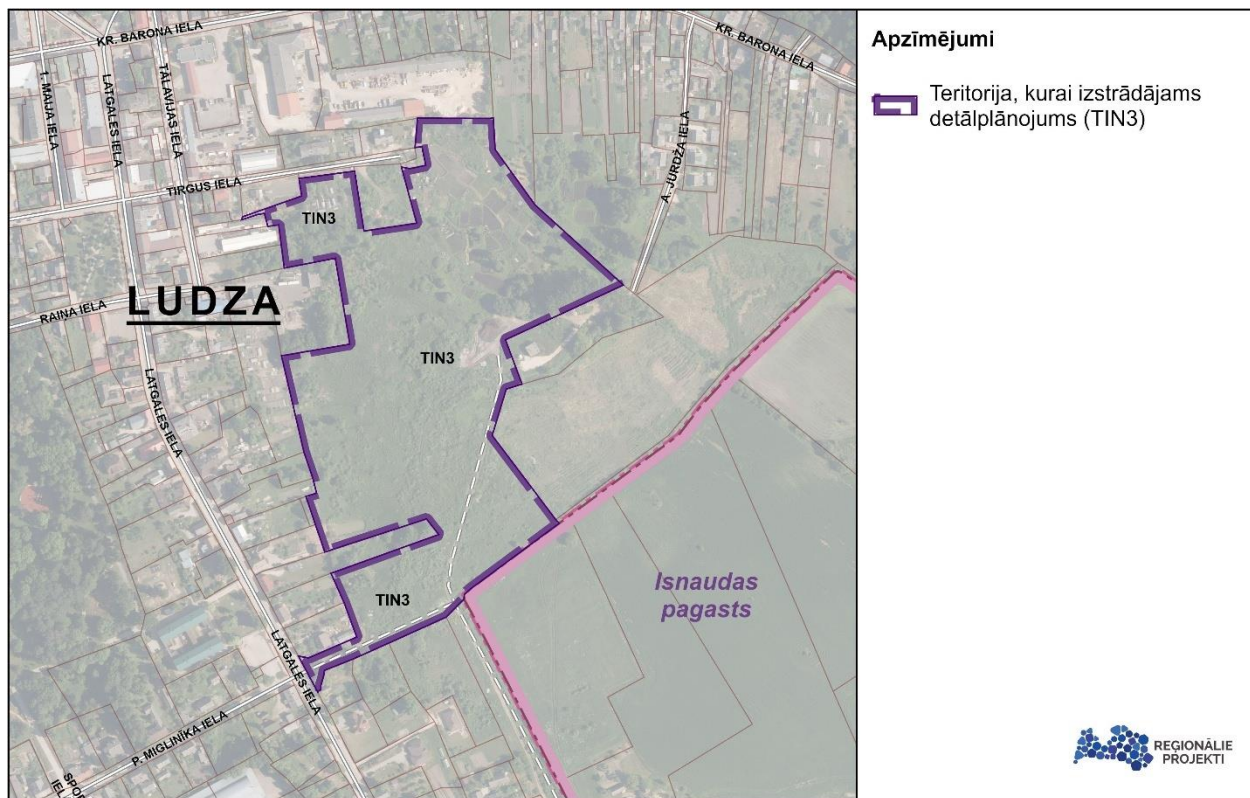
4.3.6. TIN3 – Teritorija, kurai izstrādājams detālplānojums

Ludzas pilsētas daļa Jurizdika noteikta kā teritorija ar ģipšiem noteikumiem – TIN14 pēctecīgi līdzšinējam Ludzas novada teritorijas plānojumam ar 2022. gada grozījumiem.

Pirms zemes vienību sadales vai būvniecības procesa uzsākšanas Attēls 24 parādītajai teritorijai izstrādā detālplānojumu.

TIAN noteiktas prasības detālplānojuma izstrādei – detālplānojumā nosaka prasības atļautajai teritorijas izmantošanai, ārtelpai, transporta infrastruktūrai un inženiertehniskajai infrastruktūrai. Pirms teritorijas apbūves uzsākšanas, ja nepieciešams, veic ģeoloģisko izpēti, teritorijas inženiertehnisko sagatavošanu un pasākumus zemsedzes izveidošanai.

ATTĒLS 24. Teritorija ar īpašiem noteikumiem – TIN3

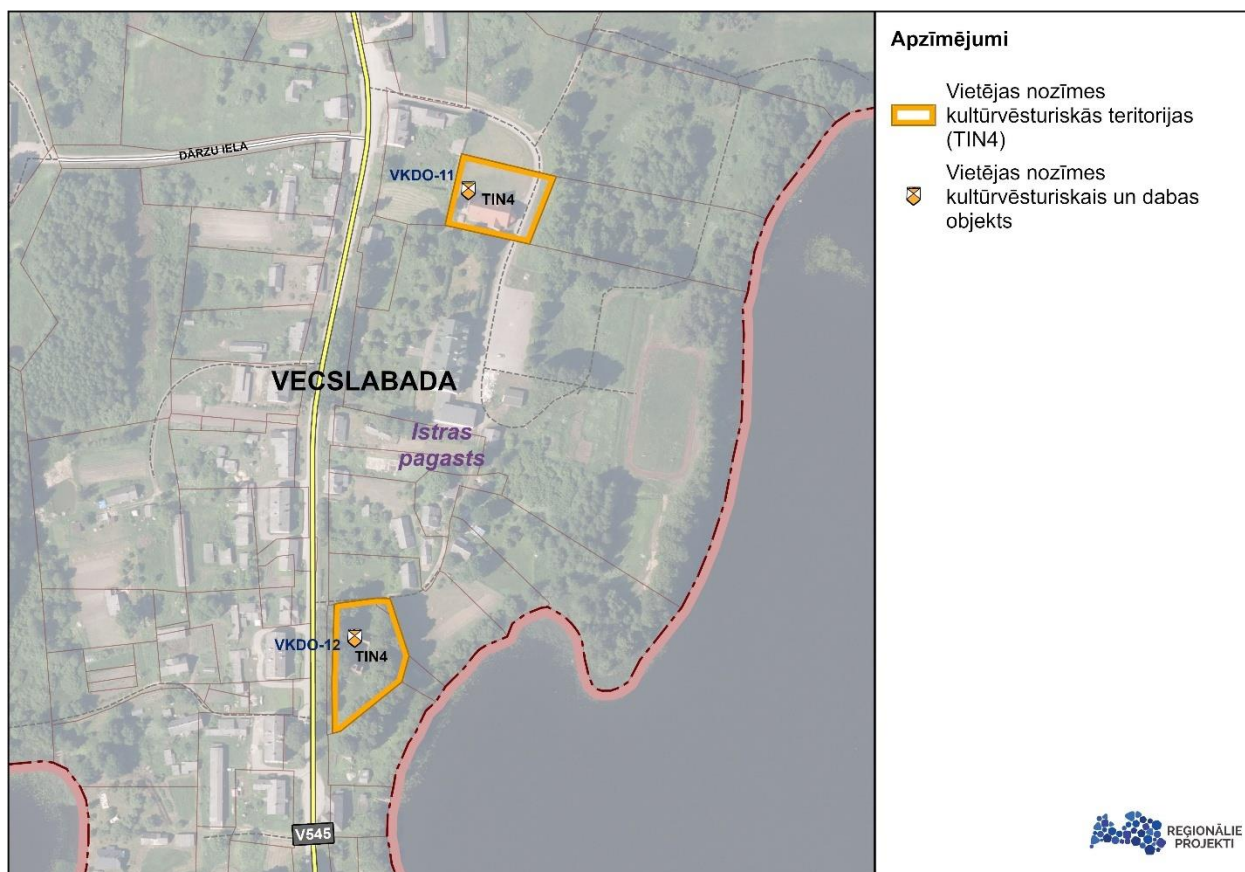
4.3.7. TIN4 – Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā teritorija

Pašvaldības kultūrvēsturisko vērtību – pilsētībūvniecības, muižu, baznīcu, skolu u.c. vēsturisko ēku un parku ar arhitektonisku vērtību saglabāšanai noteiktas 37 vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās teritorijas (TIN4) (Attēls 30 un TIAN 3. pielikums). Attēls 25 parādīts Vecslabadas piemērs.

Galvenie šo teritoriju izmantošanas un apbūves noteikumi ietver plānotās saimnieciskās darbības saskaņošanu ar pašvaldību, tai raksturīgās vides saglabāšanu un kultūrvēsturiskās apbūves atjaunošanu (TIAN 5.4. apakšnodaļa Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija). Papildus tam šajās teritorijās:

- aizliegts izvietot vēja elektrostacijas;
- atļauts izvietot saules paneļus, blokus un kolektorus;
- aizliegts iegūt derīgos izrakteņus, izņemot, ja saņemts atbildīgās institūcijas saskaņojums;
- aizliegts apmežot lauksaimniecības zemes vai ieaudzēt plantāciju mežus.

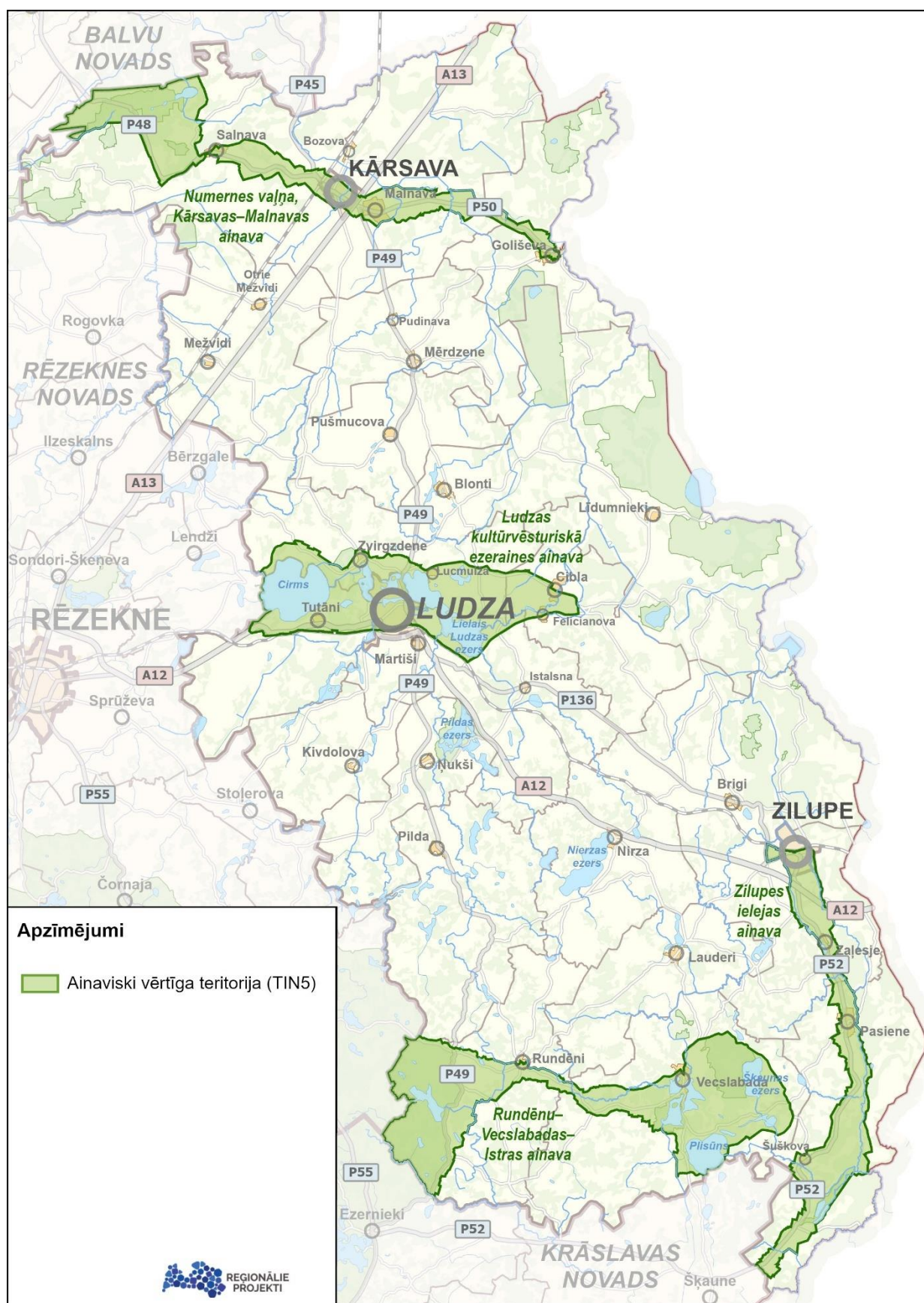
ATTĒLS 25. Teritorijas ar īpašiem noteikumiem – TIN4, Vecslabadas piemērs

4.3.8. TIN5 – Ainaviski vērtīga teritorija

Ainavisko vērtību saglabāšanai un aizsardzībai Ludzas novadā noteiktas 4 ainaviski vērtīgas teritorijas (TIN5):

- Ludzas kultūrvēsturiskā ezeraines ainava;
- Zilupes ielejas ainava;
- Numernes vaļņa, Kārsavas–Malnavas ainava;
- Rundēnu–Vecslabadas–Istras ainava. (Attēls 26)

Plašākus aprakstus un rekomendācijas ainavu saglabāšanai skatīt šī sējuma apakšnodaļā [4.8 Ainavas](#).

ATTĒLS 26. Teritorijas ar īpašiem noteikumiem – TI N5

Galvenie šo teritoriju izmantošanas un apbūves noteikumi ietver:

- aizliegts izvietot vēja elektrostacijas, kuru jauda ir lielāka par 20 kW;
- atļauts izvietot saules paneļus tikai pašpatēriņam ar jaudu līdz 50 kW, novietojumu un platību saskaņojot ar pašvaldību;
- aizliegts iegūt derīgos izrakteņus, izņemot, ja saņemts atbildīgās institūcijas saskaņojums;
- aizliegts apmežot lauksaimniecības zemes, izņemot, ja saņemts pašvaldības saskaņojums;
- publiskos tūrisma un rekreācijas infrastruktūras labiekārtojuma objekti (informācijas stends, atpūtas vieta, telšu vieta, stāvlaukums, tualete, atkritumu tvertne u.c.) atļauts izvietot tikai, ja saņemts pašvaldības saskaņojums;
- izvērtējot konkrēto situāciju un nepieciešamību, ainavisko apsvērumu risināšanai pašvaldība var izvirzīt prasību izstrādāt meža ieaudzēšanas plānu lauksaimniecības zemju lietošanas kategoriju maiņai meža zemēs, saskaņā ar pašvaldības izvirzītiem nosacījumiem;
- liela apjoma objektu (telekomunikāciju torņi (virs 30 m), ražošanas vai noliktavu ēkas u.c.), tehniskās infrastruktūras un apbūves izvietošanai, ainaviski vērtīgajās teritorijās (TIN5) nepieciešams atbilstošās nozares speciālista vai eksperta atzinums par plānotā objekta ietekmi uz ainavu un ieteikumi tās mazināšanai;
- ēku un inženierbūvju būvniecību, t.sk. pārbūvi veic, izvēloties ainavā iederīgu arhitektūras stilu un ēku apdares materiālus. Būvju novietojums un labiekārtojums nedrīkst aizsegt skatus uz ainavu vērtībām, pārvietojoties pa autoceļiem. Būvniecība, labiekārtojums un zemes lietošanas kategorijas maiņa vai atmežošana TIN5 teritorijās pieļaujama atbilstoši Teritorijas plānojumā, kā arī būvniecību un vides aizsardzību regulējošos normatīvos aktos noteiktajai kārtībai un ierobežojumiem;
- lai precizētu teritorijas izmantošanas nosacījumus un jaunas apbūves izvietošanas iespējas ainaviskajās teritorijās TIN5, kā arī pieguļošajiem nekustamajiem īpašumiem pie ainaviski vērtīgajām teritorijām TIN5, pašvaldības būvvalde būvatļaujā vai būvniecības ieceres akceptā var norādīt specifiskas prasības.

Papildus Ludzas kultūrvēsturiskās ezeraines ainavisko vērtību saglabāšanai Ludzas pilsētas vēsturiskā centrā ievēro šādas prasības:

- izkopj un saglabā skatu panorāmu Ludzas viduslaiku pils apkārtnē;
- saglabāt apbūves mērogu.

4.4. Transporta infrastruktūra

Saskaņā ar Ludzas novada pašvaldības domes 2023. gada 30. augusta lēmuma “Par Ludzas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (lēmums Nr. 557, protokols Nr. 9, 7. §) un apstiprināto Darba uzdevumu²⁹ ir sagatavots vispārīgs novada un detalizēts pilsētu transporta infrastruktūras attīstības risinājums, balstoties esošās situācijas un attīstības priekšnosacījumu izvērtējumā³⁰.

Transporta infrastruktūras attīstības risinājumi sagatavoti tādā detalizācijas pakāpē, kas nepieciešami teritorijas plānojuma saistošās daļas ietvaros noteikto teritorijas izmantošanas nosacījumu un telpiskās attīstības struktūras izstrādei. Detalizētāki transporta attīstības aspekti — tostarp maršrutu tīkls, satiksmes intensitātes, kustības organizācija un mobilitātes alternatīvas — ir plānojami un konkretizējami nākamajās teritorijas attīstības vai projektēšanas stadijās.

²⁹ [Ludzas novada teritorijas plānojums](#)

³⁰ Iekļauts sējumā “Vispārīgs Ludzas novada transporta un mobilitātes infrastruktūras raksturojums”.

ATTĒLS 27. Transporta infrastruktūra

4.4.1. Nacionālas un vietējas nozīmes transporta attīstības teritorijas

Izvērtējot institūciju nosacījumus un ņemot vērā esošo situāciju, attīstības tendences, kā arī pašvaldības resursus, netiek noteiktas nacionālas un vietējas nozīmes transporta infrastruktūras teritorijas.

4.4.2. Valsts autoceļi, to aizsargjoslu un sarkano līniju platumi

Valsts, pašvaldību un komersantu autoceļu būvniecībai, uzturēšanai un aizsardzībai noteikta ceļu zemes nodalījuma josla.

Valsts galvenais autoceļš A12:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 13,5 – 15,5 m, autoceļa divlīmeņu krustojumiem un autoceļa blakusceļiem – 9,5 m;
- ekspluatācijas aizsargjoslas platums ārpus apdzīvotas vietas ir 100 m, autoceļa blakusceļiem – 30 m;
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai ir 3 m līdz 20 m (atsevišķās vietās līdz esošajai apbūvei).

Valsts galvenais autoceļš A13:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 11 m līdz 15,5;
- ekspluatācijas aizsargjoslas platums ārpus apdzīvotas vietas ir 100 m;
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai ir 15 m (atsevišķās vietās līdz esošajai apbūvei).

Valsts reģionālie autoceļi:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 11 m līdz 15,5 m;
- ekspluatācijas aizsargjoslas platums ārpus apdzīvotas vietas ir 60 m;
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai 3 m līdz 15 m (atsevišķās vietās līdz esošajai apbūvei).

Valsts vietējie autoceļi:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 9,5 m līdz 13,5 m;
- ekspluatācijas aizsargjoslas platums ārpus apdzīvotas vietas ir 30 m;
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai 3 m līdz 10 m (atsevišķās vietās līdz esošajai apbūvei).

Sīkāku informāciju par valsts autoceļu ceļu zemes nodalījuma joslas minimālo platumu no autoceļa ass uz katru pusi, ekspluatācijas aizsargjoslas platumu ārpus apdzīvotas vietas, autoceļa (ielas) nosaukumu apdzīvotā vietā, autoceļa (ielas) kategoriju apdzīvotā vietā, attālumu no ceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai skatīt nodaļā Nr. 4.5.5. un Pielikumā Nr. 15.

4.4.3. Pievienojumi valsts ceļu tīklam

Saskaņā ar teritorijas plānojuma izstrādes laikā saņemto informāciju, VSIA "Latvijas Valsts ceļi" veic ceļu pievienojumu digitalizāciju, kuru plānots pabeigt līdz 2025. gada decembrim. Līdz ar to, VSIA "Latvijas Valsts ceļi" neuztur iepriekš nosacījumos izvirzīto prasību par reģistrēto pievienojumu norādīšanu.

Tā vieta iekļaujama atsauce uz VSIA "Latvijas Valsts ceļi" digitālo pievienojumu reģistru un jānorāda tikai tās vietas, kurās notiek izmaiņas – veidots jauns pievienojums, esošā pievienojuma kategorijas maiņa, vai esošā pievienojuma likvidēšana.

Netiek paredzētas jaunas piekļuves teritorijām un zemes gabaliem blakus valsts autoceļiem, kuriem tā pašlaik nav nodrošināta.

Prasības jaunu ceļu un ielu pievienojumu projektēšanai iekļautas Teritorijas plānojumā.

4.4.4. Dzelzceļa infrastruktūra

Netiek paredzēti jauni dzelzceļa pārvadi, gājēju pārejas vai cita dzelzceļa infrastruktūra.

Atbilstoši nosacījumiem Teritorijas plānojuma izstrādei, Teritorijas plānojumā dzelzceļa infrastruktūras teritorijām noteikts funkcionālais zonējums – Transporta infrastruktūras teritorijas (TR) un uzrādītas dzelzceļa zemes nodalījuma joslas robežas.

Dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus drošības aizsargjosla noteikta 50 m (lauku teritorijā) un 25 m (pilsētās un ciemos) katrā pusē no malējās sliedes, bet ne mazāk, kā dzelzceļā zemes nodalījuma josla.

Ekspluatācijas aizsargjoslas platums gar stratēģiskās (valsts) nozīmes un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūrā ietilpstošajiem sliežu ceļiem, izņemot tiem piegulošos vai ar tiem saistītos staciju sliežu ceļus, speciālās nozīmes sliežu ceļus, pievedceļus un strupceļus, pilsētās un ciemos ir 50 metri katrā pusē no malējās sliedes, gar pārējiem sliežu ceļiem – 25 metri, bet lauku apvidū ekspluatācijas aizsargjoslas platums gar stratēģiskās (valsts) nozīmes un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūrā ietilpstošajiem sliežu ceļiem, izņemot tiem piegulošos vai ar tiem saistītos staciju sliežu ceļus, speciālās nozīmes sliežu ceļus, pievedceļus un strupceļus, ir 100 metri katrā pusē no malējās sliedes, gar pārējiem sliežu ceļiem – 50 metri.

Dzelzceļa infrastruktūras attīstībai netiek noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem.

4.4.5. Risinājumi transporta infrastruktūrai pilsētās un ciemos

Ielas iedala B, C, D un E kategorijās atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nozīmei ielu tīklā, funkcijām un prasībām, kas jānodrošina ielu projektēšanā, būvniecībā, pārbūvē un ekspluatācijā. Noteiktās kategorijas atļauts mainīt.

Apbūves noteikumos noteikto sarkano līniju platumu un attēloto novietojumu precizē un groza lokālplānojumā vai precizē detālplānojumā.

Ielas telpas šķērsprofilu nosaka būvprojektā, lokālplānojumā vai detālplānojumā atkarībā no plānotās ielas kategorijas.

Precizēts esošo pašvaldības ceļu izvietojums un sakārtota pašvaldības ceļu numerācija.

Netiek detalizēti gājēju un velosatiksmes infrastruktūras pilnveides risinājumi, sabiedriskā transporta pārvadājumu pilnveides risinājumi.

Institūciju sniegtā informācija ir ievērtēta Teritorijas plānojumā atbilstoši tā kompetencei, nosakot funkcionālo zonējumu.

4.4.5.1. Ludzas pilsētas transporta infrastruktūras attīstība

Valsts galvenais autoceļš A12:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 13,5 – 15,5 m;
- autoceļa (ielas) kategorija – B;
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai ir 3 m līdz 20 m (atsevišķās vietās līdz esošajai apbūvei).

Valsts galvenais autoceļš P49:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 11 m līdz 13,5 m;
- autoceļa (ielas) kategorija – B;
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai 3 m.

Valsts vietējais autoceļš V501:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 9,5 m;
- autoceļa (ielas) kategorija – B;
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai – pa autoceļa zemes nodalījuma joslu.

Papildus informāciju skatīt Pielikumā Nr. 15.2..

Pašvaldības ielām un ceļiem Ludzas pilsētā noteiktās kategorijas un sarkano līniju platumi:

- B kategorija un sarkano līniju platums 14 m līdz 58 m;
- E kategorija un sarkano līniju platums 6 m līdz 28 m;
- atsevišķām ielām un ceļiem dažādos to posmos ir noteiktas dažādas kategorijas ar mainīgu sarkano līniju platumu (B un E kategorija, D un E kategorija, C, D un E kategorija);
- pašvaldības nozīmes ielām noteikta E kategorija.

Papildus informāciju skatīt Pielikumā Nr. 15.2..

4.4.5.2. Kārsavas pilsētas transporta infrastruktūras attīstība

Valsts galvenais autoceļš A13:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 15,5 m;
- autoceļa (ielas) kategorija apdzīvotajā vietā – netiek noteikta;

- attālums no ceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai – 15 m, atsevišķās vietās līdz esošajai apbūvei.

Papildus informāciju skatīt Pielikumā Nr. 15.1.

Pašvaldības ielām un ceļiem Kārsavas pilsētā noteiktās kategorijas un sarkano līniju platumi:

- B kategorija un sarkano līniju platums 12 m līdz 26 m;
- D kategorija un sarkano līniju platums 10 m līdz 26 m;
- E kategorija un sarkano līniju platums 5 m līdz 18 m;
- atsevišķām ielām un ceļiem dažādos to posmos ir noteiktas dažādas kategorijas ar mainīgu sarkano līniju platumu (C un E kategorija, D un E kategorija, C un D kategorija).

Papildus informāciju skatīt Pielikumā Nr. 15.1.

4.4.5.3. Zilupes pilsētas transporta infrastruktūras attīstība

Valsts autoceļi Zilupes pilsētā nav.

Pašvaldības ielām un ceļiem Zilupes pilsētā noteiktās kategorijas un sarkano līniju platumi:

- D kategorija un sarkano līniju platums 12 m līdz 19 m;
- E kategorija un sarkano līniju platums 6 m līdz 27 m;
- atsevišķām ielām un ceļiem dažādos to posmos ir noteiktas dažādas kategorijas ar mainīgu sarkano līniju platumu (B un E kategorija, D un E kategorija).

Papildus informāciju skatīt Pielikumā Nr. 15.3.

4.4.5.4. Risinājumi ielu un ceļu piederībai un klasifikācijai ciemos

Netiek noteikti jauni pašvaldības nozīmes ceļi un ielas. Pašvaldības nozīmes ceļu vai ielu pašvaldība nosaka pašvaldības teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā. Pašvaldības nozīmes ielas statusu pašvaldība var piešķirt ar atsevišķu administratīvo aktu, kam pievienots grafiskais pielikums.

Valsts galvenais autoceļš A12:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 13,5 līdz 15,5 m; 9,5 m (autoceļa divlīmeņu krustojumi vai autoceļa blakusceļi);
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai ir 20 m.

Valsts reģionālie autoceļi:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 11 m līdz 15,5 m;
- autoceļa (ielas) kategorija – B;
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai ir 3 m līdz 20 m (atsevišķās vietās līdz esošajai apbūvei).

Valsts vietējie autoceļi:

- ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass uz katru pusi ir 9,5 m līdz 13,5 m;
- autoceļa (ielas) kategorija –B;
- attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai ir 3 m līdz 15 m (atsevišķās vietās līdz esošajai apbūvei).

Papildus informāciju skatīt Pielikumā Nr. 15.26., Pielikumos Nr. 15.4. līdz Nr. 15.25.

Risinājumi pašvaldības ielām / ceļiem iekļauti Tabula 5.

TABULA 5. Risinājumi pašvaldības ielām / ceļiem ciemos

Nr. p. k.	Apdzīvotā vieta	Ielas / ceļa kategorija apdzīvotā vietā	Sarkanās līnijas platums apdzīvotā vietā
1.	Blontu ciems	D, E	6 m līdz 14 m
2.	Bozovas ciems	E	8 m līdz 12 m
3.	Brigu ciems	D, E	10 m līdz 15 m, 1 m līdz 2 m no ceļa nodalījuma joslas
4.	Ciblas ciems	D, E	10 m līdz 20 m
5.	Felicianovas ciems	D, E	8 m līdz 15 m
6.	Goliševas ciems	D, E	8 m līdz 15 m, 4 – 6 m no ceļa nodalījuma joslas
7.	Kivdolas ciems	D, E	6 m līdz 24 m
8.	Lauderu ciems	D, E	8 m līdz 15 m, 1 m līdz 2 m no ceļa nodalījuma joslas
9.	Līdumnieku ciems	D, E	8 m līdz 15 m, 2 – 4 m no ceļa nodalījuma joslas
10.	Lucmuižas ciems	D, E	10 m līdz 14 m
11.	Malnavas ciems	D, E	8 m līdz 20 m
12.	Martišu ciems	E	10 m līdz 22 m
13.	Mežvidu ciems	D, E	8 m līdz 15 m, 2 – 4 m no ceļa nodalījuma joslas
14.	Mērdzenes ciems	D, E	6 m līdz 17 m
15.	Nīrzas ciems	D, E	6 m līdz 15 m, 1 – 2 m no ceļa nodalījuma joslas
16.	Ņukšu ciems	D, E	6 m līdz 12 m, 1 – 12 m no ceļa nodalījuma joslas
17.	Otro Mežvidu ciems	D, E	12 m līdz 16 m, 2 – 5 m no ceļa nodalījuma joslas
18.	Pasienes ciems	D, E	7 m līdz 19 m
19.	Pildas ciems	D, E	10 m līdz 16 m, 1 – 4 m no ceļa nodalījuma joslas

Nr. p. k.	Apdzīvotā vieta	Ielas / ceļa kategorija apdzīvotā vietā	Sarkanās līnijas platums apdzīvotā vietā
20.	Pudinavas ciems	D, E	10 m līdz 15 m, 3 – 4 m no ceļa nodalījuma joslas
21.	Pušmucovas ciems	D, E	8 m līdz 17 m
22.	Rundēnu ciems	D, E	6 m līdz 15 m
23.	Salnavas ciems	D, E	8 m līdz 15 m
24.	Šuškovas ciems	E	12 m, 2 – 8 m no ceļa nodalījuma joslas
25.	Tutānu ciems	D, E	10 m līdz 15 m
26.	Vecslabadas ciems	D, E	10 m līdz 19 m, 5 m no ceļa nodalījuma joslas
27.	Zaļesjes ciems	E	10 m līdz 12 m, 2 m līdz 10 m no ceļa nodalījuma joslas
28.	Zvirgzdenes ciems	D, E	10 m līdz 15 m

Atsevišķām ielām / ceļiem netiek noteikta kategorija apdzīvotā vietā.

Papildus informāciju skatīt Pielikumā Nr. 15.4. līdz Nr. 15.25..

4.5. Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti, riska objekti

Grafiskās daļas kartē kā inženierbūvju līnijveida un punktveida objekti attēloti:

- 1) elektroapgādes infrastruktūra – 330 kV elektrolinija, 110 kV elektrolinija, 20 kV elektrolinija, elektrisko tīklu transformatoru apakšstacija, elektrisko tīklu sadales iekārta;
- 2) ūdensapgādes infrastruktūra – pazemes ūdens novērojumu stacija, pazemes ūdens ņemšanas vieta – pašvaldības pārziņā esošie centralizētie ūdensapgādes urbumi (šī sējuma 9.PIELIKUMS. "Centralizētie ūdensapgādes urbumi");
- 3) sadzīves notekūdeņu kanalizācijas infrastruktūra – pašvaldības pārziņā esošās centralizētās kanalizācijas notekūdeņu ietaises (t.sk. riska objekts) (šī sējuma 10.PIELIKUMS. "Notekūdeņu attīrīšanas ietaises").

Teritorijas plānojuma **risinājumi** inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem, riska objektiem Apbūves noteikumu 3.2. apakšnodaļā:

- pieslēgumu veidošanai pie centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai, ja centralizētie tīkli izbūvēti un iespējama pieslēgšanās jaunbūvējamās vai pārbūvējamās ēkas zemes vienībai piegulošajā ielā vai ceļā;
- individuālās ūdensapgādes un decentralizētās kanalizācijas ierīkošanai un iespējamo vides risku novēršanai. Līdz iespējai pieslēgties pie centralizētajiem ūdenssaimniecības tīkliem, lai pēc iespējas novērstu vides risku neattīrītu notekūdeņu nonākšanai gruntsūdeņos un lokālajos ūdensapgādes avotos, īpašnieks/i reģistrē decentralizēto kanalizācijas sistēmu pašvaldībā un nodrošina decentralizētās kanalizācijas sistēmas apsaimniekošanas prasības, atbilstoši vides aizsardzības normatīvo aktu un pašvaldības saistošo noteikumu prasībām. Nodrošina brīvu piekļuvi pašvaldības vai valsts institūciju pārstāvjiem decentralizēto kanalizācijas sistēmu kontroles un uzraudzības vajadzībām, saskaņojot ar nekustamā īpašuma īpašnieku;
- lokālai siltumapgādei izmanto kurināmo, kura dedzināšanas rezultātā radušies izmeši nerada būtisku gaisa piesārņojumu;
- nosacījumi alternatīvajai energoapgādei (vēja elektrostaciju, kuru jauda lielāka par 20 kW, būvniecība, papildus MKN Nr.240 163. punktā (800 m no dzīvojamām un publiskām ēkām) noteiktajam, aizliegtā pilsētās un ciemos, teritorijās ar īpašiem noteikumiem – TIN4, TIN5 un TIN12 teritorijās jeb 1,6 km zonā ap pilsētām un ciemiem). Attēls 20 modelētas teritorijas, kurās vēju elektrostaciju būvniecība nav atļauta atbilstoši normatīvajam regulējumam un Teritorijas plānojumam;
- teritorijas, kurās aizliegtas saules paneļu, bloku un kolektoru izvietošana;
- meliorācijas sistēmām un lietusūdeņu novadīšanai.

Grafiskās daļas kartē kā riska objekti attēloti:

- 1) Potenciāli piesārņota vieta (šī sējuma 8.PIELIKUMS. "Potenciāli piesārņotās vietas");
- 2) Hidroloģisko novērojumstacija (šī sējuma 14.PIELIKUMS "LVĢMC novērojumstacijas");
- 3) Automašīnu gāzes uzpildes stacija (šī sējuma 12.PIELIKUMS "DUS un AGUS");
- 4) Degvielas uzpildes stacija – riska objekts (šī sējuma 12.PIELIKUMS "DUS un AGUS");
- 5) Kreiču poldera teritorija (laukums) pie Ludzas un poldera sūkņu stacija – riska objekts;
- 6) Hidroelektrostacija – riska objekts (šī sējuma 13.PIELIKUMS "Hidroelektrostacijas");

- 7) Notekūdeņu attīrīšanas ietaise (ar jaudu virs 5 m³/dnn) (šī sējuma 10.PIELIKUMS. "Notekūdeņu attīrīšanas ietaises");

Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmā³¹ (Valsts vides dienesta pārvaldīta datubāze) un Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā³² (LVĢMC pārvaldīta datubāze) Preiļu novadā reģistrētas 137 potenciāli piesārņotas teritorijas. (šī sējuma 8.PIELIKUMS. "Potenciāli piesārņotās vietas")

Ja potenciāli piesārņotā vietā nav veikta piesārņojuma izpēte un piesārņojuma līmeņa novērtējums, būvniecība tajās ir aizliegta. Būvniecību var veikt vienlaicīgi ar sanācijas uzsākšanu, ja sanācijas nosacījumi ir iekļauti būvprojektā vai sanācijas programmā.

4.6. Kultūrvēsturiskais mantojums

2025. gadā Ludzas novadā atrodas 136 valsts aizsardzībā esoši kultūras pieminekļi:

- 1 pilsētbūvniecība;
- 15 arhitektūras pieminekļi;
- 95 arheoloģijas pieminekļi;
- 25 mākslas pieminekļi. (Attēls 29)³³

Šī sējuma 5. PIELIKUMĀ "Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi" kultūras pieminekļi iedalīti pēc aizsardzības numura, vērtības un tipoloģiskās grupas, atrašanās vietas un aizsargjoslas (aizsardzības zonas), balstoties uz Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk arī – NKMP) datiem. Turpat apkopoti no saraksta izslēgtie kultūras pieminekļi un kultūras pieminekļi no blakus esošajiem novadiem, kuru aizsargjosla / aizsardzības zona skar Ludzas novada teritoriju.

Noteikti 41 vietējas nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti (Attēls 29) – vēsturiskās ēkas, dabas objekti (parki, svētavots), un piemiņas vietas, kas turpmākajā plānošanas procesā nepārtraukti aktualizējami atbilstoši situācijai, pievienojot jaunus un/vai izslēdzot objektus (sarakstu skatīt Apbūves noteikumu 3.pielikumā). 37 vietējas nozīmes kultūrvēsturisko un dabas objektu teritorijas noteiktas kā Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās teritorijas (TIN4) (skatīt šī sējuma nodaļu 4.3. "Teritorijas ar īpašiem noteikumiem"), savukārt četri objekti–Ludzas Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas Romas katoļu baznīca, Ludzas evaņģēliski luteriskā baznīca, Ludzas Vissvētās Dievmātes Aizmigšanas pareizticīgo baznīca, Ludzas Novadpētniecības muzeja Brīvdabas nodaļa – atrodas Valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa teritorijā (pilsētbūvniecības piemineklis) un papildus nosacījumus neizvirza.

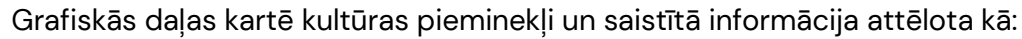
Kopš 2018. gada, kad LĢIA sagatavotais LiDAR zemes reljefa modelis par Latvijas austrumu daļu kļuva publiski pieejams, ir atklāts vairāk iepriekš nezināmu pilskalnu. Ludzas novadā ir atklāti 8 pilskalni – Bierzinīku, Cucuru, Garaņu, Maslovas, Truksānu I un II, Vierņu, Zagorsku, Žubuļu. Katru jaunatklāto pilskalnu uz vietas dabā ir pārbaudījis un par pilskalnu atzinis arheologs, Latvijas kultūras akadēmijas profesors un NKMP eksperts Dr.hist., Dr.hab.art. Juris Urtāns³⁴.

³¹ Piesārņoto vietu pārvaldības sistēma, pieejams: <https://pvps.vvd.gov.lv/#/territory/map>

³² http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=home_view, <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuvejs/projekts-piesarnoto-vietu-parvaldibas-modela-digitala-transformacija>

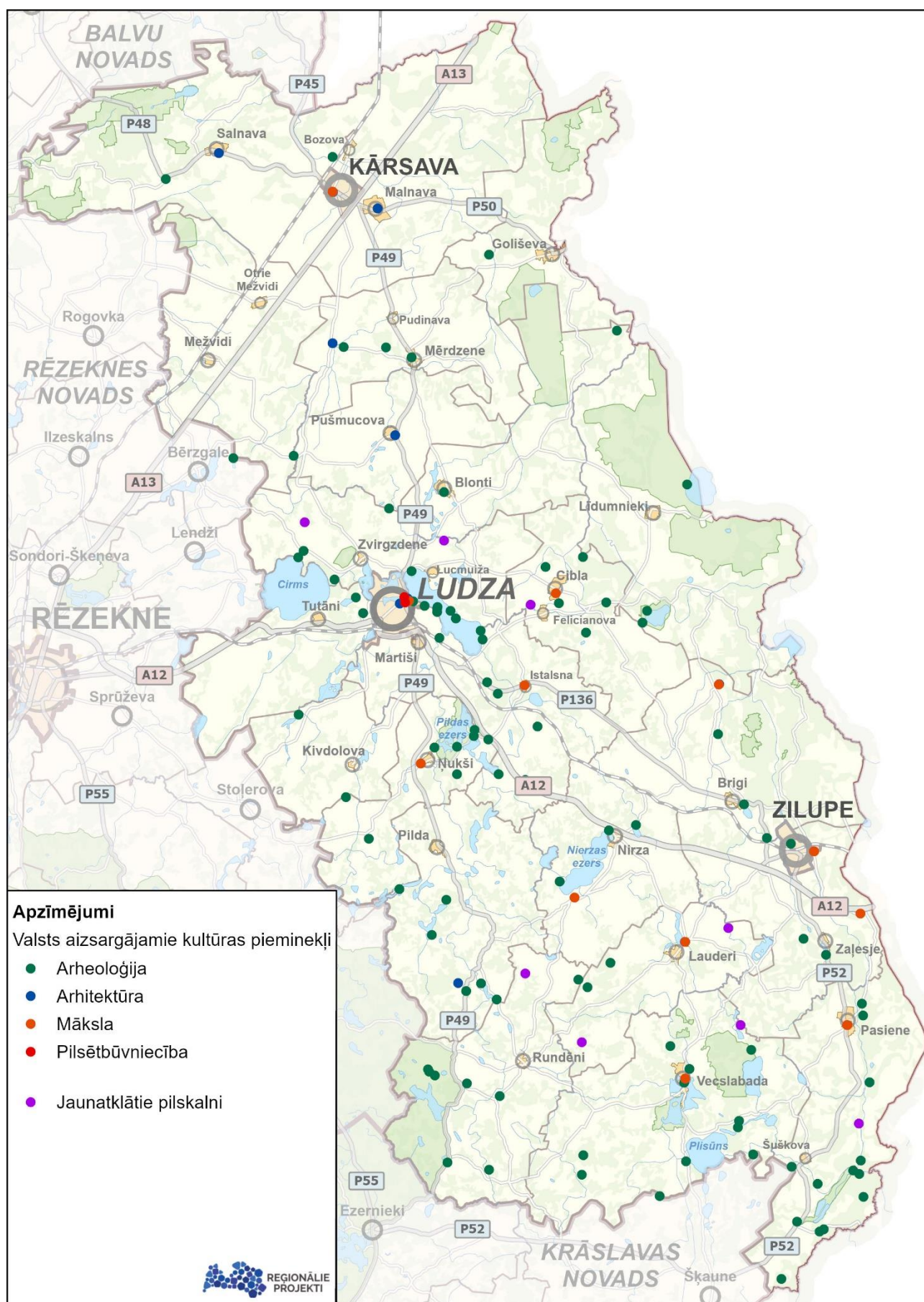
³³ Pieminekļu saraksts, pieejams: <https://mantojums.lv/cultural-objects>

³⁴ Jaunatklātie pilskalni, pieejams: <https://lka.edu.lv/lv/petnieciba/petijumu-projekti/fundamentalo-un-lietisko-petijumu-projekti/realizetie-fundamentali-lietisko-petijumu-projekti/pilskalnu-jaunatkajumi-latvija-2018-2021gada-kulturvesturiska-n-jaunatkato-pilskalnu-saraksts/>

-

63

ATTĒLS 29. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi un jaunatklātie pilskalni

ATTĒLS 30. Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskie un dabas objekti – TIN4

Teritorijas plānojuma **risinājumi** kultūras pieminekļiem:

- 1) valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem Apbūves noteikumu 7.2.2. apakšnodaļā "Prasības kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu teritorijās" noteiktas specifiskas prasības – esošo ēku pārbūvei, jaunu ēku būvniecībai, zemes vienību dalījumam, ielu telpai, labiekārtojumam;
- 2) Apbūves noteikumu 7.2.3. apakšnodaļā "Prasības pilsētībūvniecības pieminekļa "Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs" un tā aizsargjoslas teritorijā" – par arhitektoniski mākslinieciskās inventarizācijas veikšanu, ēku atjaunošanu un pārbūvi;
- 3) Apbūves noteikumu 4.4.2. apakšnodaļā "Publiskās apbūves teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību (P1)" noteikti specifiski noteikumi visai kultūras pieminekļa teritorijai, kas noteikta kā atsevišķa funkcionālā zona. P1 zonu nosaka, lai nodrošinātu kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību un funkcionēšanu arhitektūras pieminekļu Malnavas Rožukroņa Dievmātes katoļu baznīca un Vecā Malnavas Rožukroņa Dievmātes katoļu baznīca (aizs. Nr. 6460), Ludzas katoļu baznīca un Tadeuša kapela (aizs. Nr. 6462), Ludzas Lielā sinagoga (aizs. Nr. 8948), Pasts (aizs. Nr. 8695), Eversmuižas katoļu baznīca (aizs. Nr. 6459), Istalsnas katoļu baznīca (aizs. Nr. 3971), Vecslabadas Baznīcas kalns – pilskalns (aizs. Nr. 1535), Lauderu Sv. Nikolaja pareizticīgo baznīca (aizs. Nr. 6461), Malnavas muižas klēts (aizs. Nr. 9160), Raipoles Svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīca (aizs. Nr. 4002), Pasienes Svētā Dominika Romas katoļu baznīca (aizs. Nr. 6465), Brodaižu Kunga Jēzus apskaidrošanas Romas katoļu baznīca (aizs. Nr. 6466), Pušmucovas katoļu baznīca ar žogu un vārtiem (aizs. Nr. 9158), Salnavas katoļu kapela (aizs. Nr. 8763), kā arī vietējas nozīmes kultūrvēsturisko objektu – Pudīnavas Vissvētās Dievmātes Patvēruma pareizticīgo baznīca, Ludzas vecticībnieku baznīca, Ludzas Vissvētās Dievmātes Aizmigšanas pareizticīgo baznīca, Kapliča, Ludzas novadpētniecības muzejs, Zilupes katoļu baznīca, Zilupes Kristus Krusta Pacelšanas pareizticīgo baznīca, Eversmuiža, Felicianovas muiža, Goliševas Sv. Trijādības pareizticīgo baznīca, Istras katoļu baznīca, Vecslabadas Kristus Augšāmcelšanās pareizticīgo baznīca, Pasienes muiža, Rundēnu Svētā Krusta paaugstināšanas Romas katoļu baznīca, Zaļesjes muiža, Pildas katoļu baznīca un Brigu katoļu baznīca teritorijās, paredzot atbilstošu infrastruktūru.
- 4) Apbūves noteikumu 4.5.2. apakšnodaļā "Jauktas centra apbūves teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību (JC1)" noteikti specifiski noteikumi šai funkcionālai zonai. JC1 zona noteikta reģiona nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa "Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs" un piegulošajā teritorijā, kurā vēsturiski ir izveidojies plašs jauktu izmantošanu spektrs.
- 5) Apbūves noteikumu 4.9.5. apakšnodaļā "Dabas un apstādījumu teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību (DA2)" noteikti specifiski noteikumi šai funkcionālai zonai. DA2 zonu nosaka, lai nodrošinātu rekreācijas, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides u.tml. funkciju īstenošanu dabas pieminekļos (dendroloģiskie stācījumi) – "Ozupienes parks", "Gomeļmuižas parks", "Runtortas parks", "Mežvidu parks", kultūras pieminekļos ciemos, pilsētās – Ludzas viduslaiku pils un Ludzas pilsdrupas (aizs. Nr. 6463 un 1544, Odu kalns – senkapi (aizs. Nr. 1543), Mērdzenes Karātavu kalns – soda vieta (aizs. Nr. 1549), Nirzas senkapi (aizs. Nr. 1561) un citu objektu – Ludzas pilsētas centra skvēri (kad. Nr. 68010040048, 68010040709, 68010040516, 68010040387), Malnavas muižas parks, Pasienes muižas parks teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

- 6) Nozīmīgi ir saglabāt koku alejas un koku rindas, kas ir unikāls kultūrvēsturiskais mantojums. Tām ir liela loma kultūrvēsturiskajā ainavā, kā arī dabas daudzveidības uzturēšanā un saglabāšanā. Apbūves noteikumu 7.2.4. apakšnodaļā minēta koku grupas un aleju saglabāšana.

Apbūves noteikumi valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu teritorijās piemērojami tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar kultūras pieminekļu aizsardzību reglamentējošiem normatīviem aktiem.

4.7. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, to aizsardzība un izmantošana

Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes uzturētajai dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" aizsargājamo teritoriju, mikroliegumu, īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu valsts reģistra informācijai Ludzas novada teritorijā atrodas vairākas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (Natura 2000) teritorijas, kā arī ārpus šīm teritorijām ir konstatētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamās dabas vērtības – Eiropas Savienības nozīmes prioritārie mežu, purvu, zālāju un saldūdeņu biotopi, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, kuru populācijas ir nozīmīgas ne tikai Latvijas, bet arī visas pasaules mērogā.³⁵

Ludzas novadā atrodas 25 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk arī – ĪADT) (Attēls 31):

- Rāznas Nacionālais parks (no 2007. gada, 59615 ha, no tiem Ludzas novadā – 3004,88 ha) Rundēnu pagastā (*Natura 2000* teritorija);³⁶
- 3 dabas parki:
 - "Istras pauguraine" (no 1977. gada, 866 ha) Istras pagastā (*Natura 2000* teritorija);³⁷
 - "Kurjanovas ezers" (no 2004. gada, 263 ha) Līdumnieku pagastā (*Natura 2000* teritorija);³⁸
 - "Numernes valnis" (no 2004. gada, 981 ha, no tiem Ludzas novadā – 972,23 ha) Salnavas pagastā (*Natura 2000* teritorija);³⁹
- 14 dabas liegumi:
 - "Dūkšupes meži" (no 2023. gada, 1004,49 ha – no tiem Ludzas novadā – 719,80 ha) Salnavas pagastā;⁴⁰
 - "Grebļukalns" (no 1957. gada, 246 ha) Pasienes pagastā (*Natura 2000* teritorija);⁴¹
 - "Gulbinkas purvs" (no 1977. gada, 114 ha) Zvirgzdenes pagastā (*Natura 2000* teritorija);⁴²
 - "Gulbju un Platpirovas purvs" (no 1977. gada, 2012,65 ha) Līdumnieku pagastā (*Natura 2000* teritorija);⁴³
 - "Istras ezers" (no 1977. gada, 330,9 ha) Istras pagastā (*Natura 2000* teritorija);⁴⁴

³⁵ Dabas aizsardzības pārvaldes 13.09.2023. nosacījumi Ludzas novada TP izstrādei

³⁶ <https://www.daba.gov.lv/lv/raznas-nacionalais-parks>

³⁷ <https://www.daba.gov.lv/lv/istras-pauguraine>

³⁸ <https://www.daba.gov.lv/lv/kurjanovas-ezers>

³⁹ <https://www.daba.gov.lv/lv/numernes-valnis>

⁴⁰ <https://www.daba.gov.lv/lv/duksupes-mezi>

⁴¹ <https://www.daba.gov.lv/lv/greblukalns>

⁴² <https://www.daba.gov.lv/lv/gulbinkas-purvs>

⁴³ <https://www.daba.gov.lv/lv/gulbju-un-platpirovas-purvs>

⁴⁴ <https://www.daba.gov.lv/lv/istras-ezers>

- "Istras staignāju meži" (no 2023. gada, 69,06 ha) Istras pagastā;⁴⁵
 - "Klešniku purvs" (no 1957. gada, 3349,32 ha) Līdumnieku pagastā (*Natura 2000* teritorija);⁴⁶
 - "Kreīču purvs" (no 1999. gada, 2275,11 ha) Golišēvas un Blontu pagastā (*Natura 2000* teritorija);⁴⁷
 - "Ladas upes staignāju meži" (no 2023. gada, 38,18 ha) Malnavas pagastā;⁴⁸
 - "Pildas ezers" (no 1977. gada, 611 ha) Ņukšu un Isnaudas pagastā (*Natura 2000* teritorija);⁴⁹
 - "Strodu strauta staignāju meži" (no 2023. gada, 305,2 ha) Mežvidu pagastā;⁵⁰
 - "Zaborovjes ezera purvs un meži" (no 2023. gada, 741,72 ha) Golišēvas pagastā;⁵¹
 - "Zilupes meži" (no 2023. gada, 241,16 ha) Briģu pagastā;⁵²
 - "Zvirgzdenes ezera salas" (no 1925. gada, 3,95 ha) Zvirgzdenes pagastā (*Natura 2000* teritorija);⁵³
- 8 dabas pieminekļi:
 - Aleja:
 - Ruskulovas lapegļu aleja Salnavas pagastā;⁵⁴
 - Dendroloģiskie stādījumi:
 - Gomeļmuižas parks Cirmas pagastā;⁵⁵
 - Mežvidu parks Mežvidu pagastā;⁵⁶
 - Ozupienes parks Ciblas pagastā;⁵⁷
 - Runtortas parks Ludzā;⁵⁸
 - Ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis:
 - Dongu Valna dūbe Lauderu pagastā;⁵⁹
 - Rundānu Valna dūbe Rundēnu pagastā;⁶⁰
 - 2 mikroliegumi:
 - Mežamatveju kadiķu pļavas Nirzas pagastā (*Natura 2000* teritorija);
 - Mežamatveju pļavas Nirzas pagastā (*Natura 2000* teritorija).

⁴⁵ <https://www.daba.gov.lv/lv/istras-staignaju-mezi>

⁴⁶ <https://www.daba.gov.lv/lv/klesniku-purvs>

⁴⁷ <https://www.daba.gov.lv/lv/kreicu-purvs>

⁴⁸ <https://www.daba.gov.lv/lv/ladas-upes-staignaju-mezi>

⁴⁹ <https://www.daba.gov.lv/lv/pildas-ezers>

⁵⁰ <https://www.daba.gov.lv/lv/strodu-strauta-staignaju-mezi>

⁵¹ <https://www.daba.gov.lv/lv/zaborovjes-ezera-purvs-un-mezi>

⁵² <https://www.daba.gov.lv/lv/zilupes-mezi>

⁵³ <https://www.daba.gov.lv/lv/zvirgzdenes-ezera-salas>

⁵⁴ <https://www.daba.gov.lv/lv/ruskulovas-lapeglu-aleja>

⁵⁵ <https://www.daba.gov.lv/lv/gomelmuizas-parks>

⁵⁶ <https://www.daba.gov.lv/lv/mezvidu-parks>

⁵⁷ <https://www.daba.gov.lv/lv/ozupienes-parks>

⁵⁸ <https://www.daba.gov.lv/lv/runtortas-parks>

⁵⁹ <https://www.daba.gov.lv/lv/dongu-valna-dube>

⁶⁰ <https://www.daba.gov.lv/lv/rundanu-valna-dube>

Saskaņā ar "Ozols" informāciju Ludzas novadā atrodas 53 mikroliegumi (putnu, biotopu, bezmugurkaulnieku, vaskulāro augu un paparžaugu), 293 aizsargājamie koki (dižkoku) un četri dižakmeņi. (Attēls 31)

Mikroliegumu un dižkoku skaits ir mainīgs, jo atklājot kādu jaunu aizsargājamas sugas dzīvotni, var tikt veidots jauns mikroliegums un regulāri uzmērot kokus, kas atbilst dižkoka statusam, saraksti tiek papildināti. Pašvaldība var pieņemt arī atsevišķus saistošos noteikumus par jauniem vietējas nozīmes dabas pieminekļiem.

Aizsargājamās dabas teritorijas un objekti apkopoti Attēls 31 un šī sējuma 4.PIELIKUMĀ. "Aizsargājamās dabas teritorijas un objekti".

Grafiskās daļas kartē attēlots:

- 1) ĪADT un to funkcionālās zonas, t.sk. aizsargājams ainavu apvidus, dabas parks, dabas liegums, dabas piemineklis;
- 2) mikroliegumi ar buferzonām;
- 3) aizsargājami koki, aizsargājams akmens;
- 4) apstādījumu teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību (DA2).

Lai mazinātu ietekmi uz īpaši jutīgajām ĪADT un saglabātu dabas vērtības, ar vairākiem Latvijas Republikas likumiem, Ministru kabineta noteikumiem un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, sugu un biotopu aizsardzības plāniem ir noteikti specifiski ierobežojumi, kas mazina antropogēno slodzi un nodrošina teritoriju ilgtspējīgu attīstību. ĪADT izmantošanā ievēro šo teritoriju normatīvo regulējumu. Apbūves noteikumi ĪADT piemērojami tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar ĪADT vispārīgajiem un individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, dabas aizsardzības plāniem.

Teritorijas plānojuma **risinājumi** Apbūves noteikumos, papildus ĪADT normatīvajam regulējumam iekļauts:

- ja zemes vienībā dabas datu pārvaldības sistēmā ir reģistrēts īpaši aizsargājamais biotops, pirms jaunas būvniecības saņem sugu un biotopu eksperta slēdziens ar rekomendācijām tālākai teritorijas izmantošanai un apbūvei.

ATTĒLS 31. Aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

4.8. Ainavas

Ludzas novadam raksturīga daudzveidīga ainava, kuru veido dažāds reljefs no pauguraines līdz mežpurvaines, lieli meža masīvi un lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kurus papildina purvi un pārmitrās teritorijas. Augstu vērtību piešķir ūdens elementu un kultūrvēsturisko objektu bagātība.

Latvijas ainavu dārgumu sarakstā iekļauti četri objekti – Ludzas pilsēta ar ezeriem un pilsdrupām, Zilupes senleja, Svētā Dominika Pasienes Romas katoļu baznīca, Latgales krucifikss lauku ainavā. Latvijas kultūras kanonā iekļauta Latgales ezeraines ainava.

Ludzas novads pēc ainavu rajonēšanas iedalījuma⁶¹ pamatā atrodas Latgales augstienes ainavzemē, Austrumlatgales ainavzemē, neliela novada teritorija ziemeļrietumos atrodas Aiviekstes zemes ainavzemē (Attēls 32):

- Latgales augstienes reljefu pamatā veido dažādas formas un izmēru pauguru reljefs ar sarežģītu kombināciju un izteiktām ieplakām, kuras aizņem ezeri un zemie purvi;

Latgales augstienes ainavzeme Ludzas novadā ietver sekojošos ainavapvidus – Burzavas pauguraini ar Ludzas ezeraini, Mākoņkalna–Liepukalna augstumus, Skaistās–Rundēnu lēzenpauguraini un Šķaunes–Zilupes grēdaini, ainavapvidi atšķiras pēc dominējošas reljefa formas, reljefa sarežģītības, nogulumu sastāva un augsnēm, kas savukārt izpaužas zemes segumā;

- Austrumlatgales ainavzeme atrodas Krievijas pierobežā Mudavas (Veļikajas) zemienē. Austrumlatgales ainavzeme Ludzas novadā ietver Austrumlatgales Rītupes–Zilupes mežpurvaines ainavapvidu, reljefs pamatā plakans, bet vietām lēzeni viļņots glaciolimniskais līdzenums. Rītupes–Zilupes mežpurvaine ir viens no purvainākajiem ainavapvidiem Latvijā;
- Aiviekstes zemes ainavzemē austrumos atrodas Atzeles pacēlums, kurš iestiepjas Ludzas novadā un veido Viļānu – Kārsavas grēdaines ainavapvidu, kur reljefu veido laterālās bīdes morēnas (atšķelšanās) valnis – Numernes valnis.

Ainavu raksturojumam izmantoti dati no Valsts Pētījumu programmas projekta “Ilgtspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi”, kura ietvaros izstrādāts Latvijas ainavu raksturojums un novērtējums, kas iekļauts un pieejams Latvijas ainavu digitālajā atlantā⁶². Projektā ainavas raksturotas ainavu areālu mērogā – novada ainavu mērogā, cilvēka telpiskās uztveres mērogā.

⁶¹ K. Ramans, 1994

⁶² Latvijas digitālais ainavu atlants. Pieejams:

<https://experience.arcgis.com/experience/6c0b5c1cfaaa4bffb3c44b79158cd93c/page/Par-ainavu-atlantu/?views=Ainavu-are%C4%81li>

ATTĒLS 32. Ludzas novada ainavzemes

Ludzas novada ainavu raksturošanai noteikti četri vērtību kritēriji:

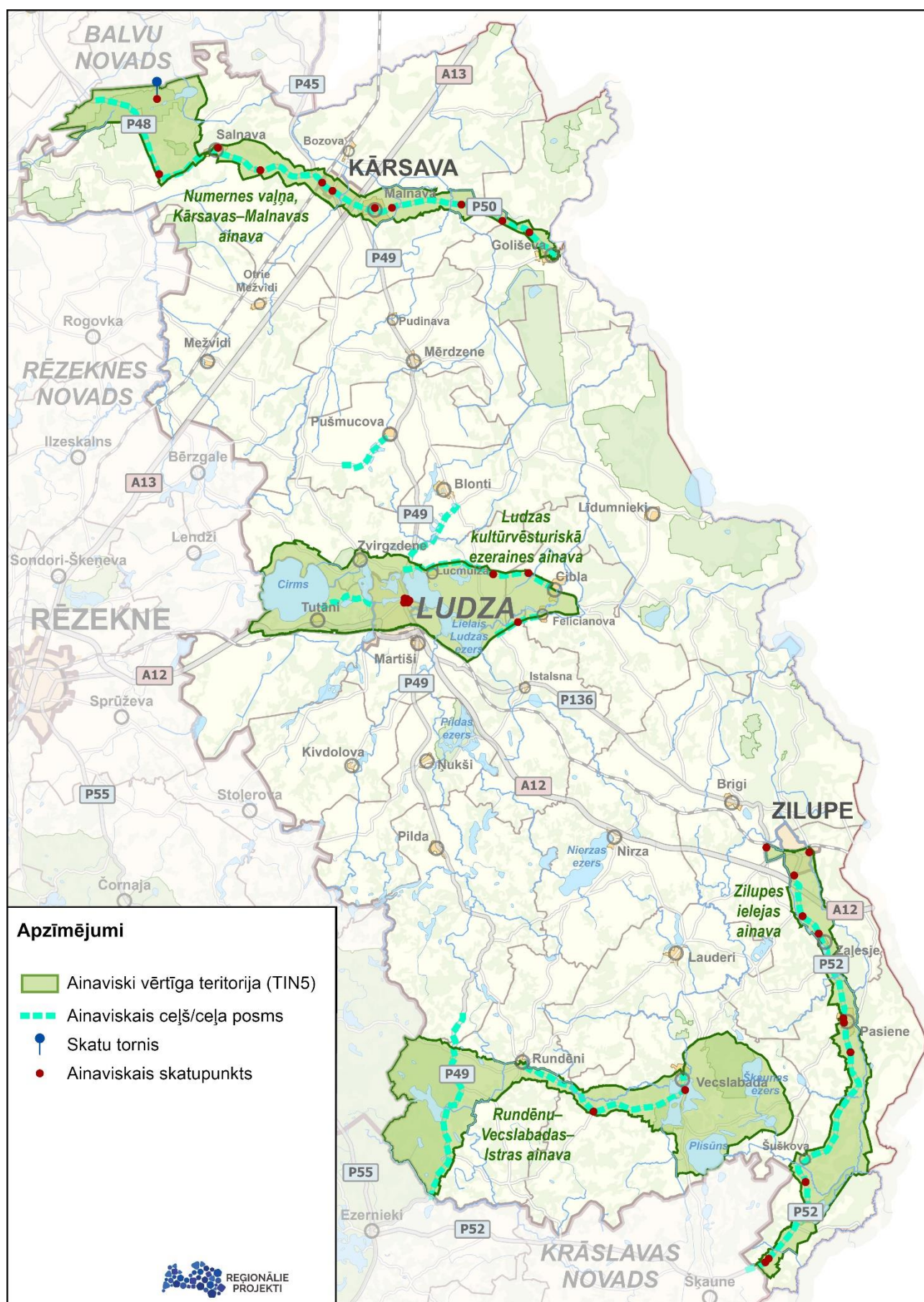
- Dabas vērtības un bioloģiskā daudzveidība: Teritorijas ar augstu dabas daudzveidību un ekoloģisko vērtību, kas nodrošina dzīves vidi dažādām sugām un uztur ekoloģisko līdzsvaru.
- Kultūrvēsturiskās vērtības: Objekti un teritorijas ar vēsturisku un kultūras nozīmi, kas saglabā vietējo identitāti un liecina par reģiona vēsturi.
- Vizuāli estētiskās vērtības: Ainavas estētiskā pievilcība un skatu līnijas, kas veido harmonisku un pievilcīgu vizuālo iespaidu.
- Zaļās infrastruktūras elementi: Dabiskais vai daļēji dabiskais teritoriju tīkls, kas sniedz plašu ekosistēmas pakalpojumu klāstu (ietver zaļās un zilās zonas), kas veicina ekoloģisko procesu nepārtrauktību, uzlabo dzīves kvalitāti un funkcionalitāti.

Pēc spēkā esošiem plānošanas dokumentiem un noteiktām vērtībām Ludzas novada ainavu izvērtējumā izdalītas četras ainaviskās teritorijas (Attēls 26):

- 1) Ludzas kultūrvēsturiskā ezeraines ainava;
- 2) Zilupes ielejas ainava;
- 3) Numernes vaļņa, Kārsavas–Malnavas ainava;
- 4) Rundēnu–Vecslabadas–Istras ainava.

Katra no ainaviskajām teritorijām Ludzas novadā ir izvērtēta, ņemot vērā visus noteiktos vērtību kritērijus: dabas, kultūrvēsturiskās, vizuāli estētiskās un zaļās infrastruktūras vērtības. Katras teritorijas aprakstā uzsvērtas dominējošās vērtības un to nozīme ainavas kopējā struktūrā un identitātē.

ATTĒLS 33. Ludzas novada ainaviski vērtīgās teritorijas un elementi

4.8.1. Ludzas kultūrvēsturiskā ezeraines ainava

Ludzas kultūrvēsturiskā ezeraines ainava (Attēls 34) ir urbānā kultūrvēsturiskā ainava ar augstvērtīgu dominanti – Livonijas ordeņa pilsdrupām Lielā Ludzas ezera krastā. Ainavas raksturu nosaka Latgales augstienes nogāzes un piekļautie vaļņi. Ainavisko vērtību papildina Ludzas pilsētas vēsturiskā centra struktūra ar tradicionālo ielu tīklu un apbūvi, sakrālās celtnes un paugurainais reljefs, kas bagātina pilsētas vizuālo identitāti.

Vērtības:

- Kultūrvēsturiskās vērtības – Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs (aizs. nr. 7441), Tadeuša kapela (aizs. nr. 6462), Ludzas pilsdrupas (aizs. nr. 6463), Pasts (aizs. nr. 8695), Ludzas Lielā sinagoga (aizs. nr. 8948), Ludzas viduslaiku pils (aizs. nr. 1544), Odu kalns – senkapi (aizs. nr. 1543), Ķīšu kalns – pilskalns ar apmetni (aizs. nr. 1606), Jurizdikas apmetne I, II (aizs. nr. 1519), Kreiču apmetne un senkapi (Zaļais kalniņš) (aizs. nr. 1524), Jurizdikas pilskalns (aizs. nr. 1545), Budjankas apmetne (aizs. nr. 1607), Seļekovas apmetne (aizs. nr. 1610), Kubulovas apmetne (aizs. nr. 1517), Vīdru apmetne (aizs. nr. 1518), Eversmuižas katoļu baznīca (aizs. nr. 6459), Ciblas Kapu kalns – pilskalns un senkapi (aizs. nr. 1511), Evertovas viduslaiku kapsēta (Kapu kalns) (aizs. nr. 1514), Evertovas senkapi (aizs. nr. 1515), Cirmas senkapi (aizs. nr. 1605), Kivtu senkapi (aizs. nr. 1609), Verņu senkapi (aizs. nr. 1611);
- Zaļās infrastruktūras elementi – ezeri (Lielais Ludzas ezers, Mazais Ludzas ezers, Cirms, Diunokļa ezers, Zvirgzdines ezers, Franapoles ezers, Pauguļš) un upes (Ludza, Stauka), kas veido nozīmīgu ekoloģisko sasaisti ar pilsētai pieguļošajām dabas teritorijām.
- Vizuāli estētiskās vērtības – plašie panorāmas skati no Ludzas pilsdrupām uz ezeriem, Ludzas jumtu ainava, plašie skati no autoceļiem.
- Dabas vērtības un bioloģiskā daudzveidība – Dabas liegums “Zvirgzdenes ezera salas”.

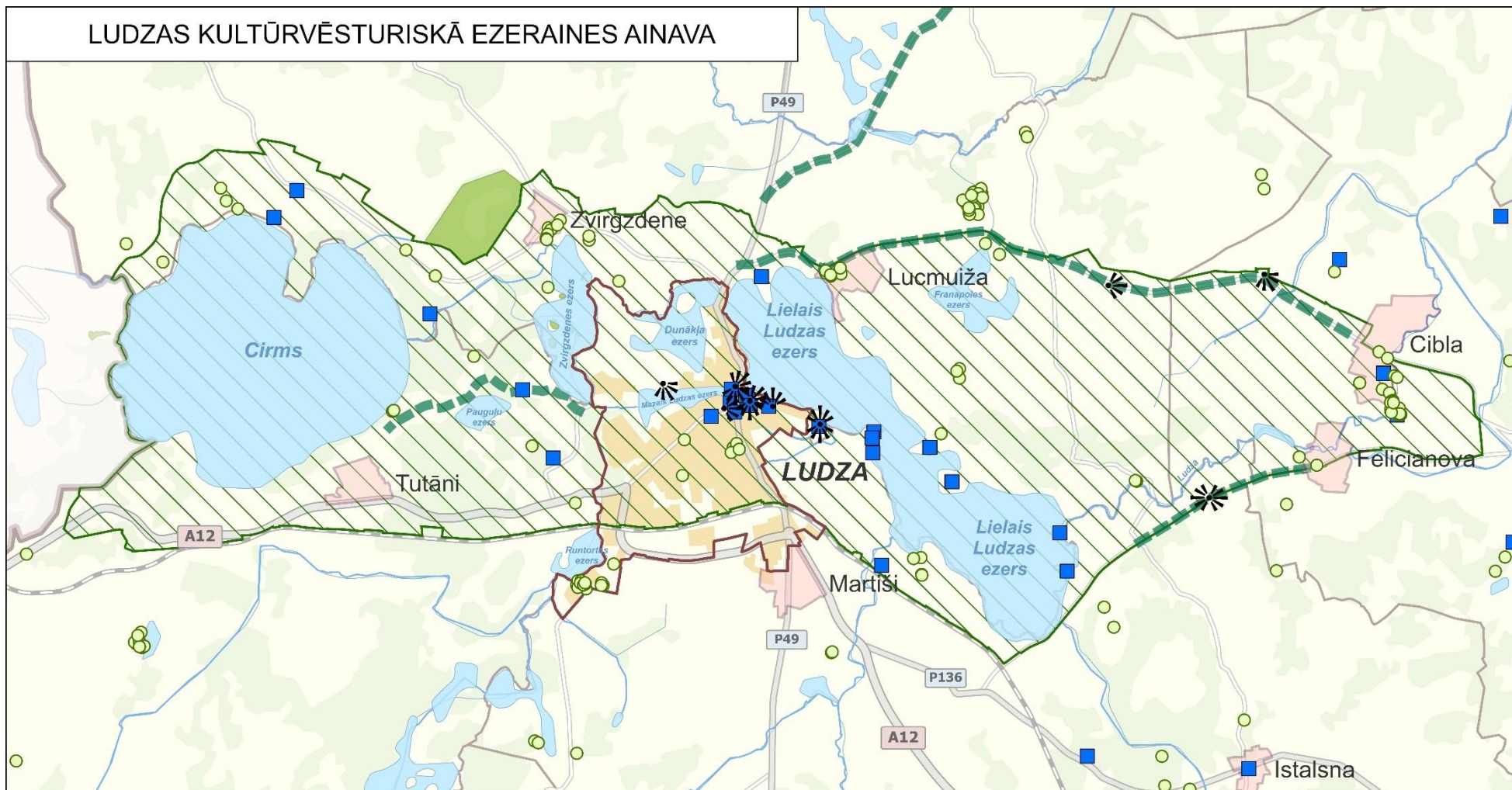

Ainavas kvalitātes mērķi:

- saglabāt pilsētvides arhitektonisko raksturu, elementus;
- saglabāt Ludzas pilsētas vēsturiska centra jumtu ainavu;
- saglabāt kultūrvēsturiskās un dabas vērtību teritorijas, nekaitējot to vizuālajai un ekoloģiskajai funkcijai, sabalansējot vēsturisko, urbāno, rūpniecisko un/vai rekreatīvo izmantošanu;
- attīstīt apbūvi atbilstoši vietas mērogam un raksturam, optimizējot jau esošās apbūves teritorijas un nepieļaujot izplešanos;
- uzturēt nemainīgu dabisko zālāju kvalitāti ezeru krastos, veicinot to atbilstošu apsaimniekošanu un mazinot to aizaugšanas riskus ar kokaugiem un bioloģiskās daudzveidības mazināšanos;
- uzlabot degradētu teritoriju vizuālo un ekoloģisko kvalitāti;
- attīstīt piekļuvi ainaviski vērtīgiem objektiem un skatu punktiem.

LUDZAS KULTŪRVĒSTURISKĀ EZERAINES AINAVA

Apzīmējumi

- Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)
- Īpaši aizsargājama dabas teritorija

- Skatupunkts/virziens
- Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi

- Aizsargājams koks (dižkoks)
- Ainaviskais ceļš/ceļa posms

ATTĒLS 34. Ludzas kultūrvēsturiskā ezeraines ainava

4.8.2. Zilupes ielejas ainava

Zilupes ielejas ainava (Attēls 35) ir pauguraines meža mozaīkainava, kas ietilpst Latvijas–Krievijas–Baltkrievijas pierobežas teritorijā. Ainava vietām nolasās ar tālām skatu līnijām un vidēji ierobežotām skatu līnijām, ko ierobežo kokaugu grupas, izceļot atsevišķus elementus. Ainavas tekstūra ir smalka un ainavas aura nolasās vairāku līmeņu uztverē – vecā koka arhitektūra tradicionālās viensētās, ko veido vairāku ēku komplekss, pierobežas tuvums, gleznaini skati uz apkārtni no pauguru virsotnēm un ceļu atvērums. Apbūve koncentrēta ciemu teritorijās.

Vērtības:

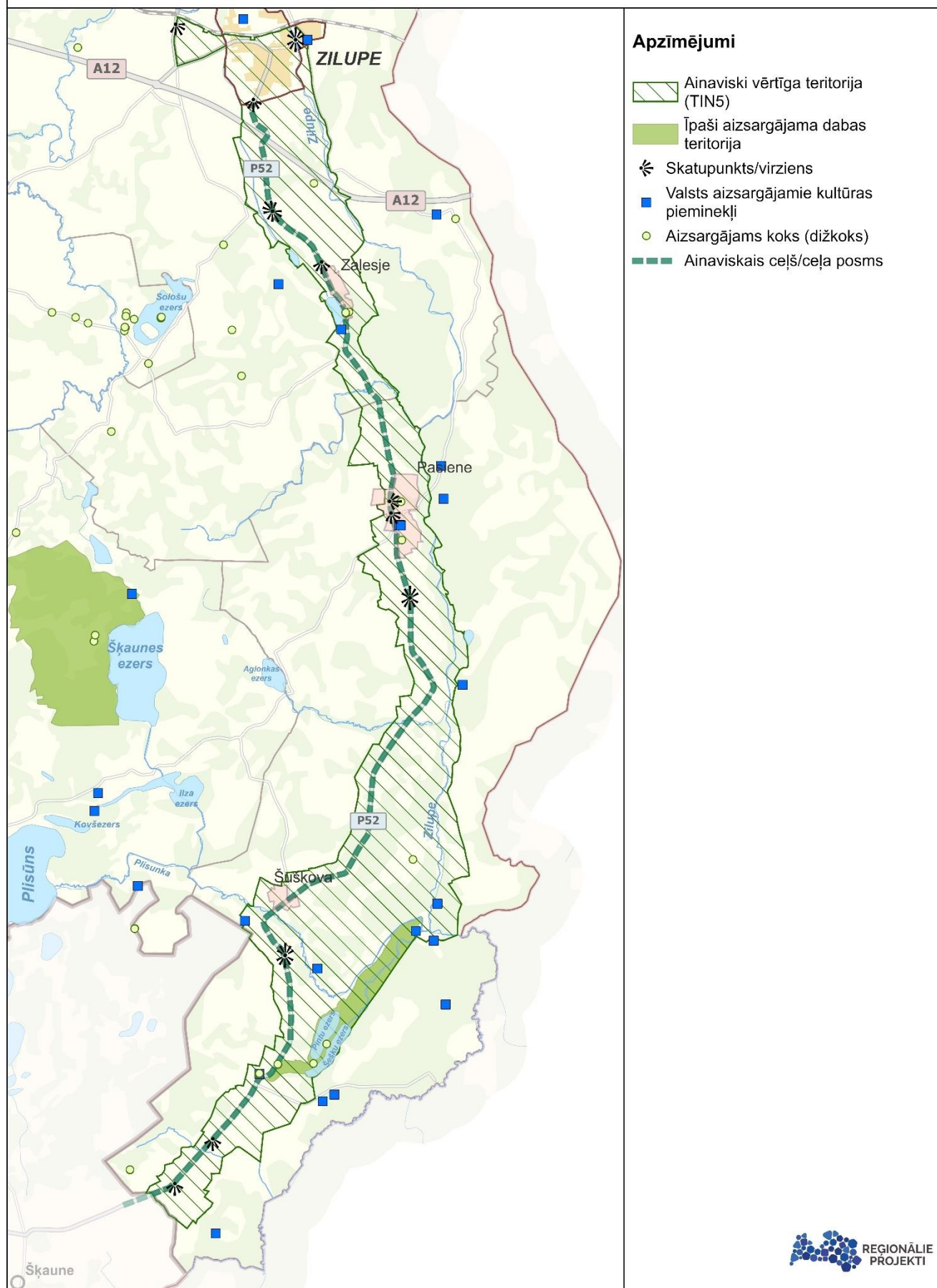
- Kultūrvēsturiskās vērtības – Pasienes katoļu baznīca ar žogu un vārtiem (aizs. nr. 6465), Saveļinku katoļu kapliča (aizs. nr. 6467), Poliščinas pilskalns (Gorodok), Duboviku pilskalns (Gorodok, Sopka) (aizs. nr. 1602), Kausas pilskalns ar apmetni (aizs. nr. 1576), Šuškovas senkapi (aizs. nr. 1570), Skripščinas senkapi (aizs. nr. 1569), Meikšānu pilskalns (aizs. nr. 1574).
- Zaļās infrastruktūras elements – Zilupe, Sovānu ezers, Zaļesjes ezers, Pintu ezers, Šešku ezers.
- Vizuāli estētiskās vērtības – ainaviskais ceļš valsts reģionālais ceļš P52 Ploski–Zilupe–Šķaune–Ezernieki. Ainavu dārgums: Svētā Dominika Pasienes Romas katoļu baznīcas ainava.
- Dabas vērtības un bioloģiskā daudzveidība – Dabas liegums "Grebļukalns".

Ainavas kvalitātes mērķi:

- saglabāt dabas vērtību teritorijas, nodrošinot, ka tās tiek labi uzturētas, netraucējot to ekoloģisko funkciju;
- saglabāt līdzsvaru starp dabas aizsardzību un teritoriju izmantošanu rekreācijas nolūkiem;
- aizsargāt un saglabāt Zilupes upes senlejas raksturīgo ainavu;
- uzlabot degradētu teritoriju vizuālo un ekoloģisko kvalitāti;
- attīstīt apbūvi atbilstoši vietas mērogam un raksturam, optimizējot jau esošās apbūves teritorijas un nepieļaujot izplešanos;
- ilgtspējīgi un sabalansēti apsaimniekot mežu ainavas, saskaņojot saimnieciskās, ekoloģiskās un sabiedrības vajadzības.

ZILUPES IELEJAS AINAVA

ATTĒLS 35. Zilupes ielejas ainava

4.8.3. Numernes vaļņa, Kārsavas–Malnavas ainava

Numernes vaļņa, Kārsavas–Malnavas ainavai (Attēls 36) piemīt liela vizuālā vērtība, ainavas raksturu nosaka viena no lielākajām Latvijas osveida grēdām Numernes valnis un līdzenuma agrārā mozaikainava ap Kārsavu, Malnavu, Salnavu un Goliševu.

Vērtības:

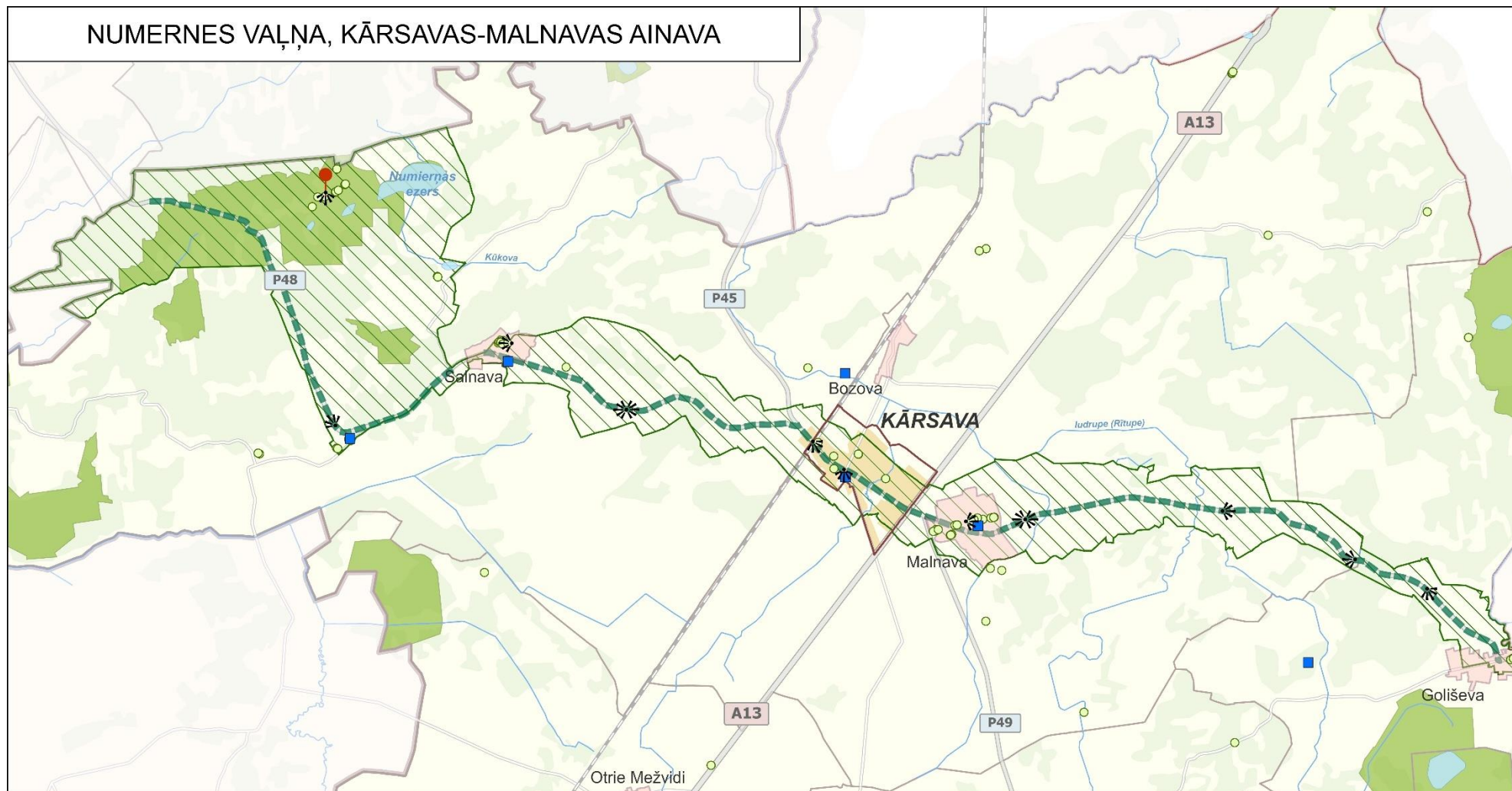
- Kultūrvēsturiskās vērtības – Ruskulovas senkapi (aizs. nr. 1599), Salnavas katoļu kapela (aizs. nr. 8763), Salnavas Naudas akmens, Malnavas katoļu baznīca ar kapelām (3) un žogu (aizs. nr. 6460), Malnavas muižas klēts (aizs. nr. 9160). Dabas parka “Numernes valnis” ziemeļaustrumu daļā saglabājusies tipiska Latgales viensētu apbūve.
- Zaļās infrastruktūras elements – Nūmiernes ezers, Vidējais (Lielais Kugru) ezers, Kugrēņu (Mazais Kugru) ezers, Šņitka, ludrupe.
- Vizuāli estētiskās vērtības – Dabas parka “Numernes valnis” augstākajai daļai piemīt augsta vizuālā un ainaviskā vērtība. Pateicoties izbūvētajam un viegli pieejamajam skatu tornim, no vaļņa virsotnes paveras gan tuvas, uz lokāliem ainavas elementiem vērstas, gan tālas uz plašu apkārtnes teritoriju vērstas, vizuāli augstvērtīgas skatu perspektīvas. Ainaviskie ceļi – valsts reģionālie autocelī P48 Kārsava–Tilža–Dubļukalns, P45 Viļaka–Kārsava, P50 Kārsava–Krievijas robeža (Aizgārša).
- Dabas vērtības un bioloģiskā daudzveidība – Dabas parks “Numernes valnis”, dabas liegums “Dūkšupes meži”.

Ainavas kvalitātes mērķi:

- saglabāt un uzturēt plašu uztveres mērogu;
- uzturēt reģionam raksturīgu lauku ainavu un elementus ainaviskā ceļa uztveres zonā, stiprinot vietas identitāti un uzturot novada kultūrainavas un vizuāli estētiskās kvalitātes;
- uzlabot degradētu teritoriju vizuālo un ekoloģisko kvalitāti;
- attīstīt apbūvi atbilstoši vietas mērogam un raksturam, optimizējot jau esošās apbūves teritorijas un nepieļaujot izplešanos;
- tūrisma infrastruktūru, kā arī objektus, kas paredzēti intensīvai tūristu izmantošanai, koncentrēt piemērotās vietās un telpiski ierobežot.

NUMERNES VAĻŅA, KĀRSAVAS-MALNAVAS AINAVA

Apzīmējumi

Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)

Īpaši aizsargājama dabas teritorija

Skatupunkts/virziens

Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi

Aizsargājams koks (dižkoks)

Ainaviskais ceļš/ceļa posms

Skatu tornis

REĢIONĀLIE PROJEKTI

ATTĒLS 36. Numernes vaļņa, Kārsavas–Malnavas ainava

4.8.4. Rundēnu–Vecslabadas–Istras ainava

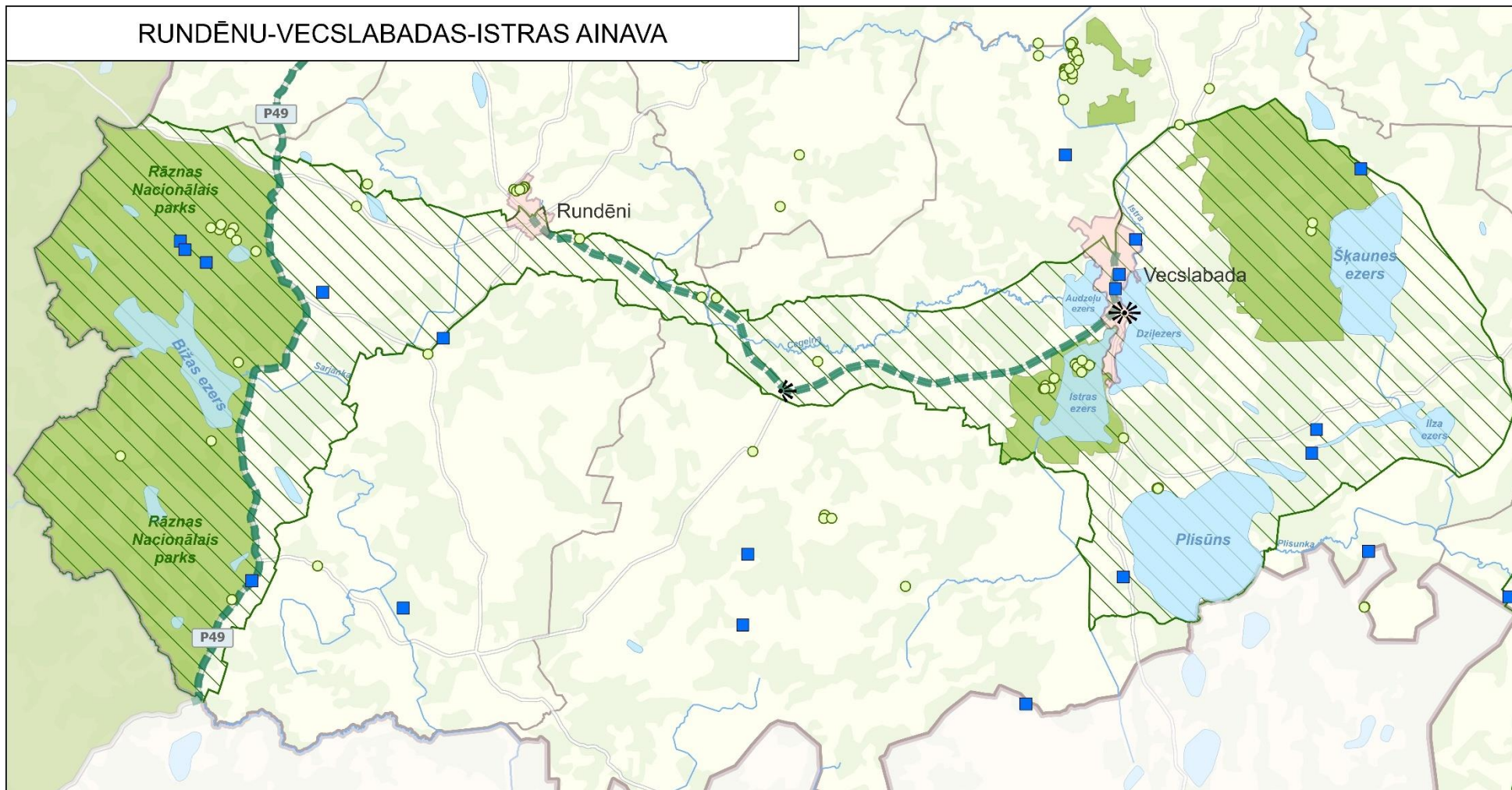
Rundēnu–Vecslabadas–Istras ainava (Attēls 37) ir daudzveidīga ainava, kas ietver Rāznas Nacionālo parku, dabas liegumu “Istras ezers”, dabas parku “Istras pauguraine”, ainaviskos ceļus – valsts reģionālais autoceļš P49 Kārsava–Ludza–Ezernieki, valsts vietējos autoceļus V522 Vecslabada–Rundēni–Zeļova un V545 Lauderī–Vecslabada–Šķaune. Ainavas raksturu nosaka ezeraines un pauguraines mozaīkainava ar tāliem panorāmas skatiem no ainaviskajiem ceļiem.

Vērtības:

- Kultūrvēsturiskās vērtības – Meļņiku pilskalns (aizs. nr. 1528), Vecslabadas Baznīcas kalns – pilskalns (aizs. nr. 1535), Pavlovas senkapi (aizs. nr. 1529), Kausa senkapi I (aizs. nr. 1531), Kausa senkapi II (aizs. nr. 1530), Čerņausku senkapi (aizs. nr. 1527), Zirgu senkapi (Mogilņik), Vertulovas viduslaiku kapsēta (aizs. nr. 1596), Kazicu senkapi un Bikakmens (aizs. nr. 1592), Pešlevas senkapi (aizs. nr. 1593), Gorodku pilskalns I (Gorodok) (aizs. nr. 1590), Gorodku pilskalns II (Krutaja gora, Kostjoļnaja gora) (aizs. nr. 1591), Vecslabadas (Istras) Kristus Augšamcelšanās pareizticīgā baznīca.
- Zaļās infrastruktūras elements – Bižas ezers, Dziļais ezers, Istras ezers, Audzeļu ezers, Šķaunas ezers, Plisūns, Kovšežers, Ilza ezers, Testečkovas ezers, Loboržu ezers, Bezlesjes ezers, Bļižņevas ezers, Pakalnes ezers, Pečkas ezers, Dunajas ezers, Maroksnas ezers, Sarja, Cegeļņa.
- Vizuāli estētiskās vērtības – ainaviskie ceļi valsts reģionālais autoceļš P49 Kārsava–Ludza–Ezernieki, valsts vietējais autoceļš V522 Vecslabada–Rundēni–Zeļova, valsts vietējais autoceļš V545 Lauderī–Vecslabada–Šķaune. Panorāmas skati uz Latgales augstieni un ezeru ainavu no Tiškovas kalna.
- Dabas vērtības un bioloģiskā daudzveidība – Rāznas Nacionālais parks, dabas liegums “Istras ezers”, dabas parks “Istras pauguraine”, Plusona dižakmens.

RUNDĒNU-VECSLABADAS-ISTRAS AINAVA

Apzīmējumi

- Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)
- Īpaši aizsargājama dabas teritorija

- Skatupunkts/virziens
- Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi

- Aizsargājams koks (dižkoks)
- Ainaviskais ceļš/ceļa posms

ATTĒLS 37. Rundēnu–Vecslabadas–Istras ainava

Ainavas kvalitātes mērķi:

- saglabāt un uzturēt plašu uztveres mērogu;
- uzturēt reģionam raksturīgu lauku ainavu un elementus ainaviskā ceļa uztveres zonā, stiprinot vietas identitāti un uzturot novada kultūrainavas un vizuāli estētiskās kvalitātes;
- uzturēt nemainīgu dabisko zālāju kvalitāti ezera krastos, veicinot to atbilstošu apsaimniekošanu un mazinot to aizaugšanas riskus ar kokaugiem un bioloģiskās daudzveidības mazināšanos;
- uzlabot degradētu teritoriju vizuālo un ekoloģisko kvalitāti;
- attīstīt apbūvi atbilstoši vietas mērogam un raksturam, optimizējot jau esošās apbūves teritorijas un nepieļaujot izplešanos;
- saglabāt dabas vērtību teritorijas, nodrošinot, ka tās tiek labi uzturētas, netraucējot to ekoloģisko funkciju.

4.8.5. Rekomendācijas

4.8.5.1. Rekomendācijas teritorijas plānojumam

Teritorijas plānojumā noteikt un Grafiskajā daļā attēlot Ainaviski vērtīgas teritorijas (TIN5):

- Ludzas kultūrvēsturiskā ezeraines ainava;
- Zilupes ielejas ainava;
- Numernes vaļņa, Kārsavas–Malnavas ainava;
- Rundēnu–Vecslabadas–Istras ainava.

Iekļaut Teritorijas izmantošanas apbūves noteikumos (TIAN) specifiskās prasības ainavisko vērtību saglabāšanai un aizsardzībai.

4.8.5.2. Rekomendācijas turpmākai pārvaldībai

Veicināt ainavas izpēti un datu apkopošanas pasākumus, izveidojot vienotu datubāzi, kas nodrošina piekļuvi aktuālai informācijai ainavu pārvaldībai. Jāparedz regulāra datu atjaunošana un pieejamības nodrošināšana dažādiem lietotājiem.

Stiprināt sabiedrības līdzdalību, aktīvi iesaistot vietējos iedzīvotājus un kopienas ainavu pārvaldībā, kā arī veidojot izglītojošas iniciatīvas par ainavas nozīmi, estētiku un tās ilgtspējīgu attīstību.

Veidot ciešāku starp institūciju sadarbību, lai nodrošinātu koordinētu pieeju ainavu aizsardzībai, attīstībai un efektīvai informācijas apmaiņai.

Aktīvi izmantot Eiropas Savienības fondu un citu finanšu instrumentu iespējas, lai atbalstītu inovatīvus ainavu pārvaldības un attīstības projektus, tai skaitā vides un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu.

Integrēt klimata pārmaiņu ietekmi ainavu plānošanā, izstrādājot attīstības scenārijus, kas ietver pielāgošanās pasākumus, riska zonu identifikāciju (piemēram, plūdu vai sausuma riski), kā arī ilgtspējīgas zemes izmantošanas un zaļās infrastruktūras principu ieviešanu.

4.9. Publiskie ūdeņi un atpūtas vietas uz ūdeņiem

Ludzas novads atrodas Veļikajas un daļēji Daugavas upes sateces baseinā. Ūdens objektu zeme aizņem 4,3% no novada teritorijas. Preiļu novadā atrodas **152 ūdenstilpnes** (ezeri, ūdenskrātuves

u.c.), no tiem lielākie pārsniedz 200 ha platību –Cirms, Lielais Ludzas ezers, Nierzas ezers, Plisūns, Peiteļa ezers, Pildas ezers, Škaunas ezers, Zilezers (Sīnojs). Preiļu novadā atrodas **98 ūdensteces**. Garākās ūdensteces, kas šķērso novadu, ir Sīnupe (Zilupe), Iudrupe (Rītupe), Ludza, Sarja (Sarjanka), Iča, Kūkova, Istra. (apkopojums šī sējuma 6.PIELIKUMĀ “Virszemes ūdensobjekti”)

Saskaņā ar Civillikuma I Pielikumu “Publiskie ezeri un upes” Ludzas novadā ir šādi publiskie ūdensobjekti:

1) publiskie ezeri:

- Cirms;
- Čornojes ezers (publiskis Latvijas daļā);
- Dziļlais ezers;
- Istras ezers;
- Kurjanovas ezers;
- Laudera (Lielais Laudera) ezers;
- Lielais Ludzas ezers;
- Mazais Ludzas ezers;
- Nierzas ezers;
- Nūmiernes ezers;
- Peiteļa ezers (publiskis Latvijas daļā);
- Pildas ezers;
- Plisūns;
- Šešku ezers;
- Zilezers (Sīnojs) (publiskis Latvijas daļā);
- Zvirgzdines ezers.

2) publiskās upes:

- Pernovka (posmā pa Latvijas – Krievijas robežu);
- Sarja (Sarjanka) (posmā pa Latvijas – Krievijas robežu);
- Sīnupe (Zilupe) (posmā pa Latvijas – Krievijas robežu).

Novada teritorijā nav peldvietu, kas reģistrētas atbilstoši Ministru Kabineta 28.11.2017. noteikumiem Nr.692 “Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība”.

Publiskie ūdeņi ietverti šī sējuma 6. PIELIKUMĀ “Virszemes ūdensobjekti”. Publiskās piekļuves vietas pie ūdeņiem apkopotas zemāk, parādītas Attēls 38 un detalizēts apkopojums ir TIAN 2. pielikumā:

- Piekļuve Kurjanovas ezeram no pašvaldības ceļa LI04 (Antonki – Čīžiki – Djatlovka) un no pašvaldības ceļa LI23 (Kurjanovas ezera ceļš);
- Piekļuve Lielajam Ludzas ezeram, no Tālavijas ielas un trīs piekļuves vietas no Lielā Ezerkrasta ielas;
- Piekļuve Mazajam Ludzas ezeram no Tālavijas ielas un no Skolas un Mazā Ezerkrasta ielas krustojuma;
- Piekļuve Zvirgzdenes ezeram no Meldru ielas un no Zemnieku ielas;
- Piekļuve Nierzas ezeram Nirzas ciemā no autoceļa V516 (Sprikutova – Raipole – Nirza);
- Piekļuve Šešku ezeram no pašvaldības ceļa PA33 (Meikšāni – Šešku ezers);
- Piekļuve Nūmiernes ezeram no pašvaldības ceļa SA13 (Vareiki – Kaļviņa);
- 2 piekļuves Lielajam Ludzas ezeram Lucmuižā no Ezerkrasta ielas.

ATTĒLS 38. Publiskie ūdeņi un publiskās piekļuves vietas pie ūdeņiem

Grafiskās daļas kartē attēlots:

- 1) funkcionālā zona – ūdeņu teritorija (Ū);
- 2) virszemes ūdensobjekti (upes, ezeri u.c.) (šī sējuma 6.PIELIKUMS. "Virszemes ūdensobjekti");
- 3) publiskās piekļuves vietas pie iekšzemes publiskajiem ūdeņiem un citiem ezeriem un upēm jeb "infrastruktūra, kas paredzēta sabiedrības piekļuvei publiskai teritorijai";
- 4) applūstošās teritorijas ar varbūtību vismaz reizi 10 gados (ar 10 % applūduma varbūtību) atbilstoši LVĢMC datiem – ap ludrupi (Rītupi) Salnavas un Malnavas pagastā.

Apbūves noteikumu 3.5. nodaļā "Prasības publisko ūdens objektu un krastu plānošanai un izmantošanai" noteikts:

- pie publiskajiem ūdeņiem nodrošina publisku piekļuvi gājējiem atbilstoši grafiskās daļas kartē, Apbūves noteikumu 3.5. nodaļā ietvertajam sarakstam un normatīvajos aktos noteiktajam;
- prasības būvēm ūdens objekta krastā, lai saglabātu pārvietošanās iespēju tauvas joslā;
- prasības peldbūvju pakalpojumu objektu ierīkošanai uz publiskajiem ūdeņiem;
- peldbūves pakalpojumu objektu ierīkošanai uz publiskajiem ūdeņiem atļautas publiskajos ezeros (izvietošana, atļautie apbūves parametri, inženiertehniskais nodrošinājums u.c.);
- pārvietošanās ar ūdenstransportu kārtība atsevišķos ūdensobjektos.

4.10. Aizsargjoslas un apgrūtinājumi

Grafiskās daļas kartē noteiktas un attēlotas pašvaldības kompetencē, sadarbības institūciju, kuras sniedza informāciju, kompetencē esošās un citas aizsargjoslas, apgrūtinātās teritorijas un objekti, kuriem nosaka aizsargjoslas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām, un kuru platums ir 10 m vai vairāk (izņemot ekspluatācijas aizsargjoslas ap 20 kV elektrisko tīklu gaisvadu līnijām):

- 1) virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas (šī sējuma 6.PIELIKUMS. "Virszemes ūdensobjekti") (virszemes ūdensobjektu vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas teritorija). Aizsargjoslas platums noteikts saskaņā ar Ministru kabineta 03.07.2018. noteikumiem Nr.397 "Noteikumi par ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikatoru". Ūdenstecēm, kas nav minētas norādītajos MK noteikumos, garuma noteikšanai izmantota Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras Vietvārdu datubāzes informācija;
- 2) aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām (šī sējuma 9.PIELIKUMS. "Centralizētie ūdensapgādes urbumi") (stingra režīma vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas teritorija ap ūdens ņemšanas vietām; bakterioloģiskās aizsargjoslas teritorija ap ūdens ņemšanas vietām; ķīmiskās aizsargjoslas teritorija ap ūdens ņemšanas vietām);
- 3) aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm (ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija ap meliorācijas būvēm un ierīcēm);
- 4) aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem, tai skaitā noteiktās individuālās aizsardzības zonas (šī sējuma 5.PIELIKUMS. "Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi") (vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas (aizsardzības zonas) teritorija ap kultūras pieminekļiem);
- 5) mežu aizsargjosla ap pilsētām. Ludzai un Kārsavai pagastu teritorijā, Zilupei – pilsētas teritorijā (vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas ap pilsētu teritorijā);

- 6) aizsargjoslas gar ielām, pašvaldības ceļiem un valsts autoceļiem (ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar ielu vai ceļu – sarkanā līnija, ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar autoceļiem) (Apbūves noteikumu 1.pielikums);
- 7) aizsargjoslas gar dzelzceļiem (ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar dzelzceļu, drošības aizsargjoslas teritorija gar dzelzceļu). Atbilstoši aizsargjoslu likumam Preiļu novadā dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus drošības aizsargjosla noteikta 50 m (lauku teritorijā) un 25 m (pilsētā un ciemos) katrā pusē no malējās sliedes, bet ne mazāk, kā dzelzceļā zemes nodalījuma josla. Savukārt ekspluatācijas aizsargjoslas platums gar stratēģiskās (valsts) nozīmes un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūrā ietilpstošajiem sliežu ceļiem, izņemot tiem piegulošos vai ar tiem saistītos staciju sliežu ceļus, speciālās nozīmes sliežu ceļus, pievedceļus un strupceļus, pilsētā un ciemos ir 50 m katrā pusē no malējās sliedes, gar pārējiem sliežu ceļiem – 25 m, bet lauku apvidū ekspluatācijas aizsargjoslas platums gar stratēģiskās (valsts) nozīmes un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūrā ietilpstošajiem sliežu ceļiem, izņemot tiem piegulošos vai ar tiem saistītos staciju sliežu ceļus, speciālās nozīmes sliežu ceļus, pievedceļus un strupceļus, ir 100 m katrā pusē no malējās sliedes, gar pārējiem sliežu ceļiem – 50 m;
- 8) aizsargjoslas gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām (ar nominālo spriegumu 330 kV vai 110 kV) (ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija gar elektriskajiem tīkliem);
- 9) aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm (šī sējuma 10.PIELIKUMS. "Notekūdeņu attīrīšanas ietaises") (sanitārās aizsargjoslas ap atkritumu un notekūdeņu pārstrādes un uzglabāšanas vietām);
- 10) applūstošās teritorijas ar varbūtību vismaz reizi 10 gados (ar 10 % applūduma varbūtību) atbilstoši LVĢMC datiem⁶³;
- 11) Ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija ap meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem, monitoringa punktiem; (šī sējuma 14.PIELIKUMS "LVĢMC novērojumu tīkls")
- 12) ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija ap valsts aizsardzības objektu;
- 13) Ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem;
- 14) aizsargjoslas ap kapsētām (šī sējuma 11.PIELIKUMS. "Kapsētas") (sanitārās aizsargjoslas teritorija ap kapsētu). Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu ap kapsētām tiek noteiktas 300 m platā sanitārās aizsargjoslas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos. Galvenais aprobežojums šajā aizsargjoslā ir aizliegums ierīkot dzeramā ūdens ņemšanas vietu. Kapsētām, kurās apbedījumi netiek veikti vismaz 25 gadus, aizsargjoslu nenosaka;
- 15) degvielas un automobiļu gāzes uzpildes stacijas (drošības aizsargjoslas teritorija ap naftas produktu un bīstamu ķīmisko vielu atrašanās vietām) (šī sējuma 12.PIELIKUMS. "DUS un AGUS");
- 16) aizsargjoslas ap gāzes pārvades infrastruktūru (ekspluatācijas aizsargjoslas teritorija ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm; Drošības aizsargjoslas teritorija ap gāzes pārvades infrastruktūras objektiem);

Noteiktas apgrūtinātās teritorijas (zonas):

- 1) valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa teritorija (pilsētbūvniecības piemineklis);

⁶³ Pieejams tīmekļa vietnē: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

- 2) valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa teritorija;
- 3) infrastruktūra, kas paredzēta sabiedrības piekļuvei publiskai teritorijai (piekļuve publiskajiem ūdeņiem) – gājēju ceļi, ko pašvaldība noteikusi, lai nodrošinātu piekļuvi publiskam ūdensobjektam;
- 4) valsts robežas josla;
- 5) pierobežas josla;
- 6) pierobeža.

4.11. Citi objekti un risinājumi

Grafiskās daļas kartē apkopoti valsts ģeodēziskā tīkla punkti (šī sējuma 7.PIELIKUMS. "Valsts ģeodēziskā tīkla punkti").

Lokālplānojumos un detālplānojumos obligāti jāattēlo valsts ģeodēziskā tīkla punkti. Veicot jebkura veida būvniecību, tai skaitā esošo ēku renovāciju un rekonstrukciju, inženierkomunikāciju, ceļu un tiltu būvniecību, teritorijas labiekārtošanu un citu saimniecisko darbību, kas skar valsts ģeodēziskā tīkla punkta aizsargjoslu, šo darbu projektētājiem ir jāveic saskaņojums ar Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūru par darbiem valsts ģeodēziskā tīkla punktu aizsargjoslā.

Grafiskās daļas kartē parādīti divi robežkontroles punkti – Grebņevas un Terehovas.

Grafiskās daļas kartē parādītas 186 kapsētas, no kurām apbedīšana notiek 166, bet pārtraukta 20 kapsētās (šī sējuma 11.PIELIKUMS. "Kapsētas"). Vairākas kapsētas ir valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā (šī sējuma 5.PIELIKUMS "Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi").

Attēls 39 apkopotas derīgo izrakteņu atradņu vietas un veidi.

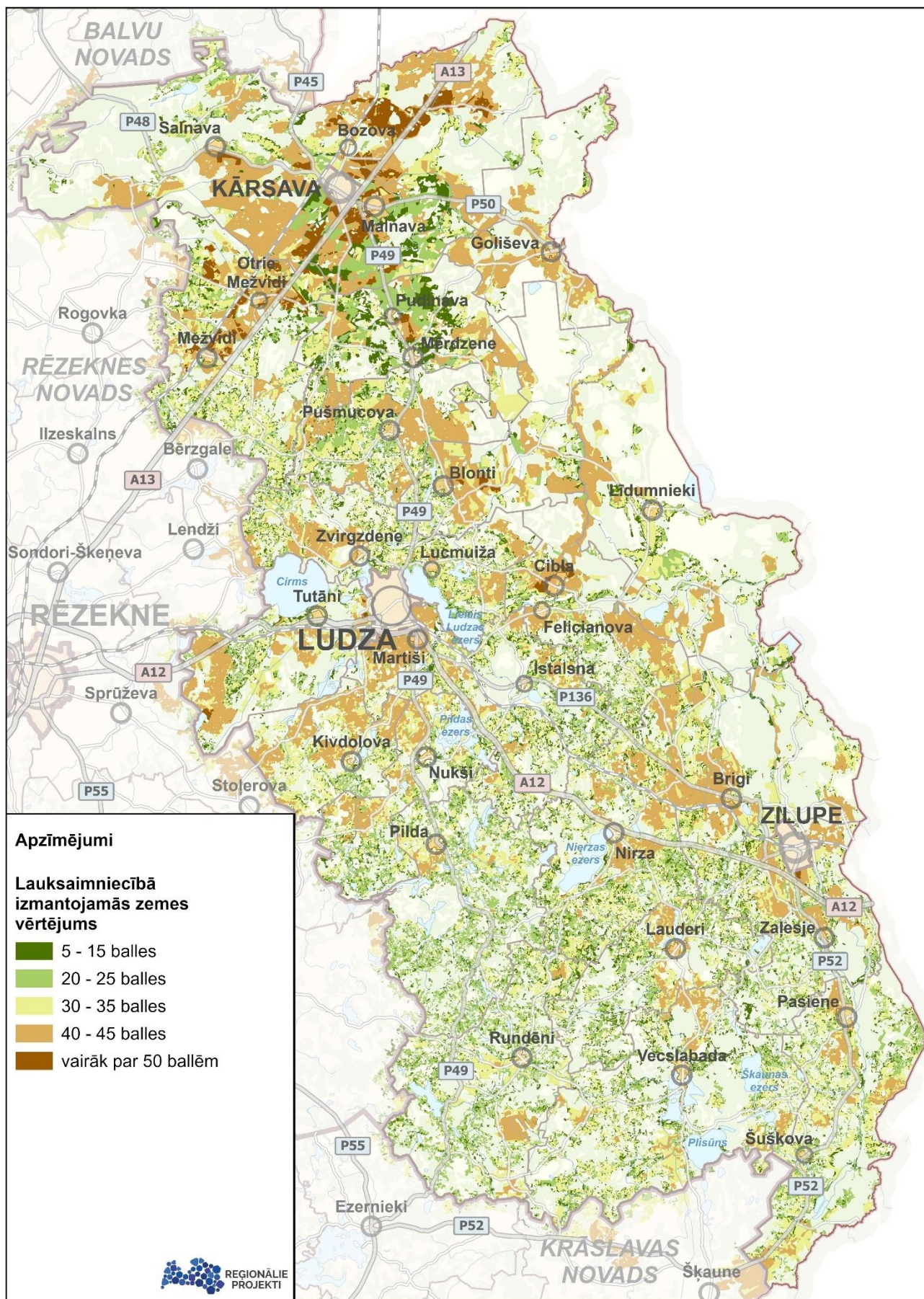
Laika posmā no 2021. – 2024. gadam Ludzas novada pašvaldība izdevusi 732 atzinumus, kas atļauj veikt apmežošanu, 25 – daļēji veikt un 45 – neļauj veikt apmežošanu. TIAN 3.6. nodaļā "Prasības meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai" ietverts, ka meža vai plantāciju meža ieaudzēšana lauksaimniecībā izmantojamās zemēs ir aizliegta, ja izpildās vismaz viens no kritērijiem:

- ja lauksaimniecības zemes nogabala platība ir lielāka par 30 ha, zemes auglība ir 25 balles un augstāka un zeme līdz paredzētajai meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai ir apsaimniekota un tiek izmantota lauksaimniecībā (tīrumi, ganības);
- ja vismaz 70% no meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai paredzētās teritorijas robežojosajām zemes vienībām ir meliorētas un apsaimniekotas lauksaimniecības zemes;
- lauksaimniecībā izmantojamās zemes atrodas Kreiču poldera teritorijā, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā teritorijā (TIN4), ainaviski vērtīgā teritorijā (TIN5), meliorētajās platībās ar segto drenāžu sistēmu un arhitektūras kultūras pieminekļu aizsargjoslās ar papildu nosacījumiem.

Lauksaimniecībā izmantojamo zemju kvalitātes novērtējums ballēs parādīts Attēls 40.

ATTĒLS 39. Derīgo izrakteņu atradnes

ATTĒLS 40. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes kvalitāte ballēs

5. Teritorijas plānojuma atbilstība ilgtspējīgas attīstības stratēģijai

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
Vadlīnijas apdzīvojamības plānošanai		
1.	Ludzas novada teritorijas plānojumā, lokālplānojumos, tematiskajos plānojumos un detālplānojumos jāveicina novada līdzsvarota daudzcentru, hierarhiski strukturēta apdzīvojamības sistēma.	Izvērtēta novada apdzīvojamības struktūra un tās telpiskās attīstības iespējas. Funkcionālais zonējums pilsētās un ciemos noteikts atbilstoši Ludzas novada IAS noteiktajiem attīstības centru līmeņiem.
2.	Jāveicina Ludzas pilsētas iekļaušanās Latgales reģiona pilsētu tīklā.	
3.	Novada teritorijā jāveicina Latgales tradicionālās apdzīvojamības struktūras saglabāšana un attīstība, papildinot un dažādojot esošās apdzīvotās vietas un izvairoties no jaunu apdzīvoto vietu veidošanās un nekontrolētas izplešanās.	Netiek plānota jaunu ciemu izveide. Esošo ciemu teritoriju paplašināšana veikta, lielākoties iekļaujot daļēji jau esošās zemes vienības pilnā platībā ciema teritorijā.
4.	Jāuzlabo Ludzas, Kārsavas un Zilupes pilsētvides kvalitāte, nodrošinot pievilcīgu vidi gan iedzīvotājiem, gan investoriem, mazinot telpiskās un dzīves līmeņa atšķirības.	Iekļautas prasības transporta infrastruktūrai, inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem, apbūvei, teritorijas labiekārtojumam, ūdenstilpju (dīķu) ierīkošanai, publisko ūdens objektu un krastu izmantošanai, meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai, vides risku samazināšanai un – prasībās teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā.
5.	Jebkuram novada attīstības plānošanas dokumentam jāveicina dzīves vides kvalitātes paaugstināšanās, sabalansējot gan iedzīvotāju intereses, gan ekonomiskās izaugsmes iespējas, gan dabas un kultūrvides aizsardzības prasības.	Noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem.
6.	Plānojot apdzīvoto vietu inženiertehniskā nodrošinājuma būvniecību, paplašināšanu un pārbūvi, jāizvēlas videi draudzīgi risinājumi, lai mazinātu vides piesārņojumu.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Iekļautas prasības inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem.
7.	Jāizvairās no apdzīvoto vietu nepamatotas izplešanās uz dabas teritoriju rēķina, jāpanāk optimāla iedzīvotāju un apbūves blīvuma paaugstināšana pilsētās un ciemos.	Izvērtēta novada apdzīvojamības struktūra un to robežas, t.sk. – ņemot vērā centralizēto inženiertīklu un transporta lineārās infrastruktūras pieejamību, kā rezultātā – vairākiem ciemiem, Kārsavas un Ludzas pilsētai robežas ir mainītas (lielākoties samazinātas). Sīkāka informācija Paskaidrojuma raksta pielikumā Nr. 2.

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
8.	Plānojot jaunu mājokļu, sociālo un citu pakalpojumu, kā arī uzņēmējdarbības objektu attīstīšanu, iespēju robežās jāizmanto jau esošā infrastruktūra un neizmantotās, pamestās apbūves teritorijas.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Izvērtēta novada apdzīvojuma struktūra un to robežas, t.sk. – ņemot vērā centralizēto inženiertīklu un transporta lineārās infrastruktūras pieejamību.
9.	Nav pieļaujama jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju veidošana ārpus pilsētām un ciemiem, ja nav nodrošināta nepieciešamā sociālā un inženiertehniskā infrastruktūra.	Saglabātas esošās apdzīvotās vietas, neparedzot jaunu dzīvojamo apbūves teritoriju veidošanu ārpus pilsētām un ciemiem. Noteikta teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN1) – teritorija, kurā ierīko centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas. Pārskatītas esošo apdzīvoto vietu robežas. Sīkāka informācija Paskaidrojuma raksta pielikumā Nr. 2.
10.	Apdzīvojuma struktūrā jāveido līdzsvars starp teritorijā izvietoto mājokļu, darbavietu un pieejamo pakalpojumu skaitu un daudzveidību.	Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi veidoti pēc iespējas elastīgi, vienlaikus ņemot vērā esošo situāciju un attīstības iespējas.
Vadlīnijas Ludzas pilsētas plānošanai		
11.	Izvairīties no strikta funkcionāla zonējuma, paredzot lielāku funkcionālās daudzveidības radīšanu, urbanizācijas ierobežošanu, rūpniecības un ražošanas optimizēšanu.	Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi veidoti pēc iespējas elastīgi, vienlaikus ņemot vērā esošo situāciju un attīstības iespējas.
12.	Jāsekmē uzņēmējdarbības vides veidošana, jāizvērtē ražošanas specializācijas virzieni un jāparedz teritorijas, tajā skaitā iespējas attīstīt inovatīvas ražošanas nozares.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem, t. sk. noteikts funkcionālais zonējums un iekļauti nosacījumu rūpnieciskās apbūves teritoriju attīstībai (Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) un (R1)).
13.	Aizsargāt Ludzas vēsturisko centru un kultūrvēsturisko mantojumu un paredzēt pilsētas ainavas saglabāšanu.	Iekļauti nosacījumi Ludzas vēsturiskā centra saglabāšanai. Noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN4) – vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās teritorijas un TIN5 – ainaviski vērtīga teritorija. Noteikts funkcionālais zonējums P1 – Publiskās apbūves teritorija ar

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
		kultūrvēsturisku vērtību (P1) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību un funkcionēšanu arhitektūras pieminekļu Malnavas Rožukroņa Dievmātes katoļu baznīca un Vecā Malnavas Rožukroņa Dievmātes katoļu baznīca (aizs. Nr. 6460), Ludzas katoļu baznīca un Tadeuša kapela (aizs. Nr. 6462), Ludzas Lielā sinagoga (aizs. Nr. 8948), Pastis (aizs. Nr. 8695), Eversmuižas katoļu baznīca (aizs. Nr. 6459), Istalsnas katoļu baznīca (aizs. Nr. 3971), Vecslabadas Baznīcas kalns – pilskalns (aizs. Nr. 1535), Lauderu Sv. Nikolaja pareizticīgo baznīca (aizs. Nr. 6461), Malnavas muižas klēts (aizs. Nr. 9160), Raipoles Svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīca (aizs. Nr. 4002), Pasienes Svētā Dominika Romas katoļu baznīca (aizs. Nr. 6465), Brodaižu Kunga Jēzus apskaidrošanas Romas katoļu baznīca (aizs. Nr. 6466), Pušmucovas katoļu baznīca ar žogu un vārtiem (aizs. Nr. 9158), Salnavas katoļu kapela (aizs. Nr. 8763), kā arī vietējas nozīmes kultūrvēsturisko objektu – Pudīnavas Vissvētās Dievmātes Patvēruma pareizticīgo baznīca, Ludzas vecticībnieku baznīca, Ludzas Vissvētās Dievmātes Aizmigšanas pareizticīgo baznīca, Kapliča, Ludzas novadpētniecības muzejs, Zilupes katoļu baznīca, Zilupes Kristus Krusta Pacelšanas pareizticīgo baznīca, Eversmuiža, Felicianovas muiža, Goliševas Sv. Trijādības pareizticīgo baznīca, Istras katoļu baznīca, Vecslabadas Kristus Augšāmcelšanās pareizticīgo baznīca, Pasienes muiža, Rundēnu Svētā Krusta paaugstināšanas Romas katoļu baznīca, Zaļesjes muiža, Pildas katoļu baznīca un Brīgu katoļu baznīca teritorijās, paredzot atbilstošu infrastruktūru. Noteikts funkcionālais zonējums DA2 – Dabas un apstādījumu teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību (DA2) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rekreācijas, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides u.tml. funkciju īstenošanu dabas pieminekļos (dendroloģiskie stācījumi) – “Ozupienes parks”, “Gomeļmuižas parks”, “Runtortas

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
		parks", "Mežvidu parks", kultūras pieminekļos ciemos, pilsētās – Ludzas viduslaiku pils un Ludzas pilsdrupas (aizs. Nr. 6463 un 1544, Odu kalns – senkapi (aizs. Nr. 1543), Mērdzenes Karātavu kalns – soda vieta (aizs. Nr. 1549), Nirzas senkapi (aizs. Nr. 1561) un citu objektu – Ludzas pilsētas centra skvēri (kad. Nr. 68010040048, 68010040709, 68010040516, 68010040387), Malnavas muižas parks, Pasienes muižas parks teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves, kā arī paredzot atbilstošu infrastruktūru.
14.	Plānot pilsētas transporta organizāciju.	Precizēts esošo pašvaldības ceļu un ielu izvietojums un sakārtota pašvaldības ceļu numerācija. Pašvaldības ielām un ceļiem noteiktas kategorijas un sarkano līniju platumi. Valsts autoceļiem noteikts ceļu zemes nodalījuma joslas minimālais platums no autoceļa ass, autoceļa kategorija, attālums no autoceļa zemes nodalījuma joslas līdz sarkanajai līnijai. Netiek plānoti jauni pašvaldības ceļi vai ielas.
15.	Izvairīties no pilsētas perifēriju paplašināšanās, jāparedz degradēto teritoriju jauna attīstība.	Ludzas pilsētas teritorija paplašināta, iekļaujot septiņas zemes vienības pie valsts galvenā autoceļa A12 (Maskavas apvedceļš). Teritorijas plānojumā degradētās teritorijas netiek īpaši akcentētas. To attīstība iespējama, ņemot vērā funkcionālo zonējumu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu.
16.	Jāizvērtē jautājumi par teritoriju rezervēšanu nākotnes attīstības vajadzībām ārpus pilsētas administratīvajām robežām vitāli svarīgu funkciju nodrošināšanai.	Teritorijas netiek rezervētas. Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
17.	Izvērtēt dzīvojamās apbūves, publiskās apbūves teritoriju un rekreācijas teritoriju pietiekamību.	Izvērtēta novada apdzīvojuma struktūra un tās telpiskās attīstības iespējas. Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi veidoti pēc iespējas elastīgi, vienlaikus ņemot vērā esošo situāciju un attīstības iespējas.

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
18.	Izvērtējot iedzīvotāju skaita prognozes, paredzēt inženierkomunikāciju attīstības nepieciešamību apbūves teritorijās.	Teritorijas plānojumā noteikta teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN1) – teritorija, kurā ierīko centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas.
19.	Jāizvērtē pilsētas teritoriālās attīstības iespējas un virzieni, vienlaikus paredzot nepieciešamo infrastruktūras tīklu paplašināšanu.	Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi veidoti pēc iespējas elastīgi, vienlaikus ņemot vērā esošo situāciju un attīstības iespējas.
Vadlīnijas novada nozīmes attīstības centru plānošanai		
20.	Novadu nozīmes attīstības centriem ir jāiekļaujas kopējā nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru funkcionālajā tīklā. Tajos jākoncentrē pakalpojumi, kas nodrošina pievilcīgu dzīves vidi un priekšnoteikumus ekonomikas attīstībai. Tiem ir jāpilda novadu nozīmes attīstības centru loma, sniedzot apkārtējo teritoriju iedzīvotājiem pakalpojumus un nodrošinot darba vietas.	Izvērtēta apdzīvojuma struktūra un tās telpiskās attīstības iespējas. Funkcionālais zonējums pilsētās un ciemos noteikts atbilstoši Ludzas novada IAS noteiktajiem attīstības centru līmeņiem.
21.	Jāsekmē uzņēmējdarbības vides veidošana un jāparedz teritorijas, tajā skaitā iespējas attīstīt inovatīvas ražošanas nozares.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem, t. sk. noteikts funkcionālais zonējums un iekļauti nosacījumu rūpnieciskās apbūves teritoriju attīstībai (Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) un (R1)).
22.	Jāaizsargā kultūrvēsturiskais mantojums un jāparedz ainavu saglabāšana.	Noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN4) – vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās teritorijas un TIN5 – ainaviski vērtīga teritorija. Noteikts funkcionālais zonējums P1 – Publiskās apbūves teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību (P1) un JC1 – Jauktas centra apbūves teritorija ar kultūrvēsturisku vērtību (JC1)
23.	Saglabāt Kārsavas un Zilupes vēsturisko apbūvi un pilsētas apbūvi.	Noteiktas prasības kultūras pieminekļu aizsardzībai.
24.	Jāparedz degradēto teritoriju jauna attīstība vai sakārtošana (arī nojaukšana un apzaļumošana).	Teritorijas plānojumā degradētās teritorijas netiek īpaši akcentētas. To attīstība iespējama, ņemot vērā funkcionālo zonējumu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
25.	Jāizvērtē dzīvojamās apbūves, publiskās apbūves un rekreācijas teritoriju pietiekamība.	Izvērtēta apdzīvojuma struktūra un tās telpiskās attīstības iespējas. Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi veidoti pēc iespējas elastīgi, vienlaikus ņemot vērā esošo situāciju un attīstības iespējas.
26.	Izvērtējot iedzīvotāju skaita prognozes, jāparedz inženierkomunikāciju attīstības nepieciešamība apbūves teritorijās.	Teritorijas plānojumā noteikta teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN1) – teritorija, kurā ierīko centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas.
27.	Jāparedz publiskās ārtelpas kvalitātes uzlabošana (labiekārtojums gājēju un velosipēdistu ērtībām, apstādījumu sistēmas pilnveidošana, apgaismojums, bērnu rotaļu laukumu ierīkošana, satiksmes drošības uzlabojumi).	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānoju, bet nav pretrunā. Iekļautas prasības transporta infrastruktūrai, inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem, apbūvei, teritorijas labiekārtojumam, ūdenstilpju (dīķu) ierīkošanai, publisko ūdens objektu un krastu izmantošanai, meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai, vides risku samazināšanai un – prasībās teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā.
28.	Daudzdzīvokļu māju renovācija, siltumapgādes pakalpojumu uzlabošana.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu. Risināms ikgadējā budžeta plānošanas ietvaros.
Vadlīnijas vietējas nozīmes attīstības centru plānošanai		
29.	Vietējās nozīmes attīstības centros jānodrošina pakalpojumi un funkcijas atbilstoši apdzīvoto vietu līmenim. (IAS 1.pielikums)	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
30.	Jāizstrādā ciemu lokālplānojumi – pamats plānošanas uzdevuma risināšanai vai teritorijas plānojuma detalizēšanai vai grozīšanai.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināms ar atsevišķu lēmumu pieņemšanu par nepieciešamo lokālplānojumu izstrādi konkrētai situācijai.
31.	Jānodrošina pieejamība šādiem pakalpojumiem: 1) vispārējā pamatizglītība; 2) neatliekamā medicīniskā palīdzība;	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
	3) minimālais ikdienas pakalpojumu un preču klāsts; 4) regulāri sabiedriskā transporta pārvadājumi līdz reģiona nozīmes centram.	
32.	Detalizēti jāizvērtē un jāizmanto jau esošais apdzīvojuma struktūras potenciāls, izstrādājot teritorijas attīstības plānošanas dokumentus.	Izvērtēta apdzīvojuma struktūra un tās telpiskās attīstības iespējas, precizētas apdzīvoto vietu robežas.
33.	Jānosaka ciemu kompaktas apbūves teritorijas ar dzīvojamo un publisko apbūvju teritorijām.	Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi veidoti pēc iespējas elastīgi, vienlaikus ņemot vērā esošo situāciju un attīstības iespējas.
34.	Cienu apbūves teritorijās jāizvieto ražošanas un tehniskās infrastruktūras objekti, kā arī jānodrošina dabas un apzaļumotās teritorijas iedzīvotāju rekreācijai.	
35.	Pārskatot ciemu robežas, jāizslēdz no tām mežu, ūdeņu un lauksaimniecības teritorijas.	
36.	Jānosaka katra ciema apbūves teritoriju funkcionālais zonējums un pakalpojumu struktūras attīstība.	Ciemos noteikts funkcionālais zonējums un tajā atļautie izmantošanas veidi.
37.	Cienu apbūves teritoriju attīstība un plānošana jāveic, ievērojot šādus nosacījumus: 1) visas apbūves teritorijas jānodrošina ar nepieciešamajām inženierkomunikācijām, kas noteiktas normatīvajos aktos; 2) jāparedz ielu un ceļu tīkla atbilstība parametriem, kas noteikti normatīvajos aktos.	Izvērtēta apdzīvojuma struktūra un tās telpiskās attīstības iespējas, precizētas ciemu robežas. Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi veidoti pēc iespējas elastīgi, vienlaikus ņemot vērā esošo situāciju un attīstības iespējas. Precizēts ielu un ceļu novietojums, kategorijas, sarkanās līnijas.
38.	Jaunā apbūve maksimāli kompakti koncentrējama jau esošo ciemu robežās; paredzot jaunās apbūves teritorijas, jāizstrādā detalizēti ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas risinājumi.	Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi veidoti pēc iespējas elastīgi, vienlaikus ņemot vērā esošo situāciju un attīstības iespējas.
39.	Nav pieļaujama jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju plānošana cieši gar transporta koridoriem un valsts galvenajiem autoceļiem.	Izvērtēta apdzīvojuma struktūra un tās telpiskās attīstības iespējas, precizētas ciemu robežas. Jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas netiek paredzēts cieši gar transporta koridoriem un valsts galvenajiem autoceļiem.

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
40.	Jā saglabā brīva pieeja ūdeņiem, nav pieļaujama blīvas apbūves veidošana cieši gar upju un ezeru krastmalām.	Teritorijas plānojumā noteiktas piekļuves vietas pie publiskajiem ūdeņiem, iekļautas prasības publisko ūdeņu izmantošanai.
Vadlīnijas transporta un inženierkomunikāciju plānošanai		
41.	Jā atbalsta transporta un loģistikas pakalpojumu izaugsme kā novada attīstības prioritāte.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā.
42.	Jā veicina transporta apkalpes infrastruktūras tīkla izveidošana un attīstīšana ap starptautiskas, nacionālas un reģionālas nozīmes ceļiem.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
43.	Jā pārbūvē reģionālas un vietējas nozīmes ceļu tīkls, lai nodrošinātu visu apdzīvoto vietu sasniedzamību un labu satiksmi ar blakus novadiem un apdzīvotām vietām.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Netiek paredzētas jaunas pašvaldības ielas vai ceļi. Uzturēšanas jautājumi risināmi ikgadējā budžeta ietvaros un ņemot vērā Investīciju plānu.
44.	Jā izveido efektīva sabiedriskā transporta sistēma, balstīta uz iedzīvotāju pieprasījumu un vajadzībām.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā.
45.	Pašvaldības teritorijas attīstības dokumentos jā paredz veloceļu tīklu izveide, ielas gājējiem, pastaigu un tūrisma takas.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā.
46.	Plānojot izmaiņas teritorijas struktūrā, vispirms jā atjauno esošās apdzīvotās vietas ar jau pastāvošu transporta infrastruktūru, tās labiekārtojot un paplašinot, nevis jā veido jaunas apbūves teritorijas, kas prasītu papildus jaunu ceļu tīklu izbūvi.	Saglabātas esošās apdzīvotās vietas, neparedzot jaunu dzīvojamo apbūves teritoriju veidošanu ārpus pilsētām un ciemiem. Pārskatītas esošo apdzīvoto vietu robežas. Sīkāka informācija Paskaidrojuma raksta pielikumā Nr. 2.
47.	Apbūve jā plāno tādā attālumā no ceļiem, kas neprasa papildus pasākumus aizsardzībai pret autotransporta radīto troksni, izplūdes gāzēm un citu negatīvo ietekmi.	Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļauti nosacījumi, lai nepieļautu vai mazinātu iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes pasliktināšanos ar dažādām nelabvēlīgām ietekmēm.
48.	Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija atbalsta dzelzceļa transporta attīstību, kvalitātes uzlabošanu un ceļā pavadītā laika samazināšanu.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu. Netiek paredzēta jauna dzelzceļa infrastruktūra.

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
49.	Teritorijas attīstības plānošanas dokumentos jāparedz visu ciemu apbūves teritoriju inženiertehniskās apgādes nodrošinājums.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu.
50.	Lai racionāli izmantotu teritoriju, jāparedz pēc iespējas kompakta visu inženiertīklu koncentrēšana koridoros gar autoceļiem vai dzelzceļiem.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu.
51.	Jāprecizē rūpniecisko un tehnisko avāriju riska objektu izvietojums un teritoriju robežas, jānosaka ierobežojumi šajās teritorijās.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
Vadlīnijas lauksaimniecības teritoriju attīstībai		
52.	Lauksaimniecības attīstības teritorijās par prioritāti uzskatāma visa veida lauksaimnieciskā darbība, īpaši atbalstot bioloģisko ražošanu, lielražošanu un lauksaimniecības produkcijas pārstādi.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
53.	Lauksaimniecības attīstības teritorijās nav pieļaujama vērtīgo lauksaimniecības zemju transformācija citos zemes izmantošanas veidos, īpaši apmežošana un meliorācijas sistēmu sagraušana.	Noteiktas prasības meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai.
54.	Jānodrošina meliorācijas sistēmu un polderu hidrotehnisko būvju pilnvērtīga funkcionēšana un to apsaimniekošana.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Kreīcu polderim netiek noteikts teritorijas ar īpašiem noteikumiem statuss, taču tas ir attēlots grafiskajā daļā. Meliorācijas sistēmu un polderu hidrotehnisko būvju funkcionēšanu un apsaimniekošanu nosaka citi normatīvi.
55.	Jāpiesaista finanšu līdzekļi meliorācijas sistēmu atjaunošanai un ierīkošanai.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināms ikgadējā budžeta ietvaros.
56.	Jāierobežo Sosnovska latvāņu un citu invazīvo augu sugu izplatības zonas.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināms ikgadējā budžeta ietvaros.
57.	Lauksaimniecības zemju nogabalos, kuru zemes kvalitātes novērtējums nav zemāks par 25 ballēm un nogabala platība nav mazāka par 30 ha nav atbalstāma apmežošana.	Nosacījums iekļauts teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos – prasības meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai.

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
58.	Minimālā jaunveidojamā lauksaimniecības zemju zemes vienību platība – 2 ha.	Minimālā jaunveidojamā lauksaimniecības zemju zemes vienību platība – 2 ha.
59.	Tiek atbalstīta teritoriju izmantošanas dažādošana: tūrisms, ražošana, derīgo izrakteņu ieguve, pakalpojumu sniegšana.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
Vadlīnijas mežsaimniecības teritoriju izmantošanai un attīstībai		
60.	Teritorijās prioritāte būs ilgtspējīga mežu resursu apsaimniekošanai un izmantošanai, atjaunojot mežus, apmežojot mazvērtīgākās lauksaimniecības teritorijas un krūmājus.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem. Noteiktas prasības meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai.
61.	Teritorijās tiek atbalstīta ar kokapstrādi saistītu ražotņu attīstība: koksnes pārstrāde, mēbeļu un galdniecības izstrādājumu ražošana, būvkonstrukciju ražošana, koksnes ķīmija u.c., stimulējot jaunu darbavietu rašanos.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
62.	Tiek atbalstīta arī derīgo izrakteņu ieguves, medību tūrisma un dabas tūrisma attīstība, veidojot atbilstošu infrastruktūru. Nav izslēgta arī neliela mēroga lauksaimniecības, zivsaimniecības, amatniecības un dažādu pakalpojumu uzņēmumu veidošanas iespēja.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
63.	Teritoriju attīstības iespējas jāsabalansē ar citiem iespējamajiem attīstības veidiem, lai negatīvi neietekmētu mežsaimniecības attīstību.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem. Noteiktas prasības meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai.
64.	Minimālā jaunveidojamā meža teritoriju zemes vienību platība – 2 ha.	Minimālā jaunveidojamā meža teritoriju zemes vienību platība – 2 ha (atbilstoši normatīvo aktu prasībām un noteiktajiem izņēmumiem).
65.	Paredzot nevērtīgāko lauksaimniecībā izmantojamo zemju apmežošanu, nav pieļaujama augstvērtīgu ainavu un kultūras pieminekļu aizsegšana.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem. Noteiktas prasības meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai.
66.	Nav pieļaujama meža biotopu iznīcināšana.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā.
67.	Teritorijas plānojumā jānosaka prasības meža ieaudzēšanai pilsētu un ciemu tuvumā.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
		Noteiktas prasības meža vai plantāciju meža ieaudzēšanai.
Vadlīnijas tūrisma attīstības teritoriju izmantošanai		
68.	Prioritāte – tūrisms un ar rekreāciju saistītās darbības un infrastruktūras attīstība, kā arī tūrisma resursu (dabas vides, ainavu, kultūrvēsturiskās vides un pieminekļu) saglabāšana un aizsardzība.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem. Noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN) – TIN4 jeb vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās teritorijas un TIN5 jeb ainaviski vērtīga teritorija.
69.	Tiek atbalstīta saprātīga zemes un būvju izmantošanas politika, lai neapdomātu darbību dēļ netiktu zaudētas kultūras, ainavu un dabas vērtības.	Noteikts funkcionālais zonējums P1, JC1 un DA2 (skaidrojumu skatīt augstāk).
70.	Ludzas – pilsēta ar ievērojamiem nacionāla mēroga tūrisma objektiem (Ludzas pilsdrupas, Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs u.c.) – arī turpmāk attīstīsies kā novada tūrisma attīstības centrs, piedāvājot novada apmeklētājiem augstvērtīgus tūrisma produktus un kvalitatīvu infrastruktūru.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā.
71.	Ludzas novadā esošo muižu apbūves tiek attīstītas kā novada vērtīgie kultūras pieminekļi.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
72.	Novadu raksturo krāšņu ainavu daudzveidība, ko veido ezeri, pakalni, meži, pļavas un lauki, – arī šeit koncentrēti daudzi izcili kultūras pieminekļi un iecienīti tūrisma objekti. Teritorijā atbalstāma esošo un veicināma jaunu tūrisma produktu un infrastruktūras attīstība.	Tiešā veidā nav attiecināms uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā. Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
73.	Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija nosaka, ka tūrisma attīstībai jāturpinās saskaņoti ar dabas aizsardzību, liekot uzsvāru uz kultūras un rekreācijas tūrismu.	
74.	Tūrisma attīstības teritorijās tiek atbalstīta lauksaimniecības, zivsaimniecības, amatniecības uzņēmumu, kā arī pakalpojumu uzņēmumu veidošana, kas ievērojami dažādos un paplašinās tūrisma produktu klāstu.	
75.	Tūrisma taku izveide un uzturēšana, attīstot tūrisma pakalpojumus un infrastruktūru to tuvumā	

Nr. p.k.	Telpiskās attīstības vadlīnija	Ludzas novada teritorijas plānojuma risinājums
Vadlīnijas ražošanas, loģistikas un tranzīta teritoriju izmantošanai		
76.	Teritorijās tiek atbalstīta ražošanas, loģistikas un tranzīta būvju attīstība.	Risināts ar funkcionālā zonējuma palīdzību un tajā atļautajiem izmantošanas veidiem.
77.	Racionāli jāizmanto esošā infrastruktūra: dzelzceļa atzari, sliežu ceļi, noliktavu ēkas un būves.	
78.	Loģistikas un pakalpojumu zonā jāparedz nepieciešamā infrastruktūra un daudzveidīgi pakalpojumi (tehniskā apkope, degvielas uzpildes stacijas, ēdināšanas un citu pakalpojumu saņemšanas vietas).	
79.	Ražošanas teritoriju pilnveidošanai un atjaunošanai maksimāli jāpiesaista Eiropas Savienības finanšu līdzekļus.	Tiešā veidā nav attiecināma uz teritorijas plānojumu, bet nav pretrunā.

Pasūtītājs: **Ludzas novada pašvaldība**

Kontakti: Raiņa iela 16, Ludza, Ludzas novads, LV-5701,

pasts@ludzasnovads.lv,

tel.: 65707400, www.ludzasnovads.lv

Izstrādes vadītāja: Mārīte Romanovska

Izstrādātājs: **SIA "Reģionālie projekti"**

Projekta izstrādes komanda: Līva Meļķe-Tropiņa, Ivo Narbutis, Jānis Ozols,
Vita Jumtiņa, Laine Šildere, Anatolijs Boiko, Sanita Fazilova u.c.

Kontakti: Rūpniecības iela 32b – 2, Rīga, LV – 1045, tel.: 67320809,

birojs@rp.lv, www.rp.lv

**REĢIONĀLIE
PROJEKTI**